

11. 589

REVISTA BIBLIOTECILOR

AUG 1973

Biblioteca Universitatii
BIBLIOTECA

3
1966

REVISTA BIBLIOTECILOR

(fostă Călăuza bibliotecarului)

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT
PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

ANUL XIX NR. 3 MARTIE 1966

SUMAR

<i>Un eveniment deosebit în viața satelor noastre</i>	129
<i>În pas cu actualitatea — popularizarea documentelor consacrate dezvoltării agriculturii (grupaj)</i>	131
Ing. Cristian V. ROSKE: <i>Informarea și documentarea agricolă în sprijinul cercetării științifice și al producției agricole (I)</i>	136
Valeriu DUMITRESCU: <i>Din activitatea Editurii agrosilvice</i>	141
★	
Petre CRĂCEA: <i>Obiective noi în fața activității de documentare</i>	145
În întâmpinarea aniversării partidului	
Iulia IONESCU: <i>Poezii închinatăe partidului (bibliografie)</i>	148
★	
Dumitru TRANCĂ: <i>Cartea românească peste hotare</i>	152
★	
Josephine LEBOVICI: <i>Bibliografia specială și cercetarea științifică</i>	156
R. VERONA: <i>Un tezaur românesc pentru indexarea coordonată</i>	160
S. CERBAN: <i>Instrumente de informare în bibliologie</i>	161
G. HANES: <i>Controlul împrumuturilor în bibliotecile cu acces liber la raft</i>	162
Opinii	
Biblioteca comunală și filialele (Aurelia Gheorghită: <i>Recrutarea și stabilitatea cadrelor</i> ; Venera Comănici: <i>Organizarea informării și împrumutului interbibliotecar la sate</i>)	166
★	
<i>Luna cărții la sate. Secvențe</i>	170
Mihai BOGDAN: <i>Cartea în lume</i>	173
Profiluri	
Al. DUȚU: <i>Cervantes în România</i>	175
★	
I. M. ȘTEFAN: <i>Teme și bibliografii pentru popularizarea cunoștințelor științifice</i>	177
Lucrări de specialitate	
Studia bibliologica; Cărți pentru copii. 1944—1964	179
Fișier	
Lucrări de informare; REBREANU, Liviu. <i>Nuvele</i> ; BACALBAȘA, Anton. <i>Scrieri alese</i> ; ȚOIU, Constantin. <i>Moartea în pădure</i> ; HEMINGWAY, E. <i>Pentru cine bat clopotele</i> ; LEONOV, Leonid. <i>Nuvele</i> ; ARGHEZI, Tudor. <i>Bună dimineața, primăvară</i> ; CAZIMIR, Otilia. <i>A murit Luchi</i>	181
Calendar (aprilie-mai-iunie 1966)	189

REDACȚIA:

STR. BISERICA AMZEI, 5—7, RAIONUL „30 DECEMBRIE”
BUCUREȘTI, OF. POȘTAL 22 TEL

Un eveniment deosebit în viața satelor noastre

Între 7—9 martie a.c., a avut loc primul Congres al cooperativelor agricole de producție din țara noastră. Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu secretar general al C.C. al P.C.R. în expunerea făcută la deschiderea lucrărilor, „Congresul marchează o nouă etapă în dezvoltarea satelor, reprezintă un eveniment de importanță deosebită în viața întregii țări. El va determina, fără îndoială, un nou și puternic avânt al agriculturii cooperatiste, consolidarea și înflorirea continuă a tuturor cooperativelor agricole de producție, creșterea contribuției țărânilor la sporirea avuției naționale, la dezvoltarea multilaterală a patriei“.

Încheierea procesului de transformare socialistă a agriculturii în țara noastră, lărgirea și perfecționarea bazei tehnico-materiale, perspectivele consolidării sectorului cooperatist ridică probleme noi și complexe, de conducere și îndrumare a cooperativelor agricole de producție. Rezolvarea în mod creator a acestei importante probleme și-a găsit expresia în crearea noului sistem de conducere și îndrumare a cooperativelor agricole — uniunile cooperatiste raionale și regionale și a Uniunii Naționale a Cooperativelor de producție.

Această nouă formă de organizare reprezintă o treaptă superioară în procesul de perfecționare a conducerii agriculturii cooperatiste și asigură în același timp condiții organizatorice mai bune pentru încadrarea agriculturii cooperatiste în procesul dezvoltării întregii economii naționale.

Crearea uniunilor cooperatiste creează condiții ca relațiile dintre cooperative, aflate într-un proces de continuă dezvoltare, să capete un caracter organizat, să se întărească și să se lărgască, în scopul consolidării economico-organizatorice a fiecărei unități. Uniunile cooperatiste înlesnesc unirea eforturilor întregii țărâni cooperatiste în vederea sporirii producției agricole, organizarea unor acțiuni de mare amploare, care depășesc posibilitățile unei singure cooperative, folosirii raționale a forței de muncă, a fondurilor bănești și a întregului potențial tehnico-material. Totodată, răspunzând actualei etape de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste, perspectivele și particularitățile acesteia reflectă lărgirea continuă a democrației socialiste și dezvoltarea formelor de gospodărire a vieții obștești. Aceste organe asigură participarea mai largă a țărânilor la activitatea de conducere obștească, la rezolvarea diferitelor probleme pe care le ridică procesul de modernizare a agriculturii țării noastre.

Prin sarcinile care le revin, de a asigura coordonarea eforturilor cooperative-lor agricole pentru sporirea producției, rezolvarea problemelor ce decurg din propria lor activitate, precum și mijlocirea relațiilor dintre cooperativele agricole și alte organizații socialiste, uniunile cooperatiste constituie un sprijin puternic acordat țărânilor cooperatiste. Uniunile cooperatiste vor contribui nu numai la dezvoltarea relațiilor intercooperatiste în sfera producției, ci și a circulației — a schimbului de produse între cooperative, precum și a valorificării producției lor către stat sau pe piață, influențând pozitiv întreaga activitate din acest domeniu.

De asemenea, ca un obiectiv principal al uniunilor cooperatiste se înscrie dezvoltarea activității cultural-educative la sate în vederea creșterii conștiinței socialiste a țărânilor. Ridicarea nivelului de cunoștințe al tuturor membrilor cooperatori, sporirea continuă a numărului de cadre (președinți, brigadieri, șefi de echipă), capabile să conducă și să rezolve cu competență problemele pe care le ridică marea producție agricolă, cultivarea în rîndul cooperatorilor a devotamen-

tului față de cauza întăririi cooperativelor vor constitui acțiuni permanente ale uniunilor cooperatiste.

Crearea uniunilor cooperatiste are o însemnătate politică deosebită. Prin această organizație proprie, țărănimea, astăzi o clasă omogenă, va avea posibilitatea să participe mai larg și mai activ — alături de clasa muncitoare, forța conducătoare în țara noastră — la conducerea statului.

În cadrul lucrărilor Congresului, cei 5 500 delegați aleși în adunările generale ale cooperativelor agricole și în conferințele de constituire a uniunilor raionale și regionale au aprobat cu entuziasm documente de cea mai mare însemnătate pentru activitatea viitoare a acestor unități agricole: Statutul cooperativei agricole de producție, Statutul Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale și Statutul Casei de pensii.

Noul Statut al cooperativei agricole de producție, elaborat pe baza indicațiilor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român și aprobat în unanimitate de către delegații participanți la Congresul cooperativelor agricole, corespunde pe deplin condițiilor noi create după încheierea cooperativizării, asigură dezvoltarea forțelor de producție și consolidarea continuă a relațiilor socialiste de producție în agricultură. El reprezintă noul cadru în care va avea loc îmbunătățirea activității economice și de conducere a cooperativei agricole, lărgirea democrației cooperatiste, perfecționarea formelor de organizare, normare și retribuire a muncii, ridicarea eficienței economice a investițiilor și asigurarea unei juste repartii a producției obștești.

Aplicarea statutului, în funcție de condițiile concrete și respectarea strictă a prevederilor sale vor asigura ridicarea continuă a nivelului de trai al membrilor cooperatori, creșterea continuă a contribuției cooperativelor agricole la dezvoltarea economiei naționale.

Aprobarea în unanimitate a noului statut al cooperativei agricole de producție de către delegații la congres a dovedit că, prin conținutul său, noul statut reunește toate condițiile ca fiecare cooperativă agricolă să progreseze mai viguros, să obțină în producție rezultate mai bune și, prin aceasta, să asigure ridicarea sistematică a nivelului de trai al membrilor ei.

Statutul Casei de pensii are menirea să reglementeze sistemul de pensionare a membrilor cooperatori, asigurând rezolvarea unei importante probleme sociale a satului cooperativizat. Pentru prima dată în țara noastră societatea își asumă obligația de a asigura existența țăranilor bătrâni și a celor care și-au pierdut capacitatea de muncă.

Documentele aprobate de primul Congres al țărânimii noastre cooperatiste reprezintă prin caracterul și natura lor o călăuză în întreaga activitate a cooperativelor agricole și a uniunilor cooperatiste. Aplicarea consecventă a prevederilor statutare va contribui în mare măsură la îndeplinirea rolului pe care cooperativele agricole de producție îl au în economia țării noastre, la ridicarea nivelului de trai al întregii țărânimii cooperatiste.

În popularizarea în rindurile maselor largi ale țărânimii și ale tuturor lucrătorilor din agricultură, a lucrărilor Congresului cooperativelor agricole de producție și a documentelor aprobate, un rol deosebit de important îl au lucrătorii cu cartea la sate — bibliotecarii. În această acțiune, o primă sarcină a bibliotecarilor este studierea temeinică a documentelor aprobate de către Congres pentru a înțelege pe deplin conținutul lor și sensul măsurilor adoptate în vederea perfecționării conducerii agriculturii cooperatiste.

Bibliotecarilor le revine misiunea, de mare răspundere, de a face ca lucrările Congresului și documentele aprobate să fie cunoscute de fiecare membru cooperativ. În activitatea pe care o desfășoară zi de zi, ei au sarcina de a îndruma și mobiliza masele de cititori de la sate, tineri și vîrstnici, în studierea temeinică a lucrărilor Congresului și documentelor aprobate.

Bibliotecarii trebuie să se încadreze cu toată capacitatea lor în munca politică de masă desfășurată la sate sub conducerea organizațiilor de partid pentru cultivarea atitudinii înaintate față de muncă și proprietatea cooperatistă, combaterea vechilor mentalități și deprinderi, pentru ridicarea continuă a conștiinței socialiste a țărânimii noastre.

POPULARIZAREA DOCUMENTELOR CONSACRATE DEZVOLTĂRII AGRICULTURII

Incheierea procesului de cooperativizare a agriculturii a creat condițiile valorificării superioare a suprafeței agricole a țării, pentru obținerea unei producții vegetale și animale sporite.

Partidul a pus în fața întregii țărănime sarcina de mare răspundere, de a făuri o agricultură modernă, intensivă și multilateral dezvoltată. Analiza profund științifică făcută de cel de-al IX-lea Congres al partidului, de Plenara din 11—12 noiembrie 1965 a Comitetului Central al P.C.R. privind dezvoltarea agriculturii noastre și documentele care au fost ulterior elaborate — Statutul cooperativei agricole de producție, Statutul Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale ale cooperativei agricole de producție din Republica Socialistă România, Statutul Casei de pensii a membrilor cooperativei agricole de producție — deschid perspectiva largă a dezvoltării economice și social-culturale a satului românesc, creșterii producției agricole, ridicării nivelului de trai al țărănimii și al întregului popor.

Dezbaterile care au avut loc în adunările generale ale cooperativei agricole de producție din întreaga țară au constituit prilejul unui amplu bilanț al activității desfășurate și a rezultatelor obținute. Exprimându-și totala lor adeziune față de aceste documente, cooperatorii au propus totodată măsuri concrete pentru întărirea și dezvoltarea cooperativei lor.

Interesul viu manifestat de țărănimea cooperatistă față de măsurile luate de partid privind îmbunătățirea activității de conducere și planificare a agriculturii se oglindește și în viața bibliotecilor.

De la publicarea lor în ziare, apoi în broșuri, documentele amintite se bucură de o largă solicitare. Fiecare cooperator le-a studiat cu profund interes.

Antrenate în munca politică și culturală de masă, condusă de organizațiile de partid, bibliotecile comunale și satești au venit în întîmpinarea cerințelor cititorilor organizînd numeroase acțiuni pentru propagarea acestor documente și, în strînsă legătură cu aceasta, rîspîndirea cărții agrozootehnice.

Relatările bibliotecarilor din diferite regiuni ale țării, ilustrează preocuparea lor pentru participarea activă la evenimentul deosebit pe care îl trăiește satul nostru socialist în această perioadă.

În regiunea Banat

Documentele de partid și de stat stîrnesc de fiecare dată un covîrșitor interes în rîndurile oamenilor muncii, formează obiectul unor largi dezbateri obștești. Nu există cititor care, într-o măsură sau alta, să nu ia cunoștință la timp de conținutul acestor documente. Bibliotecile, ale căror forme de activitate se integrează în mijloacele muncii politice de masă, vin în întîmpinarea cititorilor, organizează sistematic și operativ popularizarea acestor materiale, le pun în mod permanent la dispoziție, desfășoară o largă

activitate de informare asupra altor publicații care, prin conținutul lor, se referă la sarcinile izvorite din documentele de partid.

În bibliotecile din raionul Arad, popularizarea politicii partidului în domeniul agriculturii constituie obiectul central al întregii munci desfășurate cu cartea în sprijinul întăririi cooperativei agricole de producție. În fiecare bibliotecă, au sosit la timp documentele Plenei C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965 cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii, *Proiectul Statutului cooperativei agricole de producție*, *Proiectul*

Statutului Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale ale cooperativei agricole de producție din Republica Socialistă România, Proiectul Statutului Casei de pensii a membrilor cooperativei agricole de producție. Majoritatea locuitorilor din raionul nostru fiind ocupați în producția agricolă, a fost firesc ca, după publicarea acestor documente, să crească și cererea de carte agricolă. Colectivul Bibliotecii raionale Arad s-a preocupat să asigure publicații agricole noi în fiecare bibliotecă din mediul rural. În semestrul al doilea al anului trecut, în bibliotecile de masă din raion au intrat cărți în valoare de 74 000 de lei.

Bibliotecile au folosit mijloace variate de informare și popularizare a documentelor de partid cu privire la agricultură. Presa centrală și locală în care au apărut aceste materiale a fost afișată în toate bibliotecile și la sediile cooperativei agricole de producție. În cele 186 de cercuri de citit și în sălile de lectură, au avut loc lecturi în grup ale statutelor și ale unor articole din presă. Au urmat apoi dezbateri despre rolul cărții în pregătirea agricolă a cooperabililor, conduse de ingineri agronomi și de bibliotecari. În comuna Vința, bunăoară, discuțiile au pus accentul pe extinderea mecanizării, în comuna Măcea pe întărirea proprietății obștești. Cum, în raionul Arad, o bună parte a locuitorilor se ocupă și cu horticultura, biblioteca raională a organizat, în comuna Șiria, un schimb de experiență pe tema: *Cartea despre metodele noi în cultura viței de vie*, la care au participat bibliotecari din comunele apropiate și 150 de cooperatori. În discuții, au fost abordate problemele întreținerii plantațiilor tinere de vie, combaterii bolilor și dăunătorilor, aplicării măsurilor agrotehnice pentru sporirea producției și calității strugurilor etc. Majoritatea bibliotecilor comunale au inițiat consfătuiri cu crescătorii de animale despre: *Sporirea produselor de carne și lapte*. Au fost, de fapt, convorbiri între cooperatori și bibliotecari, ajutați de specialiștii din agricultură, pe baza cunoștințelor dobândite de cooperatori prin lectura cărților. Colectivul metodic al bibliotecii raionale a elaborat un material metodic pentru organizarea unor consfătuiri cu cititorii pe tema: *Dezvoltarea agriculturii în lumina documentelor de partid*. Astfel de manifestări au fost

organizate sau sînt în curs de organizare în comunele mai mari din raion (Curtici, Măcea, Pincota, Vladimirescu, Pecica, Semeac, Sinpetru-German). Ele se desfășoară la căminele culturale, în prezența unui public numeros și sînt urmate de programe artistice.

În scopul informării cititorilor, biblioteca raională și unele biblioteci comunale, ajutate de inginerii agronomi, au alcătuit liste bibliografice pe teme agricole, au organizat rafturi tematice ale publicațiilor agricole noi. Au fost organizate, cu aceste prilejuri, și expoziții de cărți agricole, a căror tematică a fost axată pe documentele de partid: *Dezvoltarea intensivă, multi-laterală a agriculturii; Întărirea bazei tehnice a agriculturii; Rolul îngrășămintelor în dezvoltarea agriculturii; Organizarea activității de producție; Organizarea și retribuirea muncii în cooperativa agricolă de producție* etc. Unele biblioteci au întocmit albume conținînd articole din presă, grafice ogîndind realizările și obiectivele cooperativei agricole de producție, fotografii etc.

În ajutorul cursanților de la învățămîntul de partid și de la învățămîntul agrozootehnic de masă, biblioteca raională a întocmit un fișier tematic intitulat: *Congresul al IX-lea al P.C.R.*, care conține toate materialele Congresului, documentele de partid și de stat apărute ulterior, precum și articole din ziare și reviste referitoare la problemele cuprinse în documentele Congresului. O amplă subdiviziune a acestui fișier, intitulată: *Agricultura socialistă*, reunește materiale din cele mai diverse publicații ale bibliotecii pe această temă. Fișierul este mereu în completare cu noutățile care ne sosesc. Popularizat din timp prin presa locală, acest instrument de informare este larg folosit de cititori.

Pentru o cit mai bună orientare a activității bibliotecarilor comunali și sătești, în tematica seminariilor profesionale au fost incluse expuneri despre perspectivele dezvoltării agriculturii noastre în lumina sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al P.C.R. Aceste expuneri sînt urmate de schimburi de experiență axate pe problemele îmbunătățirii metodologiei informării și propagandei literaturii agricole la sate.

Dimitrie DASCĂL

În regiunea Maramures

Transformările petrecute în viața satelor din raionul Sighet, cerințele dezvoltării unei agriculturi moderne, de înaltă productivitate, atragerea tot mai largă a cooperatorilor la învățămîntul agrozootehnic de masă au dus, cum era și firesc, la creșterea interesului și nevoilor de lectură ale acestora. În perioada premergătoare Congresului de înființare a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, bibliotecile de masă din raionul nostru au cunoscut o și mai mare afluență de public. Ele sînt frecventate, în prezent, de 20 000 de cititori, cu aproape 2 300 mai mulți decît în 1964. Au crescut de asemenea, volumul și varietatea colecțiilor de cărți. Anul trecut, au fost difuzate 167 000 de volume, cu 12 100 mai multe decît în 1964. La biblioteca raională și la bibliotecile din mediul rural, au sosit operativ documentele Congresului al IX-lea al partidului, precum și documentele de partid și de stat cu privire la agricultura, care au fost cerute imediat de cititori.

În acțiunea de popularizare și răspîndire a cuvîntului partidului în masa țărănimii, bibliotecarii au folosit forme variate și atractive, cu eficiență vădită în activitatea cotidiană din fiecare sector al agriculturii: dezbateri în grup a documentelor Plenarei C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965, expoziția *Orizonturi noi agriculturii socialiste* etc.

Actualmente, bibliotecile de masă participă la concursul regional organizat de Biblioteca regională Maramures, pe tema: *România socialistă în viitorii cinci ani*, al cărui scop este popularizarea în rîndurile cititorilor a documentelor celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. și a documentelor cu privire la agricultură, îmbunătățirea formelor de propagandă a literaturii social-politice. În lunile ianuarie-februarie, s-au desfășurat fazele pe comună și inter-comunală, la 6 martie a avut loc faza raională, iar la sfîrșitul aceleiași luni finala concursului.

Intrucît, în cadrul agriculturii raionului nostru, predomină creșterea animalelor, bibliotecile s-au orientat mai mult spre popularizarea și răspîndirea

cărții zootehnice. Listele de recomandare pe teme (*Obținerea a 4 290 de litri de lapte pe cap de vacă furajată; Creșterea și îngrijirea vacilor de lapte* etc.) au fost afișate sau difuzate în rîndurile cititorilor. Tot pentru înfrumusețarea cooperativelor au fost amenajate expoziții și rafturi tematice. Astfel, în comuna Sapinta, s-au bucurat de o bună apreciere expozițiile: *Cartea și produsul; În sprijinul învățămîntului agrozootehnic de masă; Cartea crescătorului de animale; Ce să citim în domeniul agricol*. O mare eficiență practică au avut consfăturile cu cititorii, axate pe probleme specifice locului. În comunele Remetea, Călinești, Strimtura, consfăturile au dezbătut cărți privind *Metodele noi de îngrijire a tineretului ovin; Creșterea și îngrijirea vacilor de lapte*. Aceste acțiuni au fost urmate de diafilme pe teme: *Conservarea furajelor și Igiena laptelui*.

În cadrul unui schimb de experiență cu bibliotecarii comunali, organizat de biblioteca raională în comuna Vlad, a fost discutată eficiența calendarelor muncilor agricole întocmite de bibliotecari. Aceste calendare conțin și indicații bibliografice, bibliografii pe teme sau pe probleme destinate cooperativelor din diferite sectoare agricole.

Prin forma lor atractivă, concursurile gen „Cine știe, răspunde”, antrenează un număr din ce în ce mai mare de participanți. În comuna Călinești, cu ocazia Zilei zootehnistului, a fost organizat un interesant concurs pe tema: *D-ale zootehniei*, iar în comuna Remetea concursul *Zootehnia și pomicultura — izvor de belșug pentru cooperativele agricole de producție*. Aceste manifestări au relevat perspectivele dezvoltării zootehniei în lumina documentelor celui de-al IX-lea Congres al partidului și a Plenarei C.C. al P.C.R. din 11-12 noiembrie 1965.

Yvonne LANYI

În regiunea Ploiești

Activitatea bibliotecilor de masă din raionul Buzău este dominată de propaganda pe care o desfășoară neîntrerupt în rîndurile cititorilor pentru cunoașterea operativă a documentelor de partid și a unei game variate de

publicații care ajută la aplicarea în viață a sarcinilor indicate prin cuvântul partidului. Un puternic ecou au stîmnit documentele de partid cu privire la agricultură. Ele formează linia directoare și în orientarea metodologiei propagandei și informării asupra literaturii agricole din bibliotecă. Urmărind să răspundă cu promptitudine cerințelor cititorilor, bibliotecile se concentrează spre relevarea celor mai noi și mai valoroase publicații agricole pe care le posedă, aplică forme variate de muncă, sprijinind în acest fel cooperatorii în întreaga lor activitate de întărire a cooperativelor agricole de producție. Nu există bibliotecă de masă, în raionul nostru, care să nu organizeze operativ activități bogate de popularizare a documentelor de partid și a altor materiale de actualitate stringentă pentru cititori.

La indicația comitetului raional de cultură și artă, bibliotecarii comunali și-au întocmit planuri de acțiuni în acest scop, care au și început să capete viață. Biblioteca comunală Brădeanu, de pildă, a organizat, în colaborare cu căminul cultural, o manifestare de masă pe tema: *Ecoul profund al documentelor Plenarei C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965*. La această manifestare, care a fost generalizată apoi în întreg raionul, au participat ai președinții comitetelor executive ale sfaturilor populare comunale. La Găvănești, Costești, Pogoanele și în alte comune, au avut loc prezentări ale cărților agricole noi intrate în bibliotecă. Cu acest prilej, au fost organizate și lecturi din documentele de partid. Bibliotecarii din comunele Lopătari, Costești, Scutelnici și altele au prezentat liste de cărți agricole în cadrul adunărilor generale ale cooperativelor la care au fost dezbătute *Proiectul Statutului cooperativei agricole de producție, Proiectul Statutului Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale ale cooperativelor agricole de producție și Proiectul Statutului Casei de pensii a membrilor cooperativelor agricole de producție*.

Biblioteca raională a inițiat un schimb de experiență cu bibliotecarii comunali pe tema: *Îndrumarea diferențiată a cititorilor. Orientarea lecturii în domeniul agricol*. În cadrul schimbului de experiență, desfășurat în comuna Costești, a fost discutată și tematica expoziției intitulată: *Pentru progresul continuu al agriculturii noastre socialiste*. Expoziția cuprinde trei

secțiuni: *Pe drumul socialismului; Ecoul profund al hotărîrilor de partid și de stat; La școala belșugului*. În cadrul fiecărei secțiuni, au fost incluse extrase din documentele de partid privitoare la agricultură, cărți agricole de actualitate, ziare și reviste care conțin referiri la documentele de partid și la ecoul lor în rîndurile cooperativelor.

Vasile RADU

În regiunea București

Biblioteca comunală Buzescu (raionul Alexandria) deși recent înființată se bucură de o popularitate binemeritată, fiind frecventată de numeroși săteni care găsesc aici un mediu plăcut pentru lectură și o îndrumare atentă. Ea a găsit un sprijin prețios în organizația U.T.C. și în comisia de femei, împreună cu care desfășoară o largă acțiune de popularizare și răspîndire a cărții în comună.

La sfîrșitul anului trecut, după un an de activitate, biblioteca fusese frecventată de un număr de peste 500 de cititori, care au împrumutat cca. 3.100 de volume.

După publicarea Proiectului Statutului cooperativei agricole de producție, a Proiectului de Statut al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, biblioteca a amenajat, în sala de lectură, expoziția *Agricultura socialistă în noul cincinal*. Țăranii cooperatori, care au vizitat biblioteca pentru a studia aici recentele documente privind dezvoltarea agriculturii, au avut o convorbire despre lectura lor. Din discuții a reieșit hotărîrea lor fermă de a contribui cu toate forțele la întărirea și dezvoltarea cooperativei agricole de producție din sat.

„Am citit cu toată brigada aceste proiecte și din ziar și acum le studiem din broșură — ne spune tovarășul Gheorghe Joițoiu, mulgător la C.A.P. Buzescu — *Grija partidului și statului pentru noi țăranii, pe care o vedem în fiecare rînd din aceste documente, ne însuflețește*”.

Printre cei de față se afla și bătrînul Anghel R. Ciofalcă. Are 85 de ani și este unul din primii cititori ai bibliotecii. De la înființarea cooperativei agricole de producție, în 1952, a fost paznic. Acum va primi pensie.

Îl întreb despre lectura lui. E un cititor care stă, în mod deosebit, în atenția bibliotecarei: e cititor fruntaș

Se citește Proiectul Statutului cooperativei agricole de producție (Instantaneu la biblioteca din comuna Buzescu, raionul Alexandria).

și e... bunicul ei! Moș Anghel R. Ciofalcă a citit și el *statutele*, dar în mod deosebit l-a interesat *Statutul Casei de pensii*. Ne spune gânditor: „Cine ar fi visat așa ceva în tinerețea mea?” Și îmi descrie viața satului de acum mai bine de o jumătate de secol. „Acum da! Avem o bătrînețe liniștită, asigurată“.

Tovarășul Florea Mihăilă, președintele sfatului popular comunal, ne vorbește apoi despre extinderea suprafeței irigabile, despre săparea a 25 de puțuri în vederea captării apelor freatice, a folosirii tot mai intense a îngrășămintelor chimice, despre terminarea electrificării satului ba și de viitoarea folosire a electricității în agricultură. Planuri? Da, ele sînt rodul politicii înțelepte a partidului de dezvoltare științifică a agriculturii pentru realizarea unei înalte productivități.

Știința pătrunde tot mai mult în viața și munca țărănimii. Realizarea unor

producții sporite în toate sectoarele, impune folosirea pe scară tot mai largă a mijloacelor tehnice cu care este înzestrată an de an agricultura noastră socialistă.

Realizarea acestor obiective a pus și în fața bibliotecii comunale și sătești problema intensificării răspîndirii cărții în comună, pentru atragerea unui număr mai mare de cititori.

Popularizarea și răspîndirea cărții agrozootehnice ocupă, din acest motiv, în activitatea bibliotecii comunale un loc din ce în ce mai important. În luna ianuarie 1966 au fost difuzate peste 200 de cărți și broșuri agricole.

Preocupărilor țărănimii cooperatiste, pentru modernizarea agriculturii, bibliotecile le răspund prin asigurarea lor cu tot mai multe publicații — ziare, reviste, cărți — care să contribuie efectiv la realizarea acestui scop.

Horia NESTORESCU

Informarea și documentarea agricolă în sprijinul cercetării științifice și al producției agricole⁽¹⁾

Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. prevăd pentru perioada 1966—1970 dezvoltarea mai departe a bazei tehnice-materiale a agriculturii, sprijinirea unităților agricole în vederea întării lor economice, precum și dezvoltarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative cu scopul final al creșterii importante a producției vegetale și animale. Raportul la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român subliniază că: „Pentru a se asigura mersul înainte al științei din țara noastră trebuie să se acorde atenție folosirii în cercetare și în activitatea practică a tot ceea ce știința și tehnica mondială crează mai bun, intensificării legăturilor, schimburilor de experiență, a informației și documentării științifice, evitându-se astfel abordarea unor teme depășite de dezvoltarea științei și a tehnicii”¹. Plenara C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965 cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii a arătat că singura cale de sporire a producției și productivității muncii este aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate, folosirea mijloacelor de muncă moderne în agricultură — mecanizare, elimizare, irigații — în stare să influențeze într-o măsură tot mai mare factorii naturali de care depinde procesul producției agricole.

Alături de celelalte institute de documentare din țara noastră, Centrul de documentare tehnico-științifică pentru agricultură (C.D.A.), înființat la începutul anului 1965, și-a orientat activitatea potrivit necesităților de informare actuale, concrete ale cercetării științifice, fundamentale și aplicative, precum și cerințelor producției agricole.

Dezvoltarea literaturii agricole

Spre deosebire de alte domenii, unde s-au făcut evaluări și chiar statistici mai precise cu privire la situația și ritmul de creștere a publicațiilor, pentru agricultură volumul tipăriturilor a fost determinat pînă acum cu multă aproximație. Se apreciază că, pe plan mondial, s-a înregistrat o creștere deosebită a numărului periodicelor agricole. Recent, a apărut, sub auspiciile Asociației internaționale a bibliotecarilor și documentaliștilor din agricultură, *World List of Current Agricultural Serials*, însumind 12 427 de titluri de periodice agricole care apar în mod curent în întreaga lume. Repertoriul cuprinde titlul, locul și datele apariției tuturor periodicelor agricole, cu excepția publicațiilor de silvicultură și piscicultură. Este demn de amintit faptul că organul central al Asociației, *Quarterly Bulletin*, și-a asumat sarcina de a informa în mod curent asupra tuturor modificărilor de titlu, a sistărilor și, mai ales, a noilor apariții de periodice agricole, survenite după anul 1964, cînd a fost definitivată lista amintită. Suplimentele acestea oferă, între altele, și posibilitatea de a se observa ritmul de creștere a serialelor. Nu mai departe, primul număr din *Quarterly Bulletin*, apărut după încheierea volumului I din *World List of Current Agricultural Serials*, inserează 40 de titluri de noi periodice, ceea ce înseamnă — socotind după apariția trimestrială a revistei — circa 150—200 de noi titluri anual.

La începutul anului 1965, directorul Serviciului tehnic al Bibliotecii Naționale Agricole din S.U.A. a comunicat, printr-o circulară, că intenționează să publice

¹) Ceaușescu, Nicolae. *Raportul Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al VIII-lea și Congresul al IX-lea al P.C.R.* În: Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. 19—24 iulie 1965. Buc., Editura politică, 1965, p. 61.

catalogul de cărți al Bibliotecii, care cuprinde lucrările a circa 1,5 milioane de autori. Monumentala operă, căreia i se rezervă de pe acum o întindere de 75 de volume, este prevăzută să apară în anii 1966—1967 și va fi, în realitate, cea mai completă *bibliografie agricolă mondială*, dând o imagine asupra uriașei cantități de literatură agricolă tipărită în lume.

Revistele de referate și bibliografiile agricole

Și pentru sectorul agriculturii, revistele secundare constituie unul din cele mai importante mijloace de transmitere a informației de la autor la cercetător și la producție.

Cel mai mare volum de reviste referative pentru agricultură publică *Commonwealth Agricultural Bureaux* de la Farnham Royal (Anglia). Aici sînt editate 19 periodice, care acoperă toate disciplinele: știința solului și îngrășămintele, cultura și ameliorarea plantelor, hortivicultură, zootehnie, medicină veterinară etc. Alături de reviste cu profil mai larg (*Field Crop Abstracts, Soils and Fertilizers, Horticultural Abstracts, Index Veterinarius, World Agricultural Economics and Rural Sociology Abstracts*), apar și reviste de referate pentru domenii mai restrinse, ca: *Weed Abstracts, Helminthological Abstracts* și altele.

Din cele 24 de fascicule lunare sau trimestriale ale buletinelor signaletice franceze, 8 servesc direct sau indirect la documentarea cercetărilor din domeniul agriculturii și al biologiei. Cele mai importante sînt: *Sciences agricoles, Zootehnie, Biologie et physiologie végétales* și *Biologie et physiologie animales*, cumulînd, anual, aproximativ 30 000 de semnalări care interesează sectorul de cercetare agricolă.

În U.R.S.S., din seriile publicației *Referativnii jurnal*, editate de Institutul de informare științifică, se adresează agriculturii următoarele: *Rastenievodstvo* (Cultura plantelor); *Jivotnovodstvo, Veterinariia* (Creșterea animalelor. Medicină veterinară); *Pocivovedenie* (Pedologie); *Traktorii i selskohozeistvennie mașini* (Tractoare și mașini agricole); *Biologhiia*; *Biologhiceskaia himia*. În aceste serii, se publică, anual, circa 40 000 de rezumate. În urma înființării Institutului unional de informare tehnico-științifică în domeniul agriculturii din U.R.S.S., începînd din anul 1966 s-au făcut anumite modificări în structura revistelor sovietice de referate consacrate agriculturii. Astfel, publicația *Rastenievodstvo* s-a transformat în *Rastenievodstvo (Biologhiceskie osnovi)*. Din noua publicație, au fost excluse problemele referitoare la agrotehnica culturilor și la folosirea măsurilor practice de protecție a plantelor, care sînt tratate în publicațiile Institutului unional de informare tehnico-științifică în domeniul agriculturii. Din publicația *Pocivovedenie, Udobrenie, Meliorația* (Pedologie, Fertilizare, Ameliorații) nu fac parte subiectele referitoare la hidroameliorații, la ameliorarea plantelor și la lucrarea solului, care vor fi tratate în publicațiile noului institut. Revista *Pedologie și chimie*, care va apare, începînd din 1966, în locul sus-menționatei publicații, conține următoarele rubrici: *Pedologie-probleme generale, geneză, geografie, mineralogie, proprietățile fizice, proprietățile chimice, biologie, eroziunea solului, agrochimie*.

Institutul de informare al Academiei de științe agricole din Berlin (R.D.G.) elaborează *Landwirtschaftliches Zentralblatt*, o revistă de referate cu patru serii, corespunzătoare sectoarelor mari ale științelor agricole. La redactarea referatelor, colaborează majoritatea centrelor și serviciilor de documentare agricolă din țările socialiste. În ultimii ani, *Landwirtschaftliches Zentralblatt* și-a îmbunătățit structura și conținutul. Paralel, apare și o ediție tipărită numai pe o singură pagină. Recent, a fost inaugurată și o a cincea serie, care acoperă problemele de economie agrară și, spre deosebire de celelalte reviste menționate, se tipărește sub formă de fișe bibliografice de carton. Revistele de referate agricole editate la Berlin totalizează anual, circa 35 000 de articole, recenzate, în majoritatea cazurilor, de oameni de știință. În anul 1964, la Institutul de informare au fost prelucrate 1 800 de reviste agricole din 50 de țări, însumînd 32 500 de referate.

Reviste secundare similare apar și în alte țări socialiste (R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Polonă, R.P. Ungară etc.).

Surse de informare pentru specialiștii din agricultură

Pină la organizarea Centrului de documentare agricolă din țara noastră, Institutul de documentare tehnică a asigurat, aproape în exclusivitate, informarea specialiștilor din producție, elaborînd numeroase reviste cu traduceri integrale și prelucrate din periodicele de specialitate, studii de sinteză, cercetări bibliografice, caiete de inovații, materiale grupate pe diferite subiecte pentru tehnicieni (nivel mediu), precum și *Seria Agricultură. Creșterea animalelor* din publicația *Documentare tehnică*. Prin înființarea Centrului de documentare agricolă, sarcinile fundamentale ale organizării și orientării activității de informare în domeniul agricol au revenit acestei instituții. C.D.A. asigură, încă de pe acum, o informare cuprinzătoare asupra realizărilor din toate domeniile științei și practicii agricole mondiale, nu numai cadrelor științifice, ci și specialiștilor care lucrează nemijlocit în producție. Lunar, sînt editate aici 6 reviste de referate, după cum urmează: *Agricultura generală* (economie agrară, știința solului și protecția plantelor); *Cultura plantelor de cîmp* (fiziologie, genetică, ameliorare, îngrășăminte, irigații, tehnologie); *Hortiviticulură* (legumicultură, floricultură, pomicultură, viticultură, vinificație, plante medicinale și aromate); *Creșterea animalelor*; *Medicina veterinară*; *Mecanizarea agriculturii*. Fiecare număr de revistă inserează între 200 și 400 de referate extrase din peste o sută de reviste de specialitate din lumea întreagă. Referatele sînt întocmite de cadre de specialitate și din învățămîntul agricol superior, precum și de ingineri documentaliști de la Centrul de documentare agricolă. Numărul referatelor prevăzute a fi realizate anual se ridică la 20 000. În afară de aceste surse bogate de informare, specialiștii din agricultură beneficiază și de un alt periodic, intitulat *Documentare curentă*, cu apariție bilunară, care, pe parcursul a 150—200 de pagini, informează asupra celor mai recente realizări din agricultură. Publicația cuprinde traduceri integrale sau prescurtate, noutăți, brevete, bibliografii, cărți și reviste noi din Biblioteca C.D.A.

Toate materialele din revistele de referate ale Centrului de documentare agricolă sînt clasificate după sistemul zecimal universal, conținînd, de asemenea, un indice de clasificare alfa-numeric.

Publicațiile Centrului sînt distribuite tuturor institutelor de profil, stațiilor experimentale agricole, institutelor de învățămînt superior, consiliilor agricole regionale și raionale, trusturilor Gosstat etc. Tirajul fiecărei publicații se ridică la 1 500 de exemplare. La cererea beneficiarilor, serviciile Centrului efectuează traduceri integrale sau prescurtate, întocmește bibliografii și alte lucrări de documentare. Referințele bibliografice se decupează din revistele de referate și se organizează în fișiere sistematice.

O activitate importantă a documentaliștilor din cadrul C.D.A. o constituie întocmirea de bibliografii. Paralel cu editarea revistelor de referate, se culeg referințe pentru un număr de 37 de bibliografii deschise avînd teme corespunzătoare celor mai importante probleme de cercetare din toate sectoarele agriculturii.

De asemenea sînt prevăzute, încă pentru acest an, 20 de studii de sinteză, care urmează a fi întocmite în colaborare cu cercetătorii din Institutul Central de Cercetări Agricole. Printre subiectele cele mai importante, figurează: *Concentrarea și specializarea producției agricole*; *Problema fosforului în soi în lumina cercetărilor moderne*; *Mana cartofului*; *Utilizarea îngrășămintelor lichide*; *Ereditatea citoplasmatică la cereale și plante industriale*; *Tehnica irigării prin aspersiune*; *Producerea strugurilor de masă*; *Creșterea intensivă a tineretului taurin*; *Stabilizația liberă la animale*; *Mecanizarea lucrărilor în viticultură* etc.

În țara noastră, există de altfel preocupări mai vechi pentru elaborarea bibliografiilor agricole. Bunăoară, Sectorul de documentare de la fostul I.C.A.R. a conceput 50 de bibliografii tematice care însumează peste 35 000 de referințe. În anul 1959, a fost multiplicată și o amplă bibliografie, intitulată *Griul*, care cuprinde mai bine de 10 000 de referințe din literatura mondială de specialitate. Lucrarea era destinată mai ales documentării colectivului de redactare a monografiei *Griul*. Tot atunci au fost puse bazele *Bibliografiei naționale agricole*. Amintim că, în cadrul Bibliotecii Academiei, este în curs definitivarea unei bibliografii agricole românești pe perioada 1944—1964, care totalizează aproape 10 000 de referințe grupate după clasificarea zecimală universală.

Biblioteca centrală agricolă

Constituirea fondurilor Bibliotecii centrale agricole, actualmente pendinte de Centrul de documentare agricolă, incepe o dată cu înființarea Institutului de Cercetări Agronomice al României, cu aproape 30 de ani în urmă. În prezent, Biblioteca deține 50 000 de volume cărți, 5 000 de colecții periodice și 3 000 de traduceri dactilografiate. Aici se găsesc colecții valoroase și chiar unice de periodice agricole românești și străine, unele datînd de la începutul secolului al XIX-lea. De-a lungul anilor, Biblioteca a preluat fonduri considerabile de publicații din cele mai diferite domenii de activitate de la bibliotecile fostului Minister al Agriculturii și Domeniilor, de la diferite servicii de statistică și documentare, a primit numeroase donații particulare. În depozite, se găsesc, alături de *Journal d'agriculture pratique* (1853—1938) *Comptes Rendus Hebdomadaires des Séances de l'Académie d'Agriculture de France* (din 1918 pînă în prezent), și *Revista pădurilor* (din 1885).

Fonduri apreciable de publicații agricole se găsesc și la bibliotecile din rețeaua Institutului Central de Cercetări Agricole. Activitatea acestor unități, mai ales sub raportul completării cu literatură străină de specialitate, este coordonată de către C.D.A. Cele 50 de biblioteci de institute și stațiuni agricole experimentale posedă astăzi un fond de aproape 300 000 de cărți și reviste de specialitate. Fiecare institut și-a organizat schimbul de publicații cu străinătatea, trimițînd instituțiilor similare din toate continentele publicațiile proprii.

În lumina indicațiilor desprinse din documentele Congresului al IX-lea al P.C.R. privind creșterea producției agricole, specialiștii au lărgit aria informării cercetătorilor și a celorlalți lucrători din agricultură asupra ultimelor realizări pe plan mondial. În acest scop, la Biblioteca centrală agricolă a fost organizat un fișier special rezervat bibliografiilor curente, care sînt grupate pe următoarele subiecte principale: soiuri și hibrizi de mare producție, metode eficiente de folosire a îngrășămintelor chimice, sisteme și metode moderne de irigație, complexul de măsuri pentru creșterea producției pășunilor și finețelor, mecanizarea complexă, ridicarea valorii biologice a animalelor și chimizarea agriculturii.

Publicații editate de Centrul de documentare agricolă.

Colaborarea dintre cercetător și documentalist

O condiție esențială pentru succesul activității unui serviciu de documentare este colaborarea dintre omul de știință — care stabilește planul de cercetare — și documentalist, care colectează și rezumă cunoștințele precedente asupra problemei propuse, în scopul evitării risipei de eforturi și timp. Pentru documentarea agricolă, conlucrarea dintre cercetător și documentalist este obligatorie și din alte motive decât cele obișnuite în alte ramuri ale științei. În primul rând, trebuie să avem în vedere că domeniul agriculturii, extrem de vast, nu permite exaustivitate în prelucrarea materialelor. Documentalistul este, deci, obligat să-și concentreze atenția numai asupra acelor plante și specii de animale care se găsesc pe teritoriul țării noastre sau prezintă interes pentru cercetare. De aceea, articolele care urmează a fi recenzate sînt alese adeseori împreună cu șefii de laboratoare și cu cercetătorii, care sînt, în peste 50% din cazuri, și autorii rezumatelor. Aceeași colaborare se manifestă și la stabilirea temelor pentru bibliografiile deschise, la traducerea unor articole de specialitate, la efectuarea comenzilor de cărți și reviste de peste hotare etc.

Colaborarea dintre cercetător și documentalist nu trebuie să excludă consultarea directă de către cercetător a documentației primare. Pe de altă parte, nici cel mai informat documentalist nu poate avea legături suficiente de strîns cu lucrările din cîmpul de experiență în toată complexitatea lor, decât pe această cale.

Dezvoltarea documentării agricole, lărgirea relațiilor de schimb cu străinătatea, organizarea unei rețele de biblioteci științifice bine dotate în cadrul celor 6 institute și 40 de stațiuni experimentale agricole, precum și înzestrarea cu utilaj modern a Centrului de documentare agricolă, respectiv mecanizarea informațiilor, vor aduce o contribuție însemnată la progresul accelerat al științei și practicii agricole, în drum spre industrializarea agriculturii din țara noastră.

Ing. Cristian V. ROSKE

BIBLIOGRAFIE

- CÂNDEA, V. *Documentarist și cercetător*. Viața Românească, 11, nr. 7, 1959, p. 114—120.
- FRAUNDORFER, S. *Die Dokumentation im Rahmen der Internationalen Gesellschaft der Agrarökonomien*. Das Schrifttum der Agrarwirtschaft. Wien, 5, nr. 1, 1965, p. 1—8.
- FREEMAN, M. E. *Keeping up with current research Science Information Exchange*. Science, S.U.A., 141, nr. 3576, 1963, p. 119.
- *International Organizations in agriculture and related fields*. Quarterly Bulletin of the International Association of Agricultural Librarians and Documentalists. Oxford, 4, nr. 3, 1959, p. 143—146.
- LĂZĂRESCU, G. *Cercetătorul științific și sistemul de informare*. Studii și cercetări de documentare și bibliografie, nr. 4, 1964, p. 25.
- LOOSJES, T. P. *Impressions of some American Agricultural libraries*. Quarterly Bulletin of the International Association of Agricultural Librarians and Documentalists. Oxford, 18, nr. 1, 1961, p. 1—13.
- OLIVERI, B. L. *The U. S. National Agricultural Library: organization and development*. Quarterly Bulletin of the International Association of Agricultural Librarians and Documentalists. Oxford, 9, nr. 2—3, 1962, p. 97—102.
- PATAKY, E. *Theoretical problems of agricultural documentation*. Proceedings of the Hungarian National Agricultural Library and Centre for Documentation. Budapest, 1958, 65 p.
- ROSKE, C. V. *Biblioteca Centrală a Institutului de Cercetări Agronomice al Academiei R. P. Române*. Călăuză bibliotecarului, 10, nr. 8, aug. 1957, p. 12—13.
- ROSKE, C. V. *O bibliotecă cu profil agro-biologic*. Revista Gospodăriilor Agricole de Stat, 4, nr. 8, 1957, p. 16.
- *Service d'information et de documentation. Centre international pour la coordination des informations relatives à l'agriculture*. Prague, Bibl. Doc. Termin. UNESCO, 5, nr. 3, 1965, p. 90.

DIN ACTIVITATEA EDITURII AGROSILVICE

Calea sigură de dezvoltare a agriculturii, de sporire a producției agricole este aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate, folosirea mijloacelor de muncă modernă. „Fără un grad înalt de mecanizare a tuturor mijloacelor agricole — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965 — fără extinderea chimizării și irigațiilor, fără asigurarea mijloacelor corespunzătoare de transport și depozitare a producției agricole, a unor condiții optime de prelucrare agroindustrială, nu poate fi concepută o agricultură modernă în stare să satisfacă nevoile alimentare ale populației și cererile de materie primă ale industriei“.

Experiența gospodăriilor de stat, a cooperativelor agricole de producție, a arătat că introducerea în producție a științei agrozootehnice potrivit condițiilor și particularităților concrete ale fiecărei unități agricole este una din condițiile de bază ale creșterii producției la hectar și pe cap de animal.

În această direcție, specialiștii din agricultură, inginerii și tehnicienii din unitățile agricole, mecanizatorii și lucrătorii din stațiunile de mașini și tractoare și din gospodăriile de stat precum și țărani cooperatori au un cuvânt hotărâtor. Ei trebuie să-și însușească tehnica nouă, să fie la curent cu ultimele noutăți în știința și practica înaintată, să aplice în producție tot ceea ce experiența înaintată a agriculturii din țară și de peste hotare are mai valoros.

Pentru aceasta există o bogată literatură agricolă, cu o tematică variată, cu un conținut tehnico-științific ridicat, care pune la îndemâna cititorilor un vast material de studiu și documentare.

Editura agrosilvică publică anual numeroase lucrări menite să contribuie la îmbogățirea cunoștințelor agricole, la ridicarea nivelului profesional al lucrătorilor din agricultură. Tematica problemelor abordate în publicațiile Editurii s-a axat pe întărirea economico-organizatorică a unităților agricole socialiste, pe dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii și creșterea producției agricole.

Numai în 1965 s-au editat 158 titluri de cărți și broșuri cu aproape 2 400 coli editoriale.

Pornind de la principiul că mecanizarea largă a lucrărilor agricole constituie una din căile principale ale sporirii producției la hectar, Editura agrosilvică a elaborat numeroase cărți privind exploatarea parcului de mașini și tractoare, folosirea cu maximum de randament a acestor mașini, cunoașterea caracteristicilor de funcționare a lor etc.

Unele descriu pe larg tipurile motorului, mecanismul bielă-manivelă, mecanismul de distribuție, sistemul de alimentare, de ungere și de răcire, transmisia, organele de deplasare, mecanismele de conducere, instalația electrică, echipamentul de lucru. Așa de pildă, *Exploatarea rațională a tractoarelor* de J. Mihăitoiu și Gr. Caraciugiuc vine în sprijinul mecanizatorilor din S.M.T. și G.A.S. arătându-le modul în care funcționează tractoarele, principalele lor particularități constructive, întreținerea și repararea lor, utilizarea capacității de lucru, păstrarea lor ș.a.m.d.

De asemenea pentru ca mecanizatorii să-și însușească bine problemele de exploatare, diferitele caracteristici de lucru ale tractoarelor, fapt care constituie una din principalele lor sarcini, autorii tratează într-un capitol separat funcționarea motorului la diferite turații și sarcini, posibilitățile de tracțiune ale tractoanelor pe miriște și pe ogor, dând și recomandări asupra utilizării raționale a tractoarelor la lucrările de tracțiune. Lucrarea tratează pe larg organizarea lucrului

în brigadă, modul în care trebuie să se formeze agregatul, folosirea tractorului în diferite condiții de lucru, modul de funcționare a tractorului în agregat cu mașinile purtate, cu mașinile tractate, dându-se recomandări privind exploatarea tractorului pe pantă, condițiile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească tractorul și regulile de circulație pe drumuri publice, normele de securitate a muncii.

În privința întreținerii și reglării tractoarelor lucrarea cuprinde noțiuni de întreținere a diferitelor mecanisme și sisteme, a echipamentului de lucru al tractorului, diferitele defecțiuni la motor, la transmisie, la instalația hidraulică, la instalația electrică etc.

Alte lucrări înfățișează folosirea cu randament sporit a mașinilor agricole, întreținerea și repararea lor în condiții superioare, păstrarea și adăpostirea lor pe timpul iernii. De modul în care mecanizatorii din S.M.T. și gospodării de stat vor ști să minuiască utilajul pe care-l au în primire, depinde în bună măsură executarea la timp a tuturor lucrărilor agricole, sporirea producției la hectar.

Problema recondiționării pieselor în uzinele de reparații constituie unul din principalele obiective, ca o măsură menită să ducă la prelungirea timpului de funcționare a mașinilor, la reducerea prețului de cost în agricultură. Lucrarea *Metode noi de recondiționare a pieselor de la tractoare și mașini agricole* de D. Tomescu și Gh. Zamfir indică printre metodele cele mai noi: recondiționarea pieselor cu arc electric sub strat de flux, prin contact electric vibrator, încărcarea și durificarea pieselor prin scinte electrice, metalizarea cu curenți de înaltă frecvență, încărcarea pieselor cu aliaje dure etc.

Totodată, o metodă nouă care își face tot mai mult loc în practica reparării utilajului agricol este folosirea materialelor plastice. Lucrarea descrie în linii mari particularitățile materialelor plastice folosite, recondiționarea pieselor prin încărcare și presare de material plastic, sudarea materialului plastic și prelucrarea pieselor recondiționate cu acest material.

Parcarea și stocarea utilajelor agricole de V. Tomuleț și I. Slătineanu abordează o temă deosebit de actuală legată de întreținerea în bune condiții a mașinilor. Numeroși agenți exteriori acționează asupra metalului, a lemnului, a cauciucurilor și a produselor petroliere degradându-le, contribuind la scoaterea lor din uz înainte de termen. De aceea, grija gospodărească a mecanizatorilor, măsurile organizatorice, pe care conducerea unităților agricole trebuie să le ia, sînt menite să ducă la protejarea utilajelor agricole, la menținerea lor în stare de perfectă funcționare. Lucrarea cuprinde cîteva din aceste măsuri: protejarea cu uleiuri și unsori, cu vopsele, emailuri, lacuri precum și depozitarea diferitelor mașini, tractoare, pluguri, cultivatoare, grape cu discuri, sape rotative, mașini de împrăștiat îngrășăminte, de semănat, de recoltat, de tocat furaje, de curățat și sortat semințe și altele.

Actualmente, datorită politicii partidului nostru de continuă întărire economică și organizatorică a unităților agricole socialiste, la fiecare cooperativă agricolă de producție lucrează un specialist cu pregătire superioară. Agronomii, zootehnicienii, inginerii mecanici sînt chemați să contribuie din plin la folosirea judicioasă și cu randament maxim a mijloacelor materiale cu care este înzestrată agricultura, să introducă și să generalizeze experiența bogată a unităților fruntașe, să obțină de la fiecare hectar producții sporite. Pentru aceasta ei trebuie să fie la curent cu tot ce e nou în tehnica mondială, să-și îmbogățească necontenit bagajul de cunoștințe.

Inițiată nu de mult, colecția „În sprijinul specialiștilor din agricultură” tipărită de Editura agrosilvică a pus la îndemîna cadrelor tehnice tot ceea ce știința agricolă mondială are mai nou. Au apărut astfel lucrări privind introducerea unor soiuri de plante productive, metode de creștere rațională a animalelor, de combatere a eroziunii solurilor, de folosire a tipurilor noi de insecticide și fungicide.

Una din lucrările apărute recent în această colecție se intitulează *Aspecte noi în cultura tomatei de seră* de B. Mănescu și D. Bălan. Directivile celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. prevăd ca față de 1 740 mii tone anual, cit s-au obținut în medie în perioada 1961—1965, producția de legume să crească la 2 500 mii tone anual în perioada 1966—1970. Cunoscîndu-se importanța alimentară a legumelor în perioada rece a anului, gospodăriile de stat și unele cooperative agricole de

producție au trecut la construirea de sere bloc cu înalt grad de automatizare și mecanizare. Lucrarea descrie diferitele tipuri de seră, cu caracteristicile lor de exploatare, cu productivitatea și eficiența lor economică.

Sînt descrise soiurile de fructe indicate a fi cultivate în seră, agrotehnica lor, mijloacele de combatere a dăunătorilor precum și alte metode necesare creșterii producției în seră. Descriindu-se tipuri de seră din diferite țări cu experiență bogată în acest domeniu, arătînd modul lor de funcționare, avantajele și dezavantajele fiecăreia, lucrarea aduce o serie de date noi, menite să-i ajute pe specialiști să cunoască și să aplice la condițiile terenului respectiv cea mai bună soluție.

În această colecție vor fi abordate, pe viitor, teme privind posibilitățile de verificare a capacității de lucru a tractoarelor, de introducere a noi soiuri de plante cu mare capacitate de producție, probleme de irigații, de creșterea rațională a animalelor etc.

Unul din obiectivele principale ale politicii partidului nostru este întărirea economică-organizatorică a cooperativelor agricole de producție. Folosirea cît mai judicioasă a mijloacelor proprii și a ajutorului acordat de stat trebuie să ducă la transformarea fiecărei cooperative agricole într-o unitate economică puternică, la creșterea continuă a producției agricole.

Temelia pe care se sprijină întreaga activitate a cooperativelor de producție, mijlocul principal de sporire a veniturilor lor este averea obștească.

Experiența a arătat că numai acele cooperative, care alocă an de an fonduri sporite pentru acumulări, își pot dezvolta continuu mijloacele de producție, efectivele de animale, plantațiile de vii și pomi.

Lucrarea *Din experiența unor cooperative agricole de producție în dezvoltarea și gospodărirea averii obștești* de Șt. Chiriac și I. Coroiu prezintă rezultatele obținute de șase cooperative agricole din regiunea Banat (Comlașul Mic, Tomnatic, Macea, Dorobanți, Cărpiniș și Peciul Nou) care au acumulat o experiență bogată în creșterea continuă a averii obștești. Sînt înfățișate astfel diferitele fonduri care alcătuiesc averea obștească, mijloacele de creare și folosire a lor, modul în care conducerile din aceste unități au procedat pentru a realiza o avere obștească mare.

În etapa actuală de consolidare economică și organizatorică a cooperativelor agricole folosirea gospodărească a tuturor mijloacelor de producție și a forței de muncă, aplicarea celor mai noi metode agrozootehnice în vederea ridicării producției constituie premisele pentru sporirea veniturilor obștești, pentru ridicarea valorii zilei-muncă. Cunoașterea principiilor care stau la baza organizării și planificării întreprinderilor agricole socialiste, eficiența economică a investițiilor, stabilirea normelor de lucru din cooperativele agricole, organizarea și retribuirea muncii, cointeresarea materială și mijloacele de a spori această cointeresare, vor forma obiectul a numeroase lucrări.

Organizarea teritoriului este o acțiune dinamică ce se execută în strînsă dependență cu sarcinile agriculturii socialiste și cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Ea cuprinde în mare două etape: organizarea intergospodărească și organizarea teritoriului și dezvoltarea producției agricole. Organizarea teritoriului în unitățile agricole se referă la elementele teritoriale (parcele, sere, drumuri) în cadrul cărora se execută lucrările agricole de irigații, desecări, combaterea eroziunii etc., menite să asigure folosirea rațională a pămîntului, desfășurarea procesului de producție în condiții ridicate la un preț de cost scăzut. În lucrarea *Organizarea antierozională a teritoriului agricol* de Popa Șerban și Blegu Nicolaie, autorii tratează diferențiat problemele organizării teritoriului în zona de șes, cu și fără irigații, și în zonele cu terenuri în pantă.

Se știe că prin lucrările de organizare a teritoriului se urmăresc mai multe scopuri: stabilirea unei structuri raționale a categoriilor de folosință și extinderea suprafețelor agricole, cultivarea plantelor adecvate, care în condițiile locale dau cele mai bune rezultate, eșalonarea culturilor pe parcele și sole în așa fel încît aceeași cultură să nu se repete ani de-a rîndul pe același loc, posibilitatea aplicării în condiții optime și pe scară largă a mecanizării lucrărilor etc.

Pentru specialiști cît și pentru țărani cooperatori cunoașterea principiilor de organizare a teritoriului și mijloacele de combatere a eroziunii constituie probleme de mare însemnătate în organizarea procesului de producție, în realizarea unor bune rezultate în creșterea producției la hectar.

Creșterea animalelor este una din ramurile de bază ale agriculturii, ea contribuind din plin la aprovizionarea industriei și a populației cu materii prime și alimente. De aceea, creșterea producției animale constituie pentru următorii ani unul din obiectivele de seamă ale agriculturii. În 1970 va trebui să se ajungă la 5 milioane bovine, 6,5 milioane porci, 13 milioane oi etc. Realizarea acestor sarcini presupune obținerea unor producții sporite de carne prin asigurarea unei greutate medii ridicate a animalelor destinate sacrificării, în special a tineretului bovin, prin organizarea îngrășării acestora, ceea ce presupune o furajare rațională. Treptat, se va organiza producerea de nutrețuri combinate, se va lărgi sortimentul de material biologic și medicamente, se va îmbunătăți asistența sanitar-veterinară. Toate aceste probleme au fost pe larg dezbătute în cărțile apărute recent în Editura agrosilvică și își vor găsi în continuare locul în planul editorial.

Pădurile constituie o bogăție naturală a țării noastre, care în anii puterii populare se exploatează în mod rațional. Acțiunea de împădurire, de protejare a terenurilor forestiere este în atenția organelor de stat, a specialiștilor.

Literatura din domeniul forestier cuprinde numeroase lucrări de specialitate, elaborate de cadre cu o înaltă calificare.

Una dintre acestea este *Combaterea biologică a dăunătorilor forestieri* de I. Ceianu, Gh. Mihalache și I. Balinschi.

Pornind de la faptul că toate organismele sînt supuse acțiunii mediului în care trăiesc și că factorii fizici și biotici, împreună cu structura genetică a speciilor, determină existența lor pe o anumită suprafață, autorii prezintă noile realizări în chimie și în tehnica de aplicare a insecticidelor, proprii combaterii dăunătorilor forestieri. Lucrarea sintetizează cunoștințele și experiențele numeroșilor entomologi, bacteriologi, micologi, fiziologi și biochimisti din țară și de peste hotare.

În vederea îmbogățirii cunoștințelor maselor largi de cititori Editura agrosilvică tipărește anual manuale pentru cursurile agrozootehnice, cursuri organizate în toate unitățile agricole socialiste. Aceste manuale (pentru anii I, II și III) cuprind probleme ale culturii plantelor, creșterii animalelor, mecanizarea agriculturii și constituie pentru cursanți mijloacele de însușire a materialului predat la cursuri. Ele sînt scrise într-un limbaj accesibil, sînt însoțite de ilustrații și sînt elaborate pentru a elucida și aprofunda noțiunile de bază ale agriculturii. Completate cu expunerea lectorului, însărcinat cu predarea cursurilor, cu planșe și mulaje, manualele aduc o contribuție prețioasă la ridicarea profesională a lucrătorilor din agricultură, la aplicarea în producție a celor mai noi cuceriri ale științei și practicii agricole.

Valeriu DUMITRESCU

Obiective noi în fața activității de documentare

Din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ultima sesiune a Marii Adunări Naționale, rezultă indicația fundamentală că eforturile principale în domeniul activității științifice trebuie să fie concentrate spre direcțiile unde pot fi obținute maximum de rezultate în asigurarea progresului țării noastre. Pentru munca de informare și documentare, se desprind de aici două orientări principale. Este vorba, în primul rând, de coordonarea și îndrumarea sistematică a activității de documentare pe întreaga țară, încit actualele cerințe în materie să poată fi satisfăcute operativ și cât mai deplin, iar în al doilea rând de perfecționarea și modernizarea documentării, prin extinderea cercetării, cu precădere în probleme de interes practic. În noua sa formă de organizare, Institutul de documentare tehnică își va lărgi preocupările în aceste direcții, adăugând noi progrese celor deja cunoscute.

Sarcinile dezvoltării economiei naționale - îndrumarul activității de documentare

Ultimii ani au marcat pași însemnați în organizarea și profilarea documentării. În institute și în mari întreprinderi, au luat ființă servicii de documentare, încadrate cu personal calificat, care desfășoară, în mod practic, o activitate continuă și eficientă. În toate întreprinderile și institutele, au fost constituite biblioteci tehnice. Totuși, lipsa de experiență și, pe alocuri, insuficienta înțelegere a menirii documentării au generat, în unele unități, o activitate de documentare incompletă, neorganizată, incidentală. Ca urmare, Institutul nostru și-a concentrat atenția și spre aspectele de ordin organizatoric. În colaborare cu ministerele de resort și cu organele sindicale, s-a acționat în direcția dezvoltării bibliotecilor tehnice, iar pe de altă parte a înființării, în întreprinderi, a unor unități de documentare și a încadrării lor cu ingineri și tehnicieni cu atribuții bine definite în munca de documentare. Paralel, s-a asigurat instruirea acestor cadre, care și-au însușit noțiuni elementare privind organizarea activității de documentare, constituirea și completarea fondului de material documentar, întocmirea cataloagelor, clasificarea lucrărilor. Aceste măsuri au contribuit la soluționarea numeroaselor probleme puse de producție, cercetare și proiectare chiar pe baza fondului de material documentar existent în biblioteca proprie. A crescut și baza de informare a marilor întreprinderi și institute, care nu mai apelează la serviciile directe ale I.D.T. pentru orice problemă de amănunt.

Cerințele de informare și documentare sînt acum mai mari; ele implică o activitate calitativ nouă, cu eficiență mult sporită. Să luăm una — de fapt cea mai importantă — dintre sarcinile fundamentale în toate verigile economiei naționale: îmbunătățirea calității produselor. Îndeplinirea la înalt nivel a acestei sarcini obligă cadrele tehnice din economie să stabilească în mod științific, pentru fiecare ramură și întreprindere, criteriul de determinare a calității, pe produse sau pe grupe de produse, pe subsansambluri, repere și operații. Îmbunătățirea calității este urmărită sub toate aspectele, avîndu-se în vedere nivelul tehnic la care se realizează produsele comparativ cu cele mai bune produse similare pe plan mondial, caracteristicile funcționale și de utilizare, siguranța în exploatare, durabilitatea, finisajul, forma de prezentare etc.

În limbajul producției, proiectării și cercetării, fiecare din sarcinile menționate se traduce într-un număr mare de probleme tehnice care se cer rezolvate. Or, este cert că, în majoritatea cazurilor, unitățile de documentare, bibliotecile tehnice din întreprinderi și institute nu dispun de întreg materialul necesar și de surse cuprinzătoare de informare pentru a da o imagine completă asupra stadiului actual și a tendințelor pe plan mondial. Nici nu poate fi altfel, deoarece numai pentru evidența produselor similare noi, fabricate în străinătate, este necesar, chiar și în cadrul unei stricte specializări, un volum de fișe care poate atinge ordinul miilor și zecilor de mii. Dar simpla semnalare a produselor noi nu este suficientă, pentru că pe producător îl interesează, pe lângă performanțele și caracteristicile acestora, rentabilitatea producerii lor, cele mai adecvate procese tehnologice de fabricare, mașinile și utilajele moderne folosite pentru fabricare, meto-

dele și aparatura de măsură și control, analizele de laborator pentru controlul materiei prime, al procesului tehnologic și al produselor finite etc.

În aceste condiții, Institutul nostru și-a orientat activitatea în câteva direcții principale și anume :

- studierea problemelor pe care le implică perfecționarea organizării muncii de informare și documentare pe scară națională, pe ramuri și întreprinderi ;
- introducerea, în întreprinderi și în institute, a unor metode moderne de informare și documentare ;
- conceperea unor forme noi, mai eficiente, de material documentar ;
- cercetarea metodologiei propagandei tehnice.

O rețea națională de documentare

În vederea perfecționării informării și documentării pe scară națională, ne orientăm spre organizarea unei rețele de unități de documentare bine profilate, care să permită o activitate coordonată și o eficiență diviziune a muncii de prelucrare a materialului documentar. Analizăm acum posibilitatea de a asigura centrelor și unităților de documentare o structură unitară într-un sistem coordonat pe planul întregii țări. Aceasta înseamnă că va putea fi evitată prelucrarea paralelă, la I.D.T., la centre de documentare și în întreprinderi, a unor materiale documentare. Mai mult, preconizăm posibilitatea de a atrage în circuitul prelucrării unitățile de documentare din institute și din marile întreprinderi. În acest scop, vom studia cele mai potrivite forme de organizare a unităților de documentare din întreprinderi și institute. Dispunem deja de unele jaloane ; numărul minim al personalului necesar, diferențiat pe ramuri industriale și pe categorii de întreprinderi ; posibilitățile actuale, încă restrinse, de încadrare a personalului și de dotare (motiv pentru care am preconizat și am experimentat metode de atragere la prelucrarea materialului documentar a unor specialiști din întreprinderi care nu lucrează în unitățile de documentare). Prin asigurarea condițiilor minime necesare, unitățile de documentare vor putea prelucra un număr de publicații de profil, materialele secundare de informare rezultate urmînd a fi centralizate la I.D.T. și difuzate celor interesați. O asemenea organizare a prelucrării în rețea va determina, pe lângă evitarea paralelismelor, o creștere substanțială a volumului materialului documentar prelucrat, o operativitate mărită a informării, precum și o competență sporită în selecționarea și prezentarea conținutului materialelor documentare. Diviziunea muncii în domeniul informării nu exclude însă prelucrarea, în întreprinderi, a materialelor de strictă specialitate care răspund unor cerințe urgente. Materialul rezultat în acest fel va fi de asemenea ogîndit în evidența centrală a I.D.T. și va sta la dispoziția solicitanților.

În ultimul timp, la I.D.T. se cercetează mijloacele folosirii indexării coordonate, metodă modernă de regăsire a informațiilor în condițiile unei mari afluențe de material documentar. Întrucît însă, în țara noastră, nu s-a acumulat, pînă recent, experiență practică în acest domeniu, I.D.T. a întocmit un tezaur de termeni caracteristici, necesar aplicării indexării coordonate în domeniul documentării și al biblioteconomiei. Acest tezaur este folosit la indexarea tuturor materialelor documentare care intră în biblioteca Institutului în domeniile amintite. A fost elaborat și un studiu privitor la posibilitățile folosirii unei liste de indici numerici în indexarea coordonată. În acest fel, se creează posibilitatea renunțării la simbolurile speciale care indică legăturile între termenii caracteristici ai unei lucrări, precum și la cele care indică rolul termenului caracteristic în lucrarea indexată. În anul curent, vom perfecționa și vom completa tezaurul pentru domeniile documentării și biblioteconomiei și vom trece la întocmirea altor tezaure, dintre care primul va fi destinat industriei constructoare de mașini. Pe baza unui asemenea tezaur, vom întreprinde aplicații practice la I.D.T., și la una dintre marile întreprinderi.

Specialiștii noștri fac cercetări și în domeniul mecanizării documentării. Au fost experimentate mașinile cu fișe perforate numerice la întocmirea indexurilor alfabetice, folosindu-se stația de mașini Aritma cu fișe perforate numerice pe care I.D.T. o utilizează la operații contabile. S-a ajuns la concluzia că realizarea unui index alfabetic cu ajutorul mașinilor cu fișe perforate numerice este posibilă numai în cazul folosirii unei liste normalizate de termeni pentru indexare. Vom continua experimentările în domeniul mecanizării documentării, antrenînd în această activitate și unele întreprinderi mari.

Sprrijinirea calitativ superioară a sarcinilor producției și cercetării impun perfecționarea și elaborarea a noi forme de materiale documentare. În această direcție, au și fost întreprinse multe măsuri. Caietele selective și-au lărgit rubricile de informații, și-au mărit numărul de articole traduse care se publică sub formă prescurtată. A fost mult sporit numărul referatelor publicate în buletinul *Documentare tehnică* și sub formă de fișe documentare. În viitorii cinci ani, numărul acestor referate va fi dublat. Va crește substanțial numărul brevetelor de invenții semnalate în buletinul *Documentare tehnică*.

Corespunzător sarcinilor coordonării și îndrumării activității de documentare în întreaga țară, I.D.T. va elabora, pe o scară mult lărgită, instrumente de informare și materiale de sinteză pe probleme de ansamblu. Publicarea materialelor documentare pe teme restrinse ale producției urmează să cadă tot mai mult și în atribuția centrelor de documentare de ramură și a unităților de documentare. Este normal ca traducerea de materiale importante pentru întreprinderi să fie efectuate, pe cât posibil, cu forțe proprii ale acestora, tot așa cum este normal ca o cercetare bibliografică pe probleme de strictă specialitate să fie realizată de cel care are nevoie de ea. Rolul I.D.T., în acest din urmă caz, constă în asigurarea unor instrumente de informare adecvate. Tocmai de aceea perfecționăm și mărim volumul materialelor de informare secundară. Pe de altă parte, I.D.T. va asigura o evidență centrală eficace a traducerilor și cercetărilor bibliografice din întreaga țară, ceea ce va permite folosirea lor de către un număr mare de beneficiari și va înlătura paralelismele în efectuarea traducerilor. În aceeași ordine de idei, studiem posibilitatea creării condițiilor pentru a orienta activitatea Institutului în direcția întocmirii de materiale pe probleme de ansamblu ale economiei naționale, trecînd tot mai mult la informarea ministerelor și a altor instituții centrale. Realizarea acestui obiectiv este strîns legată de buna organizare a rețelei de documentare pe țară. Prelucrarea în rețea a publicațiilor va degaja, în mare parte, Institutul nostru de sarcini de detaliu care pot fi rezolvate de întreprinderi. În acest sens, au fost luate măsuri de îmbunătățire a profilului referatelor de progrese în tehnică, care vor trata domenii mai restrinse, evidențiind mai bine tendințele și orientările pe plan mondial în problemele date. Va fi conturat mai mult profilul studiilor de sinteză și al cercetărilor bibliografice.

Cercetarea metodologiei propagandei tehnice

Între activitatea de documentare și cea de propagandă tehnică există o strînsă interferență. Propaganda tehnică are nevoie de o documentare prealabilă pentru ca nivelul la care se desfășoară să corespundă cerințelor promovării tehnicii moderne. Tocmai de aceea, comitetele sindicatelor și cabinetele tehnice din multe întreprinderi pun la baza acțiunilor de propagare a tehnicii consultarea prealabilă a materialului documentar, corespunzător nevoilor producției. De pildă, s-au dovedit folositoare acele conferințe tehnice care tind să epuizeze o anumită temă prin prezentarea ultimelor realizări în materie așa cum rezultă ele din materialul documentar. Aceeași concluzie se deduce și din analiza consultațiilor tehnice organizate la cabinetele tehnice. Pe de altă parte, nevoile producției cer deplina valorificare a materialului documentar identificat și prelucrat pe probleme care preocupă întreprinderile. Formele propagandei tehnice aduc, în această direcție, o contribuție importantă. Este în interesul producției ca materialul documentar pregătit pentru una sau mai multe persoane să ajungă la cunoștința tuturor celor interesați, iar aceasta este sarcina propagandei tehnice.

Se simte însă nevoia definirii mai clare și a perfecționării formelor de propagandă a cărții tehnice în întreprinderi, astfel încît noutățile în producție să poată fi aplicate pe scară largă. Această problemă formează obiectul unor ample cercetări și sondaje întreprinse de Institutul nostru. Pornind de la datele literaturii de specialitate, vom continua cu experimentări, pentru a realiza o sinteză cuprinzătoare din care să rezulte căile ameliorării propagandei cărții tehnice. Concluziile cercetării vor fi larg popularizate în colaborare cu organele sindicale.

ing. **Petre CRĂCEA**

șef de serviciu la Institutul de documentare tehnică din cadrul D.G.M.S.I.

Clasa muncitoare, toți cei ce muncesc de la orașe și sate, întregul nostru popor, se pregătesc să sărbătorească împlinirea a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român. Anul acesta, la 8 Mai, partidul revoluționar marxist-leninist al clasei noastre muncitoare împlinește 45 de ani de existență și luptă plină de abnegație pentru libertatea și fericirea poporului, pentru independența țării, pentru construirea societății socialiste, pentru triumful cauzei socialismului și păcii în lume.

Aniversarea partidului prilejuiește bibliotecilor, alături de celelalte instituții culturale, organizarea, cu mijloacele lor specifice, a acțiunilor închinete realizărilor poporului nostru condus de partid, luptei partidului pentru fericirea celor ce muncesc, drumului glorios spre socialism parcurs de popor în frunte cu partidul. În cadrul acestor acțiuni, locul central îl ocupă popularizarea Documentelor istoricului Congres al IX-lea al P.C.R., ale cărui sarcini mobilizatoare antrenează poporul în opera sa de ridicare a edificiului socialismului în scumpa noastră patrie. Bibliotecile pregătesc de asemenea expoziții, vitrine, rafturi tematice, manifestări de masă cu cartea, în care sint prezentate principalele documente de partid și

Poezii

...Urieșesc, cit munții semeți pe zări
sculptați, Partid al celor vrednici, cin-
știți, fără de număr...

(Nicolae Labiș-Partidului)

- ALBU, FLORENȚA. *Ne trebuieșc hărți noi!* În : Florența Albu. Fără popas. Versuri. Buc., E.P.L., 1961, p. 122—123 (Lucaefărul).
- ALEXANDRU, ION. *Imn la aniversarea partidului.* În : Poezia română contemporană. Culegere. Buc., E.P.L., 1964, p. 274 (Biblioteca pentru toți, 250).
- ANDRIȚOIU, ALEXANDRU. *Partidului.* În : Alexandru Andrițoiu. Cartea de lingă inimă. Buc., Editura militară, 1959, p. 9—11.
- ANDRIȚOIU, ALEXANDRU. *Un cîntec mare comunist.* Lucaefărul, 8, nr. 15, 17 iul. 1965, p. 9.
- ARGHEZI, TUDOR. *Mina lui.* În : Tudor Arghezi. Cîntare omului. Stihuri. Buc., E.S.P.L.A., 1956, p. 21.
- BACONSKY, N. E. *Colocviu cu inima.* În : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 27—28.
- BALȘ, TEODOR. *Poarta soarelui.* În : Patos contemporan. Culegere de versuri. Buc., Editura tinereului, 1965, p. 21—22.
- BALTAG, CEZAR. *Partidului.* În : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 33—39.
- BALTAZAR, CAMIL. *Zori proaspete.* În : Patos contemporan. Culegere de versuri. Buc., Editura tinereului, 1965, p. 25.
- BANUȘ, MARIA. *Întregul cîntec.* În : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 40—41.
- BANUȘ, MARIA. *Partidului Comunist Român.* Gazeta literară, 12, nr. 30, 22 iul. 1965, p. 3.
- BANUȘ, MARIA. *Partidului meu.* În : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 42—43.
- BĂNUȚĂ, ION. *Partidului îi sint dator.* În : Ion Bănuță. Versuri. Buc., Editura tinereului, 1963, p. 215—216. (Cele mai frumoase poezii).

ANIVERSĂRII PARTIDULUI

lucrări dedicate partidului și contribuției comuniștilor la opera de construcție socialistă.

Pentru a veni în ajutorul bibliotecarilor, revista noastră va publica, începând cu acest număr, o serie de materiale ajutătoare, bibliografii și indicații tematice pentru organizarea de manifestări de masă, expoziții, vitrine etc. Pentru început recomandăm o bibliografie a poeziei despre partid.

Poezia consemnează într-o formă avântată, plină de patos și însuflețire, atașamentul întregului nostru popor față de partid, dragostea celor ce muncesc din patria noastră față de conducătorul încercat care îi duce din victorie în victorie. Bibliotecarii pot pregăti pe marginea cărților de versuri, seri literare, seri de poezie, medalioane literare și alte acțiuni, în cadrul cărora, într-o atmosferă sărbătorească, să fie cinstită aniversarea partidului.

Din numărul mare de creații ale poezilor noștri dedicate partidului, au fost alese numai unele, cu precădere cele apărute în ultimul timp. Bibliotecarii pot îmbogăți bibliografia, consultând volumele de versuri și colecțiile de periodice existente în biblioteci.

închinare partidului

- BENIUC, MIHAI. *De pe cel mai înalt catarg.* (Fragment). Contemporanul, nr. 30, 23 iul. 1965, p. 3.
- BENIUC, MIHAI. *Patruzeci de trepte.* In: Mihai Beniuc. *Culorile toamnei.* Versuri. Buc., E.P.L., 1962, p. 159—160.
- BENIUC, MIHAI. *Sărbătoare.* In: Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 64—67.
- BÎRNA, VLAICU. *Arcul aurorii.* In: Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 70—71.
- BLANDIANA, ANA. *Partidului.* In: Poezia română contemporană. Culegere. E.P.L., 1964, p. 475 (Biblioteca pentru toți, 250).
- BOTEZ, DEMOSTENE. *Partidului.* In: Demostene Botez. *Poezii.* Buc., Editura tineretului, 1961, p. 176—177 (Cele mai frumoase poezii).
- BOTEZ, DEMOSTENE. *Rădăcinile.* In: Patos contemporan. Culegere de versuri. Buc., Editura tineretului, 1965, p. 43—44.
- BRAD, ION. *Cintec de brigadier.* In: Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 95—96.
- BRESLAȘU, MARCEL. *Partidul.* In: Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 105—106.
- BRESLAȘU, MARCEL. *Prinos.* In: Patos contemporan. Culegere de versuri. Buc., Editura tineretului, 1965, p. 49—50.
- BUZEA, CONSTANȚA. *Popor, partid, poezie.* Contemporanul, nr. 16, 30 iun. 1965, p. 1.
- CASSIAN, NINA. *Partidului.* Contemporanul, nr. 29, 16 iul. 1965, p. 1.
- CASSIAN, NINA. *Portret de comunist.* In: Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 119.
- CAZIMIR, OTILIA. *Închinare.* In: Otilia Cazimir. *Cintare partidului.* Buc., Editura tineretului, 1961, p. 5—6.
- CĂPRARIU, AL. *Partidului.* In: Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 127—128.
- CORBEA, DUMITRU. *Din micul meu cătun.* In: Dumitru Corbea.

- Poezii. Buc., Editura tineretului, 1962, p. 68—69 (Cele mai frumoase poezii).
- CORBEA, DUMITRU. *Maturitate*. In : Dumitru Corbea. Poezii. Buc., Editura tineretului, 1962, p. 61—63 (Cele mai frumoase poezii).
- CORNU, AURORA. *Te salut, nemurire*. In : Aurora Cornu. Distanțe. Versuri. Buc., E.P.L., 1962, p. 52—53.
- COȘOVEI, TRAIAN. *E în Dobrogea un poet*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 143—147.
- CRÎNGULEANU, ION. *Cintare Partidului*. Luceafărul, 8, nr. 15, 17 iul. 1965, p. 9.
- CRÎNGULEANU, ION. *Construim*. In : Ion Crînguleanu. Anotimpurile Griviței. Buc., E.P.L., 1962, p. 64—65 (Luceafărul).
- DRAGOMIR, MIHU. *Gînduri despre partid*. In : Mihai Dragomir. Poezii. Buc., Editura tineretului, 1963, p. 96—99.
- DRAGOMIR, MIHU. *Tinerețe veșnică*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 165—166.
- EFTIMIU, VICTOR. *Cu scrisul nostru*. Contemporanul, nr. 30, 23 iul. 1965, p. 3.
- FRUNZĂ, EUGEN. *Tu ai rostit cu vîntul*. (Inchinare partidului). In : Eugen Frunză. Întoarcerea tinereții furate. Buc., E.P.L., 1964, p. 9—10.
- GENARU, OVIDIU. *Către partid*. Luceafărul, 8, nr. 13, 19 iun. 1965, p. 1.
- GURGHIANU, AUREL. *Sînt tot mai mulți*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 198—199.
- HAGIU, GRIGORE. *Odă*. Luceafărul, 8, nr. 15, 17 iul. 1965, p. 1.
- HINOVEANU, ILARIE. *Partidului*. Gaz. lit., 12, nr. 28, 8 iul. 1965, p. 3.
- HORVATH, IMRE. *Mai mult decît eroi*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 208—209.
- ILIE, CONSTANTIN. *Patria*. In : Poezia română contemporană. Culegere. Buc., E.P.L., 1964, p. 472—473. (Biblioteca pentru toți, 250).
- ION, DUMITRIU M. *Partidului*. Gaz. lit., 12, nr. 31, 29 iul. 1965, p. 3.
- IUREȘ, ȘTEFAN. *Al tău*. (Partidului). Luceafărul, 8, nr. 15, 17 iul. 1965, p. 9.
- IUREȘ, ȘTEFAN. *Imn*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 223—225.
- JEBELEANU, AL. *Pe străzile Reșiței*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 227.
- JEBELEANU, EUGEN. *Comuniștii*. In : Eugen Jebeleanu. Poeme. Buc., E.P.L., 1964, p. 83—86.
- LABIȘ, NICOLAE. *Comunistul*. In : Nicolae Labiș. Versuri. Buc., Editura tineretului, 1964, p. 40—42 (Cele mai frumoase poezii).
- LABIȘ, NICOLAE. *Partidului*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 243—244.
- LESNEA, GEORGE. *Partidului*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 249—250.
- MAIORESCU, TOMA GEORGE. *Despre partid*. In : Toma George Maiorescu. Ochii Danielei. Buc., Editura tineretului, 1963, p. 52—57.
- MARGUL-SPERBER, ALFRED. *Partidului*. In : Alfred Margul-Sperber. Poezii. Buc., Editura tineretului, 1962, p. 186—187.
- MĂINESCU, TUDOR. *Ca-ntr-o oglindă...*. In : Tudor Măinescu. Florile vieții. Buc., E.P.L., 1962, p. 92—93.
- MĂINESCU, TUDOR. *Viitorul*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 269—270.
- MUREȘANU, RUSALIN. *Claritate*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 286—287.
- NAUM, GELLU. *Cu mina și puterea*. In : Patos contemporan. Culegere de versuri. Buc., Editura tineretului, 1965, p. 156—157.
- NAUM, GELLU. *Cuvintele de aur*. In : Tezaur. Buc., E.P.L., 1962, p. 292—293.
- NEGULESCU, MIHAI. *Destin de fluviu*. (Partidul Comunist Român). Gaz. lit., 12, nr. 30, 22 iul. 1965, p. 3.
- NEGULESCU, MIHAI. „IX”. Luceafărul, 8, nr. 16, 31 iul. 1965, p. 7.
- NEGULESCU, MIHAI. *Vers către Partidul meu*. Luceafărul, 8, nr. 9, 24 apr. 1965, p. 1.
- PAPU, LETIȚIA. *Bucurie*. In : Letiția Papu. Noi, cei vii. Buc., E.P.L., 1963, p. 6—8.
- PARASCHIVESCU, M. R. *Steagul*. Gaz. lit., 12, nr. 30, 22 iul. 1965, p. 3.
- PARDAU, PLATON. *Cînd veți vedea un om*. Luceafărul, 8, nr. 14, 3 iul. 1965, p. 6.

- PASTIOR, OSKAR. *Cristale. Luceafărul*, 8, nr. 15, 17 iul. 1965, p. 9.
- PĂUNESCU, ADRIAN. *Cu fluviile*. *Gaz. lit.*, 12, nr. 31, 29 iul. 1965, p. 3.
- PĂUNESCU, ADRIAN. *Mindrie*. In: *Cintare României*. Buc., Editura militară, 1965, p. 153—154.
- PĂUNESCU, ADRIAN. *Patrie, cosmos dintii*. *Gaz. lit.*, 12, nr. 28, 8 iul. 1965, p. 5.
- PITUȚ, GHEORGHE. *Pămîntul*. *Luceafărul*, 8, nr. 16, 31 iul. 1965, p. 9.
- PORUMBACU, VERONICA. *Partidului*. In: *Veronica Porumbacu. Diminețile simple*. Versuri. Buc., E.P.L., 1961, p. 126—127.
- RAHOVEANU, ION. *Comuniștii*. In: *Ion Rahoveanu. Cerul din noi*. Buc., Editura tineretului, 1963, p. 7—8.
- SCOROBETE, MIRON. *Partid*. In: *Poezia română contemporană*. Culegere. Buc., E.P.L., 1964, p. 418 (Biblioteca pentru toți, 250).
- SOCOL, ION. *Cintec drag partidului*. In: *Ion Socol. Cintecele țării*. Pre-lucrări din folclorul poetic contemporan. Buc., Editura tineretului, 1962, p. 27—28.
- STANCU, ZAHARIA. *Trei cintece*. In: *Tezaur*. Buc., E.P.L., 1962, p. 355—357.
- STĂNESCU, NICHITA. *Cintec*. In: *Nichita Stănescu. Sensul iubirii*. Buc., E.S.P.L.A., 1960, p. 61—62.
- SZEMLER, FERENC. *Steag de-asupra Doftanei*. In: *Tezaur*. Buc., E.P.L., 1962, p. 368—370.
- SZÖCS KÁLMAN. *Partid — pămîntul meu natal*. *Luceafărul*, 8, nr. 15, 17 iul. 1965, p. 9.
- TĂUTU, NICOLAE. *Geneză*. *Gaz. lit.*, 12, nr. 30, 22 iul. 1965, p. 4.
- TĂUTU, NICOLAE. *Onoarea*. In: *N. Tăutu. Rapsodia română*. Versuri. Buc., Editura militară, 1960, p. 224—225.
- TĂUTU, NICOLAE. *Partidului*. *Gaz. lit.*, 12, nr. 30, 22 iul. 1965, p. 4.
- TEODORESCU, VIRGIL. *Partidului*. In: *Tezaur*. Buc., E.P.L., 1962, p. 396—397.
- TOMOZEI, GHEORGHE. *Partidului*. *Luceafărul*, 8, nr. 16, 31 iul. 1965, p. 9.
- TULBURE, VICTOR. *Salut partidului*. In: *Victor Tulbure. Toamna pe sub nuci*. Buc., Editura tineretului, 1962, p. 17—18.
- TULBURE, VICTOR. *Stejarul românesc*. *Gaz. lit.*, 12, nr. 31, 29 iul. 1965, p. 1.
- UTAN, TIBERIU. *Mindrie*. In: *Tiberiu Utan. Versuri*. Buc., Editura tineretului, 1961, p. 13—14.
- VRÎNCEANU, DRAGOȘ. *Inainte*. *Gaz. lit.*, 12, nr. 27, 3 iul. 1965, p. 1.
- VRÎNCEANU, DRAGOȘ. *La cot cu această minune*. In: *Columnne*. Buc., E.P.L., 1965, p. 11—12.
- ZĂINESCU, A. I. *Pe stema inimii*. *Luceafărul*, 8, nr. 9, 24 apr. 1965, p. 6.
- ZILIERU, HORIA. *Cintec pentru Steaua Roșie*. In: *Tezaur*. Buc., E.P.L., 1962, p. 141—142.

Iulia IONESCU

Cartea românească peste hotare

Primele cărți românești care au circulat peste graniță au fost cele scrise de cărturari români direct în limbi străine: Nicolaus Olahus, G. Brancovici, N. Milescu (toți trei publicând în secolul al XVII-lea), Dimitrie Cantemir, N. Bălcescu, E. Racoviță, Dr. Cantacuzino, V. Pirvan, N. Iorga etc. Operele lui Dimitrie Cantemir tipărite la începutul secolului al XVIII-lea în latină, engleză, franceză, germană, rusă etc. s-au bucurat de un deosebit prestigiu științific, egalat numai de N. Iorga după două secole și jumătate.

Prin bogăția lui imensă, folclorul românesc a atras atenția străinilor care au alcătuit antologii (menționăm *Walachische Märchen* apărută la Stuttgart în 1845). Creații folclorice, epice și lirice, apar chiar mai înainte de această dată, cit și pe tot parcursul perioadei următoare, pînă la începutul secolului al XX-lea, în diferite reviste germane, engleze, franceze, maghiare, italiene și ruse trezind interes pentru acest domeniu în care românii au excelat din totdeauna. Pe măsură ce creația literară cultă s-a dezvoltat, lucrările scriitorilor români începeau să apară mai întâi timid, apoi mai frecvent, în diferite țări. Totuși, și în domeniul creației literare culte, antologiile se dovedesc a fi deschizătoare de drumuri. În perioada 1877—1940 apar 29 de antologii în 7 limbi (germană, italiană, rusă, polonă, cehă, engleză, spaniolă), în care cei mai importanți scriitori ai vremii sînt reprezentați cu lucrări aparținînd genului scurt. Din 1880 încep să fie cunoscuți peste hotare I. Slavici, N. Gane, C. Negruzzi, Ispirescu: M. Eminescu apare în limba germană în 1913, apoi Al. Brătescu-Voinești, Caragiale în 1927 la Paris, Sadoveanu în limba italiană în 1922, Vlahuță, Ion Creangă în limba germană în 1910 și în engleză în 1930, Tudor Arghezi apare într-o antologie la Paris în 1931, apoi G. Brăescu, Galaction, Cezar Petrescu, H. P. Bengescu, V. Eftimiu, Goga, Minulescu și alții. Vasile Alecsandri cunoaște între 1840 și 1948, 10 ediții în limba franceză, 6 ediții în limba germană și 3 ediții în limba italiană.

Romanele românești în ediții independente încep să apară mai frecvent prin 1930, între această dată și 1942 apărînd 37 de titluri în 7 limbi, aparținînd unui număr de 15 autori dintre care cei mai răspîndiți sînt: Liviu Rebreanu, M. Sadoveanu, Duiliu Zamfirescu, Cezar Petrescu, M. Eminescu, Arghezi, Agârbiceanu etc.

Viața la țară a lui Duiliu Zamfirescu apare în 1920 la Londra, în 1932 la Torino, deși prima sa lucrare tipărită peste hotare este *În război* apărută la Paris în 1903. *Adam și Eva* a lui L. Rebreanu apare la Milano în 1929, celebrul roman *Ion* apare în 1930 în Italia, Franța și Germania, *Pădurea spinzuraților* apare la New York în 1930, iar în limbile cehă, polonă și rusă în 1931. *Neamul Șoimăreștilor* al lui M. Sadoveanu apare la Roma în 1933, iar *Baltagul* în München în 1936. Cezar Petrescu este cunoscut la Paris în 1930 prin *Intunecare* și prin aceeași lucrare în Polonia, apărută în 1933. *Simfonia fantastică* apăruse în Italia din 1929. Proza lui Arghezi cuprinză în *Ochii Maicii Domnului* apare în limba cehă la Praga în 1937. O ediție a poeziilor lui M. Eminescu apare la Londra în 1938 cu o prefață de Bernard Shaw și un cuvînt înainte semnat de N. Iorga.

Fără a avea pretenția unor date bibliografice complete, perioada de aproape un secol cuprinsă între apariția primei culegeri de folclor (1845) și pînă în 1940 însumează circa 70 de titluri românești apărute peste hotare. Oricît de puțin numeroase, ele au adus o contribuție la cunoașterea literaturii românești peste hotare în principalele limbi de circulație internațională, introducînd lucrările unor scriitori de seamă români în circuitul literaturii universale. Meritul acestor traduceri a fost în primul rînd de a atrage atenția asupra unor valori literare care vor fi însă incomparabil mai bine răspîndite, așa cum se va vedea, abia după eliberarea țării.

Perioada celui de-al doilea război mondial și cea imediat următoare reprezintă o perioadă de stagnare sau, în orice caz, de timidă și sporadică apariție a cărții românești peste hotare, explicată prin condițiile istorice dificile circulației valorilor culturale.

Prezența cărților românești peste hotare cunoaște însă după eliberarea țării o epocă fără precedent în privința circulației lor. Condițiile create editurilor noastre, prestigiul crescînd al țării pe toate planurile duc înainte și prestigiul cărții ca exponentă materializată a tuturor laturilor culturii unui popor. Căile prin care cartea românească ajunge să fie cunoscută în străinătate se înmulțesc; în afară de traduceri, care rămîn principala și cea mai eficientă metodă, cu cea mai îndelungată prezență, apar alte căi importante: publicarea în țară a diferitelor opere în limbi străine și exportarea lor, prezența frecventă a cărții românești la tîrguri și expoziții internaționale de carte, schimbul internațional de cărți între biblioteci etc. Editura „Meridiane” publică anual zeci de titluri în limbile engleză, rusă, franceză, spaniolă și germană, albume de artă, ghiduri turistice, lucrări de istorie, arhitectură, manumente istorice etc., pe care le exportă. Editura Academiei Republicii Socialiste România publică numeroase reviste în limbi străine și colecția *Bibliotheca Historica Romaniae*, Editura tineretului, Editura pentru literatură și alte publicații numeroase lucrări în limbile minorităților naționale (germană, maghiară etc.), care sînt oferite și la export.

O bună cale de cunoaștere a producției românești peste hotare o constituie participarea anuală la expoziții și tîrguri internaționale cu tradiție: Leipzig, Tokio, Belgrad, Frankfurt pe Main, Varșovia, Washington, Plovdiv etc. unde se fac confruntări pozitive și se înlesnește circulația în ambele sensuri a valorilor culturale și științifice.

De veche tradiție și importanță deosebită, schimbul internațional de cărți și publicații din toate domeniile asigură o circulație a valorilor spirituale românești, nu numai în limbi străine ci și în limba română care a ajuns să fie studiată în 48 de centre universitare și extrauniversitare din diferite țări. Un număr de 115 biblioteci din țara noastră, împreună cu filialele lor, fac schimb de cărți și periodice cu 105 țări, însumînd circa 12 000 de relații cu biblioteci și instituții diferite. Volumul acestor schimburi este foarte mare și continuă să crească o dată cu interesul sporit de care se bucură România socialistă în lumea întreagă.

După cum este ușor de presupus, traducerea și publicarea cărților românești peste hotare constituie însă factorul dominant în răspîndirea și circulația cărților noastre. Relațiile de prietenie cu toate țările socialiste au determinat, pe baza acordurilor culturale, apariția reciprocă a unui mare număr de traduceri, introducînd în circuit internațional valorile naționale ale acestora. O statistică, care va putea fi îmbunătățită pe măsura unor cercetări bibliografice mai amănunțite, atestă prezența în 1965 a 436 de titluri românești apărute în U.R.S.S. în ultimii 15 ani; în aceeași perioadă au apărut 140 de titluri românești în R. S. Cehoslovacă, 113 în R. D. Germană, 78 în R. P. Bulgaria, 56 în R. P. Chineză etc. În total, în perioada ultimilor 15 ani au apărut în toate țările socialiste peste 1 000 de titluri românești, unele în tiraje foarte mari și în ediții repetate. Cartea românească a început să circule intens în această perioadă și în celelalte țări, editîndu-se peste 300 de titluri românești, dintre care 42 în Franța, 38 în Italia, între 10 și 17 titluri în Argentina, Anglia, Grecia, Italia, India, R. F. Germană, Republica Arabă Unită, Turcia etc.

Cifra totală a traducerilor românești peste hotare, în perioada amintită mai sus, este de 1398 de titluri apărute în 45 de țări. Numărul lor este în continuă creștere. Ion Creangă a apărut în 21 de țări, M. Eminescu în 16 țări (19 limbi), I. L. Caragiale în 28 de țări, M. Sadoveanu în 32 de țări (44 de limbi), Liviu Rebreanu a fost tradus în 19 țări, lucrările lui Cezar Petrescu au apărut în 14 țări, George Călinescu este cunoscut în 9 țări, Al. Sahia în 8 țări etc. Aria de răspîndire a autorilor români s-a extins mult peste hotare; în afară de cei menționați mai sus, au apărut lucrări de I. Slavici, V. Alecsandri, Al. Vlahuță, Camil Petrescu, M. Sebastian, I. M. Sadoveanu, L. Blaga etc. în 5—6 țări străine. Fenomen pozitiv și îmbucurător, numele multor scriitori contemporani au început să circule frecvent: marele nostru T. Arghezi este tradus în 15 țări, E. Jebeleanu în 12 țări, Titus Popovici în 10 țări, G. Bogza în 7 țări, E. Camilariu în 9 țări, M. Banuș în 9 țări, M. Pădaș și E. Barbu în 6 țări. De numeroase traduceri se bucură M. Beniuc, N. Labiș, H. Lovinescu, A. Baranga etc. O răspîndire deosebită cunosc romanele lui Zaharia Stancu, editate în circa 28 de țări.

Urmărind care anume dintre operele scriitorilor noștri au cea mai largă circulație în lume, constatăm că *O scrisoare pierdută* a lui I. L. Caragiale se situează pe primul loc, fiind apărută pînă acum în 22 de țări: Albania, Anglia, Argentina, Republica Arabă Unită, Belgia, R. S. Cehoslovacă, R. P. Chineză, Chile, R. S. F. Iugoslavia, Franța, Finlanda, India, Iran, Italia, Olanda, R. P. Polonă, Portugalia, R. D. Germană, R. P. Ungară, Turcia, Uruguay și U.R.S.S. *Mitrea Cocor* de M. Sadoveanu și *Desculț* de Zaharia Stancu au apărut în 20 de țări, *Baltagul* de M. Sadoveanu a apărut în 19 țări, *Bordeienii*, de același autor, în 14 țări, *Basme* de Ion Creangă în 14 țări, *Surisul Hiroșimei* de E. Jebeleanu în 12 țări, *Ultima oră* de M. Sebastian a apărut în 9 țări, *Amintiri din copilărie* de I. Creangă în 9 țări, *Răscoala* de L. Rebreanu în 8 țări, *Pădurea Spinzuraților* de L. Rebreanu și *Dulăii* de Zaharia Stancu, fiecare în 7 țări etc.

Circulația cărților românești nu s-a limitat numai la o răspîndire europeană, deși aci se constată cea mai mare frecvență a operelor noastre literare. Autori români au fost publicați pe toate continentele, cu excepția Australiei, mesajul și frumusețea operelor lor ajungînd în țări îndepărtate: I. Creangă în R. D. Vietnam, India și în Birmania; Al. Sahia în Ceylon și Indonezia; I. L. Caragiale în Chile, India, R. P. Mongolă, Uruguay; M. Sadoveanu în Iran, R. D. Vietnam, Liban; Zaharia Stancu în Chile, India și Japonia.

Scriitorii de origine română care au scris direct în alte limbi și a căror notorietate este mondială, cum sînt Panait Istrati, Peter Neagoe, Tristan Tzara, Eugen Ionescu și alții au făcut cunoscute în străinătate mealeagurile românești.

Ecoul stîrnit de prezența cărților românești peste hotare este mai ușor de urmărit (datorită presei, criticii, apariției de studii despre cei mai importanți scriitori) decît influența lor, care este, în primul rînd, o chestiune de timp și un proces de asimilare. În orice caz, în proporții diferite valorile creației românești s-au angrenat, s-au întrepătruns cu valorile culturii universale, aducîndu-și contribuția la tezaurul valorilor mondiale.

Demn de remarcat este faptul că nu numai beletristica are valoare de circulație, ci, în ultimul timp, știința și tehnica românească se bucură de o apreciere tot mai mare. Oameni de știință ca: Elie Carafoli, N. Tipei, Constantinescu-Iași, Gh. Vrînceanu, Kreindler și Steriade, Al. Rosetti, Ionescu Mihăiești și Ciucă, Al. Steopoe, C. Parhon, G. Moisil, M. Ralea, S. Stoilov, Nenițescu, S. Nicolau, G. Opreșcu, A. Joja, M. Soare au publicat lucrări valoroase în Anglia, S.U.A., Bulgaria, Franța, Olanda, Spania, R. P. Ungară, U.R.S.S. și alte țări în diferite domenii (matematică, medicină, chimie, lingvistică, logică, construcții de mașini, construcții civile etc.).

Cercetînd dinamica răspîndirii cărții românești peste hotare în perioada de la eliberarea țării și pînă în prezent, sub aspectul traducerilor care apar în diferite țări, se poate constata un fenomen îmbucurător și anume creșterea constantă a numărului acestora. Dacă în 1944 și 1950 au apărut în străinătate 73 de titluri de lucrări românești, între 1950 și 1960 au apărut 741 de ediții pentru ca în perioada 1960—1965, deci numai în cinci ani, să putem înregistra prezența a 584

de titluri, ceea ce demonstrează accelerarea ritmului de apariție a cărților românești peste hotare și implicit sporirea interesului cititorilor străini pentru cultura noastră.

Succesele acestea însă obligă în cel mai înalt grad pe editorii noștri, dar și alte instituții, la sistematizarea eforturilor de răspundere a cărții românești peste hotare, la găsirea celor mai potrivite metode de popularizare, de informare și de colaborare cu editurile străine, la dezvoltarea coeditărilor cu firme din alte țări (în ultimii ani au apărut circa 50 de titluri de lucrări românești peste hotare în acest sistem) pentru a dovedi că țara noastră poate nu numai să primească cu interes și căldură creația altor popoare, dar că și are cu prisosință ce oferi.

Cu diferite prilejuri, prezența remarcabilă a cărții românești a fost evidențiată și de unele foruri internaționale. Pentru valoarea conținutului sau pentru prezentarea artistico-grafică s-au decernat cărților românești diferite premii; astfel, primele medalii au fost dobândite încă din 1894 la expoziția universală de artă grafică de la Liège și în 1900 la Paris.

În 1950, romanului *Mitrea Cocor*, al lui M. Sadoveanu i s-a decernat medalia de aur a Consiliului Mondial al Păcii, în 1959 ghidul *România* a obținut medalia de aur la Leipzig, iar *Delta Dunării* medalia de argint. În 1960 lucrarea lui Martin, *Viticultura* a obținut premiul Oficiului Internațional al Viței de Vie și al Vinului, *Primele mărci poștale românești* a lui Val Tebeica a fost premiată la Paris, Praga, Budapesta și Luxemburg, iar în 1965 T. Arghezi, poetul omului, a primit premiul internațional „Von Herder” la Viena.

Anul 1965 a adus cărții românești victorii de prestigiu și răsunet internațional cu ocazia Expoziției Internaționale de Artă a Cărții care a întrunit 42 de țări. El a adus României 1 medalie de aur, 5 de argint, 5 de bronz și 9 mențiuni, cartea românească bucurându-se de elogiuri unanime în ceea ce privește ținuta ei grafică și poligrafică. Printre cărțile premiate, amintim: albumul *Ciucurencu*, M. Eminescu *Poezii*, Al. Andrițoiu *Virful cu dor*, Chaucer *Povestirile din Canterbury*, *Lexiconul tehnic român*, Gh. Ghiteșcu, *Anatomia artistică*, *Balade populare românești*, *Luncile soarelui*, Shakespeare *Teatru*, Petrol, *petrochimie și gaze naturale* etc.

De curînd, în cadrul expoziției internaționale de supracoperte organizată în Anglia de cotidianul „The Scotsman” din Edinburg, la care au participat 150 de case editoriale din 15 țări, cărțile românești prezentate s-au bucurat de aprecieri pozitive, două dintre ele primind medalii: *Cultura moldovenească în timpul lui Ștefan cel Mare* publicată de Editura Academiei Republicii Socialiste România, grafician Theodor Bogoi și *Sonete de Michelangelo*, publicată de Editura pentru literatură universală, grafician Bogdan Stihî.

Succesul acesta iese și mai mult în relief dacă ne gândim că au fost prezentate peste 700 de lucrări ale unor firme cu prestigiu și tradiție editorială și că juriul a acordat doar 17 medalii.

În ansamblul marilor realizări politice, economice, sociale și culturale obținute constant de România socialistă și care au dus la creșterea fără precedent a prestigiului țării noastre, succesele cărții românești peste hotare își aduc contribuția lor, făcînd cunoscută și pe această cale, creația minții și sensibilității artistice a poporului român.

Dumitru TRANCA

Notă: Informațiile bibliografice și datele statistice au fost luate după: N. Munteanu *Nuvela și romanul românesc peste hotare*. Editura „Thesis”, Sibiu, 1942; Rodica Florea *Literatura noastră peste hotare*, Revista Studii și cercetări de istorie literară și folclor nr. 1-2 1953, și fișierul documentar al Centralei editurilor și difuzării cărții.

Bibliografia specială și cercetarea științifică

În condițiile actualei dezvoltări a științei, orice cercetare reprezintă, într-o formă sau alta, continuarea cercetărilor anterioare. Privite prin această prismă, noile cercetări impun, pe de o parte, *cunoașterea evoluției istorice* a cercetărilor în domeniul sau tema respectivă, iar pe de altă parte *cunoașterea stadiului ultim* al cercetărilor în același domeniu sau temă. Importanța acestui adevăr a fost subliniată cu deosebită claritate în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică. Înțelegerea evoluției cercetărilor dintr-un domeniu este necesară pentru cunoașterea ipotezelor părăsite și a întregii metodologii utilizate pentru cercetările anterioare. Valoarea acestor informații retrospective și, în special, cunoașterea tuturor ipotezelor părăsite au fost observate de multe ori într-un anumit stadiu al dezvoltării științei, nu a putut fi acceptată o ipoteză, dar, într-un stadiu ulterior, acea ipoteză s-a dovedit, totuși, valabilă, fie pentru că noile date descoperite între timp lărgiseră domeniul, completând cunoștințele, fie pentru că perfecționarea tehnicii de laborator permitea reluarea și validarea ipotezelor abandonate din cauza mijloacelor de verificare încă deficitare. Acest lucru este la fel de valabil și pentru științele naturii, și pentru științele umaniste. În domeniul științelor naturii, a apărut chiar un instrument de informare, foarte util cercetătorilor, *Science Citation Index* (Washington, 1964), care permite regăsirea informațiilor prin indicarea tuturor referințelor utilizate de un autor la o cercetare publicată, atât a celor care au fost confirmate, cât și a celor infirmate în cadrul cercetării. În știință, este cunoscut cazul lui Tîolkovski, care a conceput și a dat amănunte tehnice în legătură cu construcția avioanelor supersonice, a sateliților artificiali și a navelor cosmice, cu mult timp înainte de a putea fi construite. Ulterior, ideile sale au fost dezvoltate prin progresul științei.

Cunoașterea stadiului ultim al cercetărilor este foarte importantă pentru economia de timp, efort și mijloace afectate cercetării. Există un raport de

directă proporționalitate între ritmul de cercetare și mijloacele angajate în cercetarea însăși. Aceste mijloace devin mereu mai mari și mai costisitoare cu cât o cercetare este mai recentă; în consecință, cheltuielile necesare vor fi și ele mai mari, iar economia realizată prin cunoașterea rezultatelor va fi, la rîndul ei, mai mare. Pornind de la aceste premise generale, se impune concluzia că atât cunoașterea evoluției cercetărilor dintr-un domeniu dat, cât și cunoașterea stadiului ultim al cercetărilor sînt exigente care se concretizează în lucrări bibliografice. Pentru ca știința să se dezvolte, trebuie să fie prevăzută și asigurată întreaga asistență bibliografică necesară, care se exprimă în bibliografii retrospective și curente. Ca orice alte instrumente științifice, acestea vor fi întocmite în mod sistematic și critic pentru fiecare ramură de cercetare.

Avantajele unui sistem complet de bibliografii speciale, pe discipline, grupe de discipline sau chiar tematice, sînt foarte mari. Luat în sensul cel mai general, documentarea presupune activitate bibliografică. Documentarea pe baza materialelor din țară necesită întocmirea periodică a bibliografiei speciale, în care se oglindește bilanțul anual al producției științifice naționale. Pentru întreg materialul retrospectiv, bibliografiile speciale, exhaustive sau selective, rezolvă problema căutărilor, sporind eficiența și rapiditatea cercetătorilor. Pentru materialul curent, bibliografiile speciale asigură cunoașterea stadiului ultim al cercetărilor, cu condiția ca asemenea lucrări să reflecte în timp util stadiul cercetărilor diferitelor școli și colective dintr-un domeniu. Cu timpul bibliografia curentă tipărită își schimbă rolul și devine, evident, retrospectivă.

În țara noastră, informarea celor interesați asupra stadiului actual al cercetărilor se realizează prin buletinele de informare curentă editate de Centrul de documentare științifică al Academiei, în limbile engleză și rusă, în două serii: științele naturii și științele sociale, cu scopul declarat de informare a cercetătorilor de peste hotare despre nivelul dezvoltării științelor fundamentale în țara noastră. Deo-

camdată, materialul de cercetare cu caracter aplicativ (medicină, chimie industrială, tehnică, agricultură, statistică) nu este cuprins în aceste buletine. Un rol hotărîtor pentru bibliografiile speciale revine *Bibliografiei Republicii Socialiste România*, editată de Biblioteca Centrală de Stat (seria pentru cărți și seria pentru articole din publicații periodice și seriale), care este o bibliografie națională curentă și oferă cea mai completă evidență asupra producției editoriale din țara noastră. Deosebit de importantă pentru materialul retrospectiv este *Bibliografia analitică a periodicelor românești pentru perioada 1790—1850*. Lucrarea se găsește sub formă de fișier la Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România și este în curs de tipărire.

Bibliografiile speciale, curente sau retrospective, reflectînd materialul românesc, au apărut și în trecut și apar și azi pentru anumite domenii. Ele sînt lucrate de colective de bibliografi, documentariști și cercetători din diferite institute de cercetare, centre de documentare sau biblioteci, din nevoia de a ușura munca cercetătorului din țară sau de peste hotare. Bibliografiile de acest fel nu sînt puține, cu toate că, în multe domenii, se simte lipsa lor. Dintre lucrările mai mari și mai cuprinzătoare, apărute sau aflate în fața de lucru, cităm :

— *Bibliografia literaturii române* (Buc., Editura Academiei, 1965), redactată la Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România, din care a și apărut un volum (perioada 1948—1960). Colectivul lucrării continuă bibliografierea literaturii din celelalte perioade;

— *Bibliografia literară română*, de N. Georgescu-Tistu, apărută în 1932, care conține un studiu general asupra bibliografiei și un studiu despre principalele materiale bibliografice necesare cunoașterii literaturii române ;

— *Bibliografia folclorului și etnografiei românești* a constituit preocuparea unui număr mare de specialiști în folclor. Ea a început să fie publicată de Academia Română (perioada 1877—1929), continuată fiind, în *Anuarul arhivei de folclor*, de Ion Mușlea (perioada 1930—1935), de Ion Mărcuș (perioada pînă la 1943), din nou de Ion Mușlea (perioada pînă la 1955), iar apoi de Ion Talos (anul 1956). Ulterior, Institutul de etnografie și folclor a tipărit, în *Revista de folclor*, bibliografia pe anii 1957—1962, întocmită de Adrian Fochi, singur sau în colaborare

cu Dan Bugeanu. În cadrul aceleiași institut, a fost redactată și bibliografia retrospectivă a lucrărilor de folclor editate între 1800 și 1944. În prezent, se află sub tipar bibliografia perioadei 1800—1891, întocmită de Adrian Fochi ;

— *Bibliografia materialelor din domeniul lingvisticii* apărute după 1944 au fost inserate, începînd din anul 1958, în revista *Limba română*, care publică, în continuare, anual, bibliografia curentă. În volumul din 1962 al lucrării *Contribuții la istoria limbii române literare din sec. al XIX-lea*, a fost inclusă *Bibliografia limbii române literare* (perioada 1700—1848), întocmită sub redacția lui Tudor Vianu ;

— În domeniul științelor juridice, se observă aceeași preocupare pentru semnalarea întregului material publicat. Revista *Studii și cercetări juridice* asigură, semestrial sau anual, apariția *bibliografiei curente românești de științe juridice* ;

— În domeniul psihologiei, a fost publicată, în *Revista de psihologie*, bibliografia lucrărilor apărute în perioada 1955—1961. Se află în pregătire bibliografia materialelor publicate după 1961 ;

— În domeniul științelor filozofice, se pregătește bibliografia materialului publicat. Deocamdată, se găsește sub formă de fișier bibliografic, la Institutul de filozofie, urmînd să fie, ulterior, tipărită ;

— În domeniul științelor economice, a existat o publicație periodică, *Bibliografia economică română*, care și-a încetat apariția în 1941, după ce apăruse vreme de 28 de ani ;

— Pentru științele istorice, se publică, periodic, în *Revue Roumaine d'Histoire* și în *Studii. Revista de istorie*, bibliografia materialului curent românesc de specialitate, iar pentru științele pedagogice, Biblioteca centrală pedagogică editează bibliografia curentă românească de pedagogie. Recent, a fost tipărită *Bibliografia pedagogică* (1948—1960), sub redacția prof. Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România ;

— În domeniul științelor naturii și al tehnicii, au apărut, pînă acum, următoarele lucrări :

— *Bibliografia forestieră română* (perioada 1860—1956), întocmită de un colectiv, sub conducerea ing. Teodor Bălănică de la Centrul de documentare forestieră. Ea este continuată anual ;

— *Bibliografia fizicii românești*, redactată în 1957 de prof. Cristea Bedreag;

— *Bibliografia lucrărilor românești de tehnică*, întocmită de ing. Octav Păduraru, care semnaleză și lucrările de tehnică economică apărute în perioada de după primul război mondial până în 1945. Lucrarea: *Material statistic și documentar privind dezvoltarea literaturii tehnice în R.P.R.*, tipărită în 1957, la Editura științifică, cuprinde o listă de cărți tehnice, clasificate pe domenii, editate în România între 1758 și 1948. Lista este precedată de un studiu asupra dezvoltării cărții tehnice în țara noastră:

— Lucrările românești de *medicină* apărute în perioada 1944—1955 au fost oglindite în *Indexul bibliografic al lucrărilor românești de medicină*. 23 August 1944 — 31 decembrie 1955. Buc., Editura medicală, 1956;

— *Bibliografia lucrărilor de geografie* (perioada 1944—1964), redactată de Vasile Cucu și Alexandru Roșu și tipărită în 1964, continuă lucrarea lui Victor Tufescu și Ana Toșa, editată în 1947, care semnaleză lucrările apărute între 1800 și 1947;

— În domeniul *geologiei*, au fost publicate mai multe volume din *Bibliografia geologică a României* cuprinzând perioada până la 1959.

La Biblioteca Academiei, se fac pregătiri pentru tipărirea *Bibliografiei matematicii românești* (perioada 1800—1950), precum și a *Bibliografiei agricole românești* (perioada 1944—1964). Se găsește sub formă de fișier bibliografic și *Bibliografia automatizării*.

Din această enumerare rezultă că, în multe alte domenii, nu avem încă bibliografii speciale publicate. Discipline științifice importante și mari cum sînt chimia, biologia generală, botanica, zoologia, cartografia, muzicologia ș. a. au rămas neacoperite. În unele domenii, există, totuși, material bibliografic sub formă de articole bibliografice pe o temă dată și pe o perioadă scurtă, cum sînt articolele publicate, în 1959, în revista *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, despre edițiile unui autor, despre traducerile din literatura română în alte limbi sau, într-o formă foarte selectivă, articolul bibliografic de prezentare a cărților de matematică din perioada 1944—1965 al acad. Grigore Moisil, apărut în *Gazeta matematică* (1964). Este, deci, evidentă necesitatea alcătuirii unui plan coordonat de pu-

blicare a bibliografiilor speciale. Sugerăm revistelor care și-au făcut o tradiție din a publica bibliografia curentă anuală să tipărească același material și sub formă de extrase și să îl redifuzeze în forme cumulate la 5 sau 10 ani. Cu atît mai mult apare stringentă cerința întocmirii unei bibliografii a bibliografiilor românești publicate sau răsfindite în reviste și în culegeri, precum și a indicării fișierelor bibliografice încă nepublicate. Lucrarea fundamentală a lui Barbu Theodorescu, *Istoria bibliografiei române*, editată în 1945, analizează principalele bibliografii elaborate pînă la data apariției lucrării.

Din prezentarea bibliografiilor speciale publicate, se detasează și necesitatea alcătuirii și tipării bibliografiilor tematice pentru mai multe categorii de discipline științifice, pe teme largi, în cadrul domeniilor învecinate. De exemplu, unele materiale care aparțin creației populare sînt incluse atît în publicațiile de etnografie și folclor, cit și în cele de istorie a artelor; antropologia apare și în bibliografiile de științe sociale, și în cele de științe biologice.

În stadiul actual al evoluției științei, repartiția tematică pune probleme dificile care nu au fost încă soluționate nici la noi și nici în alte țări. Este știut, de exemplu, că un medic care vrea să fie informat despre materialul străin în diferitele domenii ale specializării lui trebuie să consulte numeroase publicații mari de informare sau referative, cum sînt: *Index medicus*, *Biological Abstracts*, *Excerpta medica* (diferite serii), *Referativni jurnal* (seria *Biologhii*) și chiar *Chemical Abstracts* pentru chimie biologică sau *Bulletin signalétique* (seria *Sciences biologiques*). Multe din aceste reviste privesc, după cum se vede, domenii vecine sau chiar mai îndepărtate de medicină, cercetările interdisciplinare fiind astăzi curente. În această situație, remediul este informarea științifică curentă asigurată de servicii specializate care cunosc exigențele cercetătorului și care extrag ceea ce este necesar informării asupra unei anumite teme. Dar această soluție își găsește aplicarea la nevoile unui institut sau chiar numai la nevoile unui colectiv. În acest caz, numărul cercetătorilor, al documentaliștilor și al bibliografilor va trebui să fie considerabil mărît.

7

În unele ramuri de cercetare, în special în științele umaniste, activitatea bibliografică folosește metodele clasice, mai vechi, care cuprind specialitatea în totalitatea ei, lăsând pe cercetător să-și extragă singur materialul necesar temei sale. Astfel de publicații, cum sînt: *Demos*, pentru etnografie și folclor, *Byzantinische Zeitschrift*, pentru studiile de bizantinologie, sau *Zentralblatt* (diferitele serii), pentru medicină, își justifică utilitatea dacă principiul lor de întocmire este exhaustivitatea, iar schema de clasare a materialului sistematică și clară. Astfel, cercetătorul își poate alege singur materialul dintr-un „tot” pe care îl are în față.

O altă soluție posibilă este redactarea bibliografiilor tematice de către cercetători și bibliografi specialiști, la intervale de timp diferite, în funcție de specialitate și de creșterea numărului documentelor primare. De exemplu, dacă pentru numismatică o astfel de bibliografie ar fi necesară la 5 ani, pentru biologie ea este necesară la 3—6 luni.

Din observațiile de pînă acum, se desprind următoarele constatări:

— Multe domenii de cercetare din știința noastră nu beneficiază de o asistență bibliografică retrospectivă sau curentă la fel de completă ca întindere și profunzime;

— Nu există încă o coordonare eficientă între serviciile aduse de documentalist sau bibliograf și nevoile de informare ale cercetătorului, atît sub raportul depistării, cit și al selecției materialului. Depistarea absoarbe majoritatea timpului necesar constituirii unei documentații, iar selectarea presupune cunoștințe speciale pe care adesea numai cercetătorul le posedă. Din aceste două cauze, o diviziune a muncii se impune. Astfel, pentru înlesnirea depistării, e necesară publicarea de buletine bibliografice cit mai complete, iar la selectare trebuie să intervină și cercetătorul. În raport cu preocupările personale, cercetătorul are nevoie să cunoască principiile practice de alcătuire a bibliografiilor, cu ajutorul instrumentelor bibliografice permanente. Realizarea acestui deziderat depinde de următoarele activități:

— Elaborarea și publicarea de îndrumătoare bibliografice pe discipline științifice, din care cercetătorul să depreindă tehnica întocmirii și aducerii la zi a bibliografiei din domeniul său.

Acest fel de îndrumătoare pot cuprinde principii minime de tehnică bibliografică, indicații de critică bibliografică și liste de izvoare care să suplimentecum” al specialității;

— Predarea noțiunilor de teorie și practică bibliografică în facultăți, ca disciplină auxiliară formării științifice a viitoarelor cadre de cercetători, tehnicieni și specialiști;

— Livrarea, la cerere, a fișelor de semnare sau rezumative, după criterii foarte stricte (anumiți indici de clasificare zecimală sau anumiți termeni), de către instituturile centrale sau secțiile de documentare. Aceste unități sînt surse de procurare a „materiei prime” pentru întocmirea bibliografiilor tematice;

— Proiectarea, construirea și difuzarea, prin unități comerciale, a mobilierului, materialelor și rechizitelor (fișiere-mobilier, clasoare, fișe divizionare etc.), care să ușureze cercetătorului alcătuirea bibliografiilor tematice.

Între serviciul public de bibliografie și munca personală a cercetătorului — de identificare și înregistrare a materialului de specialitate — trebuie să se facă o distincție netă. Niciodată activitatea unui serviciu public de bibliografie nu va putea dispensa complet pe cercetător de căutarea surselor și de critica lor. Niciodată un cercetător nu se va putea bizui numai pe bibliograf, care, nu efectuează cercetări, ci adună materialul bibliografic. Întotdeauna, cercetătorul avizat va trebui să știe să-și aleagă singur sursele. Colaborarea între bibliograf și cercetător este de nedespărțit. Serviciile centralizate publice de bibliografie și documentare nu sînt decît furnizoare de „materie primă”, am putea spune „semipreparată”, pentru efectuarea bibliografiilor speciale necesare cercetătorilor, pe care aceștia le pot apoi definitiva potrivit nevoilor proprii de informare.

Recentele măsuri cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică obligă bibliotecile științifice să-și revizuiască planurile de activitate și să le integreze într-un plan comun, coordonat, de elaborare rapidă a bibliografiilor pe discipline științifice și a principalelor bibliografii tematice conform planurilor de cercetare elaborate de instituturile și centrele de cercetări.

Josephine LEBOVICI

Un tezaur românesc pentru indexarea coordonată

Intr-o lucrare apărută anterior în această revistă¹⁾ a fost prezentat un sistem nou de indexare a documentelor, bazat pe folosirea de termeni caracteristici (cuvinte cheie). Acest sistem, cunoscut în literatură sub numele de indexare coordonată, se diferențiază de sistemele tradiționale de indexare (de exemplu de clasificare zecimală universală) prin aceea că permite semnalarea tuturor informațiilor utile pe care le cuprind documentele analizate, fără a necesita introducerea unor fișe suplimentare în catalog.

Indexarea coordonată, care prezintă și alte avantaje interesante, nu poate fi însă aplicată la sistematizarea documentelor dintr-un anumit domeniu de specialitate decât după stabilirea precisă a termenilor care vor fi folosiți la indexarea documentelor și, bineînțeles, la regăsirea acestora. Lista alfabetică a acestor termeni normalizați reprezintă tezaurul domeniului de specialitate respectiv. Termenii cuprinși în tezaur sînt constituiți din cuvinte sau combinații de cuvinte selecționate cu cea mai mare grijă, pentru a permite o exprimare cât mai limpede și concisă a noțiunilor ce apar în literatura de specialitate. Termenii care ar putea da naștere la interpretări diferite sînt însoțiți de explicații care precizează înțelesul lor. De asemenea, în dreptul fiecărui termen din tezaur sînt trecuți termenii supraordonați și subordonați acestuia, precum și termenii înrudiți, care pot da sugestii utile celor care indexează documentele sau vor să le identifice în faza de regăsire.

Tezaurul asigură astfel folosirea unui limbaj unitar atît de cei care transpun în termeni caracteristici informațiile cuprinse, în documente, cît și de cei care caută documente care să cuprindă anumite informații. Folosirea tezaurului în sistemul de indexare co-

ordonată fiind obligatorie, regăsirea informațiilor se poate realiza cu maximum de eficacitate.

Institutul de documentare tehnică din București (I.D.T.) aplică încă din anul 1963 sistemul de indexare coordonată în domeniul documentării și biblioteconomiei, lucrînd cu un fond de aproximativ 3000 de fișe întocmite pentru articole din reviste și capitole din cărți.

Metoda de lucru folosită curent la I.D.T. este cea cu selecție manuală; în timpul din urmă s-au făcut și încercări de selectare mecanică, folosindu-se în acest scop stația de mașini Aritma cu fișe perforate numerice de care dispune Institutul. Pe această cale s-au întocmit indexuri alfabetice de subiecte pentru lucrările din domeniul menționat și s-au făcut încercări de regăsire a documentelor pentru anumite teme de cercetare; aceste lucrări constituie primele încercări de folosire a mașinilor cu fișe perforate în domeniul documentării în țara noastră.

Pentru aplicarea indexării coordonate I.D.T. a întocmit un *Tezaur pentru indexarea coordonată în domeniul documentării și biblioteconomiei*, care are forma unui volum de 124 p., cuprinzînd aproape 500 termeni prezentați atît sub formă de tabele cît și sub formă de grafice de relații pe grupe de termeni.

Acest tezaur, care este prima lucrare de acest fel publicată la noi, poate constitui un instrument de lucru și pentru alte centre de documentare și bibliotecii, care doresc să efectueze cercetări bibliografice în domeniul menționat, pe baza sistemului de indexare coordonată. În același timp, analiza modului de întocmire a acestui tezaur și a celor două forme de prezentare a termenilor pe care îi cuprinde pot da sugestii utile aceluia care își propun să întocmească tezaure pentru alte domenii de specialitate.

¹⁾ Verona, R. *O metodă de lucru în documentarea modernă, indexarea coordonată*. În: *Călușu bibliotecarului*, 18, nr. 7, iul. 1965, p. 414-419.

INSTRUMENTE DE INFORMARE ÎN BIBLIOLOGIE

Paradoxul la care asistăm, acela că însăși creșterea vertiginoasă a științei ridică obstacole tot mai multe în calea propriei ei valorificări, deoarece cercetătorii nu se mai pot informa îndeajuns în domeniile respective din cauza numărului mare al lucrărilor apărute, dă din ce în ce mai mult de gîndit.

De aceea bibliotecile, depozitare ale tezaurului cultural al omenirii care asemenea nisipului adus de valurile mării se adună și crește neconținut de-a lungul anilor, sînt datoare, față de fenomenul amintit, nu numai să rezolve problemele imediate ale înmagazinării și prelucrării într-un ritm adecvat a producției de tipar, dar mai ales să asigure informarea rapidă a publicului.

Această necesitate este atît de stringentă în momentul de față încît balanța aprecierii valorii unei biblioteci înclină azi mai mult spre aptitudinea ei de difuzare a informațiilor, decît spre cantitatea de materiale pe care le ține la dispoziția cititorilor.

Deși domeniul nostru de activitate, bibliologia, considerată astăzi o știință socială cu implicații în numeroase probleme, este mult mai restrîns, fenomenul rămîne totuși și aici același. Bibliotecarii din țară nu se pot ține la curent cu tot ceea ce apare nou în acest domeniu. De aceea, Biblioteca Centrală de Stat în calitatea ei de centru metodologic pentru îndrumarea activității bibliotecare, se preocupă permanent nu numai de achiziția lucrărilor celor mai reprezentative din acest domeniu și a periodicelor de specialitate, dar și de prelucrarea acestora și de aducerea lor la cunoștința celor interesați.

Acestea sînt considerentele pentru care Biblioteca Centrală de Stat a hotărît difuzarea, cu începere din anul 1965, a trei instrumente de informare în domeniul bibliologiei și anume:

— Set-urile de fișe-semnal, rezultate din desprinderea exhaustivă a 45 reviste de specialitate, românești și străine. Pentru valorificarea acestor materiale și pentru a ușura găsirea lor, fiecare referință bibliografică poartă sus, în stînga, un indice de clasificare zecimală și în dreapta, un „descriptor“ exprimînd conținutul materialului respectiv. Astfel întocmite, aceste fișe permit organizarea următoarelor fișiere: sistematic (conform indicilor C.Z.U.), alfabetic, fie după autori și titluri de lucrări, fie în ordinea alfabetică a descriptorilor. Beneficiarii primesc fișele-semnal de două ori pe lună.

— *Buletinul de informare în bibliologie* apare lunar și cuprinde adnotări ale articolelor din 46 reviste de specialitate, selectate, grupate în ordinea clasificării zecimale universale. Adnotările sînt numerotate în continuare pe întregul an și sînt prevăzute atît cu clasificarea zecimală cit și cu descriptorul respectiv.

Buletinul este completat de o rubrică de știri, alta de cărți noi apărute și în fine, de indexul alfabetic de autori și lista periodicelor incluse.

— *Revista de referate* cu frecvență trimestrială, are aceeași tematică. Ea prezintă selectiv cărți din domeniul bibliologiei intrate în Biblioteca Centrală de Stat ca și articole reprezentative apărute în principalele reviste de specialitate.

Pentru toate aceste publicații, Biblioteca Centrală de Stat asigură celor interesați, la cerere, microfилme de pe materialele prelucrate.

Dorința celor care au inițiat difuzarea acestor materiale ca și a celor care le elaborează este, în primul rînd, de a veni în ajutorul bibliotecarilor și a celor interesați, informîndu-i asupra materialelor de specialitate, în cel mai scurt timp posibil după apariția lor.

S. CERBAN

CONTROLUL ÎMPRUMUTURILOR ÎN BIBLIOTECILE CU ACCES LIBER LA RAFT

Organizarea bibliotecilor pe principiile „accesului liber la raft” constituie, în ultimii ani, una dintre preocupările importante ale specialiștilor din domeniul biblioteconomiei. În revistele de specialitate din toate țările apar articole din care se desprinde tendința spre aplicarea pe scară cât mai largă a acestui sistem.

Prezentăm, în cele ce urmează, punctul de vedere al Institutului central de biblioteconomie de la Berlin în această problemă, punct de vedere expus în lucrarea *Die Ausleihkontrolle in Freihandbibliotheken* (Controlul împrumuturilor în bibliotecile cu acces liber la raft).

Specialiștii de la „Zentralinstitut für Bibliothekswesen” (R.D.G.) s-au concentrat asupra unei tehnici unitare și cât mai simple a sistemului de împrumut în bibliotecile cu acces liber la raft. Ei s-au întrebat în ce fel poate fi aplicat principiul evidenței și controlului împrumuturilor fără înregistrare, folosind o tehnică logică și eficientă și ținând seama — în principal — de următoarele cerințe: a) bibliotecarul trebuie să poată afla în orice moment la care cititor se află o anumită carte; b) în bibliotecă trebuie să fie o evidență clară și permanentă a termenelor de restituire a împrumuturilor; c) cititorul trebuie să știe la ce dată să înapoieze cartea.

Plecând de la aceste cerințe s-a preconizat următoarea metodologie și instrumente de lucru:

Fiecărui cititor care se prezintă pentru prima oară la bibliotecă, i se eliberează un permis valabil pe 10 ani, de format 75×105 mm, care se păstrează într-o îmbrăcăminte de material plastic și se pliază ca un carnet (vezi fig. 1). În acest permis se înregistrează următoarele date personale: numele, prenumele, profesia, data nașterii, domiciliul. Pe marginea din dreapta sunt tipărite — vertical — cifrele de la 1 la 0, care reprezintă cei 10 ani de valabilitate ai permisului. Din partea bibliotecii se notează sigla grupei statistice în care se încadrează cititorul și se aplică ștampila cu datele bibliotecii. Anul în curs se anu-

lează cu o bară. Sub aceste date, sunt tipărite pe scurt regulile de folosire a permisului.

<i>PERMIS DE CITITOR</i>		X
[]		2
		3
		4
		5
<i>Numele</i>		6
<i>Profesia</i>		7
<i>Data nașterii</i>		8
<i>Adresa</i>		9
		0
<p><i>La solicitarea împrumutului se vor prezenta cartea de intrare și bonierul netransmisibil.</i></p> <p><i>Anunțati, în interesul dumneavoastră, orice schimbare de domiciliu sau pierderea bonierului. Eliberarea unui bonier nou se face numai după prezentarea celui vechi.</i></p>		

Fig. 1

În al doilea rând, pentru fiecare cititor se completează o fișă de evidență, de format $7,5 \times 12,5$ cm (vezi fig. 2), cu datele sale personale: numele, prenumele, profesia, data nașterii și adresa, precum și grupa statistică în care va fi încadrat. Pe marginea din stânga a fișei sunt tipărite — tot vertical — cifrele de la 1 la 0, care reprezintă cei 10 ani de valabilitate a legitimației. Anul în curs se bazează, ca și la permis, cu o linie. În partea din dreapta se află un număr de despărțitori, prevăzute pentru înscrierea de către responsabilul bibliotecii a numerelor de ordine a unor boniere, care sunt repartizate — în timp — cititorului respectiv și a căror utilitate se va vedea mai jos. Fișele de evidență se rețin de către bibliotecă, sistematizate în fișiere și clasate alfabetic după numele și

prenumele cititorului. Deosebirea între cititori cu același nume și prenume se face prin ordonarea lor după data nașterii. Cititorul este obligat să iscălească această fișă, iar iscălitura sa reprezintă garanția că el va respecta regulamentul bibliotecii.

Cititorul primește concomitent un *carnet-bonier* cu un număr fix de tichete (de obicei 30), imprimate toate cu același număr și având marginea de sus perforată, pentru a putea fi desprinse cu ușurință din bonier (vezi

Dat fiind că în toate bibliotecile se folosește un singur tip de *carnet-bonier*, ale căror tichete sînt numerotate în continuare de la 1 la x și că ele sînt repartizate fiecărei biblioteci la cerere, fără specificare de număr sau vreo altă formă distinctivă, în afară de obligația cititorului de a folosi în exclusivitate tichetele, se ștampilează numele bibliotecii de care aparține cititorul pe cotorul din spate al bonierelor, pentru a evita folosirea tichetelor în alte biblioteci.

1	Numele <i>PETRESCU</i>	2060	
2	-----		
3	Prenumele <i>ANCA</i>		
4			
5	Profesia Data nașterii		
6			
7	Adresa		
8	Mă oblig să respect regulamentul bibliotecii		
9	-----		
0	Data Semnătura cititorului		

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 3). Numărul de pe carnetul-bonier, respectiv de pe fiecare tichet, individualizează pe cititor; de aceea, la fiecare carnet-bonier nou care se dă cititorului, prima filă se reține de către bibliotecă, se completează cu numele și prenumele acestuia și se păstrează, în ordine numerică (vezi fig. 4) într-un fișier special, ajutînd — după cum vom vedea mai departe — la controlul împrumuturilor. În același timp, numărul carnetului-bonier se va trece și într-una din rubricile din dreapta ale fișei de evidență (vezi fig. 2).

Cititorul care și-a epuizat tichetele din primul bonier, primește un al doilea bonier, cu alt număr; prima filă va fi din nou completată cu numele și prenumele său și păstrată în fișierele de evidență ale bibliotecii, iar noul număr al bonierului va fi înscris, în continuare, în fișa de evidență. Numărul precedent nu se anulează, pe de-o parte, pentru a avea o evidență statistică a timpului în care se epuizează un bonier, pe de altă parte, pentru a avea posibilitatea unui control mai riguros.

Deoarece bonierele sînt confecționate (tipărite) de către un organ central, pentru un număr mare de biblioteci, numerele de ordine nu corespund neapărat cu numărul de înscriere al cititorului. Se poate deci, de pildă, ca o bibliotecă ce are aproximativ 1000 de cititori, să primească numere de la 2001 la 3000. Centrul, care tipărește materialele tipizate pentru biblioteci, confecționează boniere pe serii de numere între 1—9999. Dacă o bibliotecă face comenzi ulterioare (de completare) trebuie, bineînțeles, să indice seria bonierelor pe care le posedă, pentru a evita punerea în circulație a unor numere paralele.

Iată acum procedeul folosit pentru a individualiza cartea: Fiecare carte are pe partea interioară a copertei posterioare un buzunăraș de carton, în care se află *fișa cărții*, (56 × 76 mm) pliată în așa fel încît să formeze un plic cu peretele din spate prelungit (vezi fig. 5); pe acest perete din spate sînt înscrise numărul de inventar și cota cărții (vezi fig. 6). Pe peretele anterior al fișei de carte este notat numele autorului, titlul lu-

crării și indicele domeniului căruia îi aparține cartea. Cît timp cartea se află în raft, fișa de carte stă în buzunarul volumului respectiv.

Al doilea element de individualizare a cărții este foaia de termen de restituire. Aceasta poartă numărul de inventar al cărții la care este atașată. În rubricile ei (în număr de 60) se ștampilează termenele de restituire a împrumuturilor. În caz de preschimbare, la noua fișă se înscrie în prima rubrică (sus la stînga) numărul total al împrumuturilor de pe fișa anterioară (vezi fig. 7).

În efectuarea unui împrumut sînt mai multe etape. După ce cititorul și-a ales singur cartea din raft, o prezintă bibliotecarului, împreună cu permisul său și cu bonierul. Bibliotecarul scoate fișa de carte din buzunărășul său, rupe din bonierul abonatului un tichet și îl introduce în fișa de carte, în așa fel încît să rămînă vizibile datele generale, adică: numărul de inventar, cota cărții și numărul tichetului care-l individualizează pe cititor (vezi fig. 8).

<p>2060 PETRESCU ANCA</p>

Fig. 4

UNIVERSITATEA	
NUMĂR DE INVENTAR	COTA
AUTOR TITLU INDICE DE CLASIFICARE	

Fig. 5

8455	BR S 13
SADOVEANU MIHAIL BALTAGUL BR-31	

Fig. 6

Fișa de carte împreună cu tichetul rămîn în bibliotecă, în vederea întocmirii statisticii și se clasează mai întîi într-un fișier de identificare provizorie, numit *fișier de sortare*. Cartea pleacă la cititor, însoțită de foaia de termen, pe care bibliotecarul a ștampilat — în rubrica respectivă — termenul de restituire.

Pentru a evita împrumutul unui număr de cărți care depășește norma stabilită în regulamentul bibliotecii (3 volume), bibliotecarul procedează la validarea bonurilor în momentul îm-

prumutului, ștampilînd trei bonuri pentru împrumutul viitor. La înapoierea cărții, vor fi validate atîtea bonuri cîte cărți au fost restituite (dacă de exemplu cititorul a înapoiat o carte, va fi ștampilat un bon, pentru trei cărți — trei bonuri — etc.).

Bibliotecarul clasează fișele de carte întîi în fișierul tematic de sortare, după grupele statistice, analoge grupelor mari ale clasificării zecimale folosite la noi. Apoi, le reorganizează după numărul tichetului și le strămută într-un fișier de urmărire, împărțit pe termene (zilnice, săptămînale sau lunare), fixate de regulamentul de funcționare interioară a bibliotecii. Verificarea restanțelor se face ușor, controlînd numerele tichetelor din fișele de carte aflate în fișierul de urmărire; aceste numere corespund cu celălalt fișier numeric, care conține tichete completate și numele cititorilor; avînd numele cititorului, se caută în fișierul alfabetic în care se găsesc fișele de evidență cu toate datele cititorilor. În caz de depășire a termenului

de restituire a cărții, pe baza datelor existente, se întocmește somația.

Data somației se notează pe spatele fișei de evidență și pe tichetul din fișa de carte. Fișa de carte se pune într-o căsuță specială a fișierului pe termene, cu mențiunea: „prima somație”, pentru evidență. La a doua somație se procedează la fel, luîndu-se totodată măsurile prevăzute în regulamentul bibliotecii.

La restituirea cărții, tichetul cu numărul de identificare al cititorului se scoate din fișa de carte, se anu-

BIBLIOTECA COMUNALĂ ȘI FILIALELE

Recrutarea și stabilitatea cadrelor

Este cu totul demn de interes faptul că, în ultima vreme, revista noastră s-a orientat spre angajarea de dezbateri asupra unor domenii fundamentale ale muncii noastre și că vizează soluționări teoretice și practice capabile să stimuleze noi progrese în munca noastră.

Organizarea circulației cărții în toate satele comunei — pe care o abordează A. Grünberg într-o amplă analiză* — se înscrie în acest cadru. Problema aceasta dă multe bătăi de cap și este înțeleasă și rezolvată de către fiecare bibliotecar comunal după priceperea și interesul pe care îl manifestă față de activitățile bibliotecare. În destule cazuri, însă, se lucrează la întâmplare și nu cu rezultate dintre cele mai rivnite.

Actualul mod de organizare a bibliotecilor din mediul rural prezintă o diversitate de aspecte, generate de specificul localităților, iar pe de altă parte de nivelul pregătirii culturale și de capacitatea profesională a bibliotecarilor. Ele merită o analiză multilaterală și obiectivă, în scopul profilării mai clare a organizării și activității acestor unități.

După apariția Ordinului Ministerului Învățământului și Culturii nr. 174 din 1958 privind reorganizarea bibliotecilor din mediul sătesc, au fost constituite biblioteci comunale, prin afilierea bibliotecilor căminelor culturale din satele aparținătoare. În comunele și satele fără bibliotecari salariați, au fost menținute bibliotecile sătești independente. Într-un număr însemnat de localități rurale, aceste mici biblioteci, care nu puteau fi coordonate la nivelul raionului, au fost coordonate de către bibliotecarul comunal, iar apoi s-a creat, în principiu, posibilitatea reinnoirii periodice a fondurilor acestor biblioteci cu ajutorul colecțiilor bibliotecii comunale. A rămas nerezolvată problema recrutării și stabilității bibliotecarilor cu muncă obștească. Secțiile de învățămînt și cultură, care au avut în atribuție coordonarea activităților de învățămînt și cultură, se interesau în mai mare măsură de această problemă decît actualele secții de învățămînt, iar comitetele de cultură și artă și bibliotecile raionale pot doar recomanda cadrelor didactice să conducă biblioteci sătești. De altfel, sarcinile învățătorilor și profesorilor în sprijinirea bibliotecilor nu sînt, în prezent, prea bine precizate prin acte normative. Forurile de îndrumare ale școlilor nu au în vedere astfel de probleme; în preocuparea lor, primează obiectivele legate de desfășurarea învățămîntului. Pe de altă parte, nu avem nici posibilități de a realiza din punct de vedere organizatoric și metodic instruirea bibliotecară a cadrelor didactice care lucrează în biblioteci. Și, totuși, fără asigurarea unităților sătești cu cadre didactice (pentru aceste cadre ar trebui să fie găsite și anumite forme de stimulare), nu ne putem aștepta la creșteri marcanțe în propaganda și difuzarea largă a cărții în satele unde nu există biblioteci comunale. Din experiența mea de aproape 12 ani ca directoare a Bibliotecii raionale Luduș, din vizitele în alte raioane și din materialele publicate în revistă, am tras concluzia că progresele în atragerea populației satelor la lectură nu sînt pe măsura posibilităților. Cu toate că asigurarea unităților sătești cu cărți a început în mod sistematic acum 10 ani, în momentul de față ele nu dețin suficiente publicații de bază, iar unele dintre aceste publicații s-au pierdut.

*) Călauza bibliotecarului, 18, nr. 12, dec. 1965, p. 737.

Dacă biblioteca sâtească nu va avea un bibliotecar competent și conștiințios, care să răspundă în mod real de această muncă și să depună eforturi pentru asigurarea securității colecțiilor, se vor întâmpla în continuare astfel de cazuri. Ne întrebăm de ce nu vin cititorii la bibliotecile sâtești. Pentru că nu au ce citi aici, pentru că nu li se creează posibilitatea de a citi progresiv și organizat, pentru că nu există suficient de mulți bibliotecari pătrunși de dorința de a îndruma diferențiat cititorii, corespunzător nivelului și cerințelor fiecăruia în parte. Bibliotecarul cu muncă obștească desfășoară o propagandă a cărții în afara sarcinilor sale profesionale, iar stimulentele pentru activitatea sa sînt neînsemnate. Se impune, de aceea, crearea de posturi de bibliotecari salariați în toate centrele de comună. În acest fel, s-ar desăvîrși rețeaua bibliotecilor din sistemul așezămintelor culturale, fapt care ar da posibilitatea ridicării muncii cu cartea, în bibliotecile neafiliate, corespunzător cerințelor actuale ale satului socialist. În timp ce în comunele cu bibliotecari salariați avem rezultate bune și chiar foarte bune (numărul cărților citite aproape că s-a triplat), în celelalte localități rurale nivelul realizărilor nu satisface încă peste tot așteptările.

Și munca bibliotecilor comunale prezintă unele anomalii. I se cere bibliotecarului comunal să asigure cu cărți noi bibliotecile afiliate cel puțin trimestrial și să lucreze efectiv în fiecare unitate de acest gen săptămînal sau lunar. Pentru ilustrare, mă voi referi la Biblioteca comunală Iernut, declarată fruntașă pe țară la încheierea Concursului bienal. Ea posedă 8560 de volume (în medie 4 volume la un cititor) și a atras 1840 de cititori. Numărul locuitorilor înscrși la bibliotecă a crescut mereu, necunoscînd scăderi de mai bine de opt ani. Fiînd vorba, în majoritate, de cititori stabili, ei cunosc fondul de cărți în mare măsură. Biblioteca primește un singur exemplar dintr-o lucrare nouă, din cauză că C.L.D.C., prin care se realizează la noi completarea colecțiilor, primește, la rîndul său, cantități foarte mici din cărțile cele mai solcitate. Bibliotecarul comunal nu poate pune la dispoziție concomitent noutățile și la bibliotecă comunală și la cele patru biblioteci afiliate. Dacă lucrările noi nu sînt trimise la timp filialelor, după un an de zile multe își pierd actualitatea, iar și mai multe se uzează din cauza legăturii defectuoase.

De aici concluzia că aspectele completării colecțiilor unităților de la sate trebuie să fie reglementate la detaliu de către forurile centrale. Se înțelege că bibliotecilor comunale și sâtești li se trîmit numai publicații de strictă necesitate, adecvate specificului. Ar fi însă necesar să se realizeze o completare mult mai diferențiată decît pînă acum, ținîndu-se seama de mărimea populației din comună, de numărul filialelor, de numărul populației din satele aparținătoare, de situația colecțiilor adunate în bibliotecile de pe raza comunei etc.

Autorul articolului pus în discuție recomandă bibliotecii comunale Mihăești următorul orar de lucru: 3 zile pe săptămîină (cite 6 ore) — servirea cititorilor la sediul bibliotecilor comunale, iar restul orelor de serviciu — rezolvarea problemelor legate de organizarea fondului de publicații, a cataloagelor, a evidenței activității, de pregătirea manifestărilor cu cartea și de servirea cititorilor din bibliotecile filiale. Personal, nu cred că un asemenea orar poate fi aplicat în mod rigid tuturor bibliotecilor, deoarece condițiile diferă de la caz la caz, în funcție de numărul cititorilor bibliotecii comunale, care absorb uneori o bună parte din timpul de lucru al bibliotecarului, de numărul filialelor, de mărimea distanței dintre localitatea centru de comună și satele aparținătoare etc.

O condiție principală pentru bunul mers al activității bibliotecilor afiliate este, totuși, stabilizarea cadrelor didactice ca bibliotecari obștești deoarece ele cunosc mai bine locuitorii, necesitățile și preferințele lor de carte decît bibliotecarul comunal. Aceasta mi se pare a fi o problemă mult mai acută decît, să spunem, aceea a împospătării colecțiilor sau a îndrumării filialelor de către bibliotecarul comunal, căci în aceste direcții există, la urma urmei, o oarecare preocupare.

Nivelul activității bibliotecilor filiale depinde în mare măsură și de capacitatea și interesul cu care bibliotecile raionale îndrumă bibliotecile comunale și le ajută să devină adevărate unități model pentru bibliotecile sâtești. În raionul Luduș, au fost luate cîteva măsuri pentru îmbunătățirea muncii bibliotecilor de la sate. În orarul bibliotecarilor comunali, o zi pe săptămîină este rezervată

muncii la filiale, timp în care ei ajută bibliotecarii cu muncă obștească în organizarea fondurilor de cărți, în conducerea evidenței, în orientarea activității de propagandă a cărții și de atragere a cititorilor.

Bibliotecile comunale dețin o evidență clară a întregului fond de cărți al filialelor (în registrul inventar și în registrul de mișcare a fondurilor), întocmită cu ocazia afilierii. Colecțiile de cărți au rămas pe loc, retrăgându-se din circulație publicațiile care nu mai sînt solicitate de cititori sau care nu corespund specificei și cerințelor acestora. Bibliotecile filiale privesc noutăți de la biblioteca comunală o dată pe trimestru și, în unele cazuri, mai frecvent, la solicitările bibliotecarului cu muncă obștească.

Sînt măsuri bune, după părerea mea, dar fără o reglementare cuprinzătoare și fermă, care să afecteze toate domeniile muncii cu cartea la sate, bibliotecile din această categorie nu vor cunoaște progrese substanțiale în obținerea rezultatelor la care aspiră.

Aurelia GHEORGHÎȚĂ
Biblioteca raională Luduș

Organizarea informării și împrumutului interbibliotecar la sate

Bibliotecile satești au apărut din nevoia apropierii cît mai eficace a cărții de cititor. Ele au fost integrate — ca unități distincte — în rețeaua bibliotecilor publice din mediul rural, care le coordonează activitatea. Astăzi, există în țara noastră, un ansamblu aproape complet dezvoltat de biblioteci comunale, reprezentînd cea mai largă rețea de instituții culturale la sate. Într-o măsură sau alta, funcțiile bibliotecilor satești au fost conturate în momentul constituirii lor, atît din punctul de vedere al structurii și destinației colecțiilor, cît și al orientării lecturii populației. Pe măsura dezvoltării și desăvîrșirii rețelei bibliotecilor publice din mediul rural, bibliotecile satești se transformă în biblioteci comunale sau în filiale ale acestora.

Ca unități mici, cu resurse materiale reduse, bibliotecile satești nu-și pot reimprospăta mereu colecțiile, pentru a menține astfel viu interesul cititorilor față de cărțile pe care le posedă. Personal, nu concep că ar putea fi alocate, pentru fiecare sat din țară (numărul lor este de aproximativ 13 000), sumele necesare achiziționării a 300—400 de volume anual. Și, după cum se știe, an de an apar cîteva mii de titluri, din care (cu excepția lucrărilor de strictă specialitate — științifice, tehnice etc.) o mare parte prezintă interes și pentru cititorii satelor. Or, atracția unei biblioteci publice rezidă tocmai în capacitatea de a se reinnoi continuu. Bibliotecile comunale pot achiziționa însă un număr apreciabil de titluri din variate domenii și pot organiza circulația cărții pe întreg teritoriul comunei. În raionul Giurgiu, alocăm fiecărei biblioteci comunale în medie 3 000 de lei anual. S-a și generalizat acum practica împrumutării periodice a colecțiilor bibliotecilor satești afiliate cu ajutorul colecțiilor bibliotecilor comunale. Majoritatea bibliotecilor comunale trimit publicații noi tuturor filialelor, la intervale de 1—2 luni, prin sistemul unui circuit stabil.

S-ar părea că formula este ideală și nu ar necesita alte măsuri. În realitate, lucrurile nu merg atît de bine nici chiar acolo unde circulația cărții de la unitatea comunală la filiale este organizată fără cusur. Bugetul unei biblioteci comunale nu poate fi sporit într-atîtă încît să asigure achiziții de cărți noi în cantități satisfăcătoare pentru cititorii din localitatea centru de comună și pentru cei din satele aparținătoare. Nici tirajele nu permit, la rîndul lor, acoperirea cerințelor de carte ale miilor de sate de pe întinsul țării. Unele cărți se editează în 30 000—40 000 de exemplare, dar o parte însemnată trebuie să intre în librării, și este firesc să fie așa. Se pune întrebarea, pot fi repartizate bibliotecilor cîte 10 000 de exemplare sau mai multe dintr-un titlu încît să ajungă și la sate, în condițiile în care și alte biblioteci (ale sindicatelor, școlare) au nevoie de respectivele cărți? Și, totuși, gama lucrărilor care nu pot lipsi la sate este din ce în ce mai mare.

Natural, în această situație nici biblioteca comunală nu este în măsură să satisfacă toate cererile de carte ale locuitorilor. Astăzi, crește numărul intelectualilor de la sate, a sporit numărul celor care urmează liceul sau facultatea prin învățământul fără frecvență, apar neconținut probleme noi în domeniul agricol, tehnic, cultural, despre care trebuie să se asigure informarea și documentarea în comună. Asemenea cerințe vor crește mereu la sate, fără a fi posibilă închegarea, la biblioteca comunală, a unui fond corespunzător de literatură de specialitate.

Este posibilă și necesară însă organizarea informării pe scară largă despre această literatură, concomitent cu crearea unui sistem realtente viabil pentru primirea de către cititori a lucrărilor solicitate — oriunde s-ar afla ei — prin intermediul împrumutului interbibliotecar. Sarcina realizării acestor deziderate fundamentale ale bibliotecii moderne revine, în primul rând, bibliotecii regionale și celei raionale — ca unități centrale. Nu vrem să afirmăm, prin aceasta, că bibliotecile comunale pot fi excluse din activitățile împrumutului interbibliotecar, deoarece ele răspund de primirea și retrimiteră cărților împrumutate. Mai mult, bibliotecile comunale au în atribuție organizarea informării cititorilor de pe întreg teritoriul comunei asupra fondurilor proprii, căci, deocamdată, nu putem pretinde bibliotecarilor cu muncă obștească să alcătuiască singuri cataloage. De aceea, mi se pare utilă întocmirea și difuzarea, în bibliotecile sătești, a listelor de cărți noi sosite la biblioteca comunală sau, eventual, copierea și trimiterea în satele aparținătoare a borderourilor de însoțire a colecțiilor de cărți sosite la bibliotecile comunale. S-ar acumula astfel pe nesimțite și fără mari cheltuieli de muncă un material valoros de informare — destinat tuturor localităților din raza comunei — asupra colecțiilor bibliotecii comunale. Și mai simplu ar fi dacă ar exista cataloage anuale tipărite ale cărților intrate în bibliotecile din rețeaua așezămintelor culturale aflate pe teritoriul regiunii, care să ajungă în fiecare sat. Bibliotecile comunale ar marca titlurile existente în unitățile de pe raza comunei, urmînd ca celelalte lucrări să poată fi cerute de la biblioteca raională sau de la cea regională. Se înțelege că materialele de informare pentru sate alcătuite la biblioteca regională și raională nu vor putea lipsi din nici o localitate de pe raza comunei. Sistemul de biblioteci din țara noastră (și chiar dintr-o regiune) nu este, în concepția actuală, un ansamblu teoretic, ci un tot organizat, care trebuie să înlesnească circulația cărții și a informațiilor despre carte de la centru și pînă la ultimul cătun.

Îmbunătățiri simțitoare va cunoaște promovarea cărții la sate dacă pe teritoriul fiecărei comune va exista un bibliotecar cu muncă permanentă. Totodată, se vorbește insistent, și pe drept cuvînt, despre rolul bibliotecarilor cu muncă obștească, despre cerința permanentizării în aceeași unitate și a instruirii lor bibliotecare prin forme organizate. În raionul nostru, au fost luate măsuri pentru selectarea acestor bibliotecari din rîndurile celor mai bune cadre didactice. Soarta propagandei și circulației cărții într-un sat, a atragerii de noi cititori depinde, în măsură însemnată, de priceperea și dorința de muncă a bibliotecarului. Cei care practică și înțeleg indeletnicirea de bibliotecar ca pe o continuare a muncii în rîndurile unor foști elevi obțin rezultate bune. În unele sate din raionul nostru, sînt cîteva biblioteci sătești care, prin indicii de activitate, se apropie de nivelul bibliotecilor comunale bune (Biblioteca sătească din comuna Mihai Bravu — bibliotecar învățătorul Gh. Talpeș; Biblioteca sătească din comuna Crețești — bibliotecar învățătorul Ion Tîrcă). Sînt și cazuri cînd, pe teritoriul aceleiași comune, rezultatele diferă considerabil, între altele din cauză că unii bibliotecari cu muncă obștească privesc cu superficialitate atribuțiile.

Măsurile în direcția ameliorării generale a propagandei cărții în bibliotecile sătești, sînt convînsă, nu vor întîrzia. Ar fi nevoie însă și de o sprijinire mai hotărîtă de către sfaturile populare a activităților cu cartea la sate, în egală măsură cu preocupările lor pentru celelalte forme ale activității culturale, de a căror bună organizare și orientare răspund și trebuie să răspundă tot mai mult.

Venera COMĂNICI

Biblioteca raională Giurgiu.

Sala căminului cultural din comuna Racoviță, caldă și primitoare, împodobită cu covoare și carpete țesute de mâini meșteșugite ale gospodinelor din acest sat bogat și liniștit situat la numai câțiva kilometri de Pitești, își așteaptă oaspeții: scriitorii Constantin Chiriță, Theodor Constantin, Nicolae Jianu, Nicolae Mârgeanu, Petre Sălcudeanu, veniți anume să discute despre cărți, să citească fragmente din ultimele lor creații, să asculte părerile cititorilor.

Peste 600 de persoane, de la copii de vîrstă preșcolară la care se sbenguiau de ici pînă colo, la școlarii dornici să-i cunoască pe creatorii cărților de aventură și pînă la cooperatorii tineri sau foarte vîrstnici, au ținut să participe la această întîlnire.

După cuvîntul tovarășului Ion Diaconescu, secretarul Comitetului raional pentru cultură și artă, un redactor al Editurii pentru literatură a prezentat grupul de scriitori, cărțile acestora. Au urmat apoi lecturi susținute de scriitori, primite cu vîii și călduroase aplauze de mulțimea celor prezenți.

Problemelor ridicate de cei care au luat parte la discuții, scriitorii le-au răspuns cu mult interes și cu multă căldură, exprimîndu-și sincera lor bucurie de a cunoaște și de a se întîlni cu cititorii cărților lor.

Întîlnirea — înregistrată de radio și televiziune — s-a încheiat cu un emoționant festival susținut de o formație artistică de amatori din comună.

Satul ca și locuitorii săi ogîndesc fidel transformările innoitoare ale anilor construcției socialiste; numeroase case noi străjuite de antenele îndrăznețe ale aparatelor de radio și ale televizoarelor.

O convorbire bogată în semnificații am avut și cu bibliotecara Elena Tonescu. Intrăm în bibliotecă: peste 5000 de cărți, 1400 de cititori permanenți. Bibliotecă model, ani de-a rîndul, cu mobilier modern, cu o sală frumoasă de lectură și mai ales cu o bibliotecară harnică și devotată acestei activități. Rezultatele nu întîrziesc să apară. Răsfoind fișele cititorilor intri, vrînd nevrînd, în universul preocupărilor elevilor, țăranilor cooperatori, gospodinelor, ale cititorilor din comună și din satele apropiate. Iată-l pe țăranul Florea Niță, în vîrstă de 40 de ani, din satul Tițești. Pe fișa sa întîlnim titluri ca: John Galsworthy — *Forsythe Saga*, Anton Pann — *Scrieri literare*,

Octavian Goga — *Poezii*, Nansen — *Prin noapte și gheață*. Și citiți nu sînt asemenea lui...

În regiunea Argeș, în aceste zile ale Lunii cărții la sate scriitorii au poposit și în alte localități: la Rucăr, Băbeni, Topoloveni, Costești, Mălureni, Curtea de Argeș etc.

E. B.

Viușoara se păstrează printre amintirile lecturilor sadoveniene. Comuna cu același nume, așezată pe dealurile ce înconjoară Cimpia Turzii, nu este legată de o operă literară ca și omonimul ei moldovean. Ceea ce nu împiedică pe locuitorii acesteia să se considere prieteni devotați ai cărții.

Fișele cititorilor bibliotecii comunale cuprinzînd în ansamblul titlurilor menționate un mic repertoriu de literatură, reflectă preocupările și preferințele atît de variate ale cititorilor. Și cum multe din acestea se îndreaptă spre romanele și nuvelele cu acțiune densă, cu eroi avîntați și fapte de vitejie iar proza și poezia adresate cu precădere tinerei generații pasionează și încîntă, tema întîlnirii cu scriitorii care a avut loc aici, a fost literatura pentru tineret și copii. La această interesantă dezbatere au luat parte: Marcel Bresașu, Dumitru Almaș, Alexandru Mitru, Călin Gruia, Ion Crînguleanu și Fodor Sandor.

Prezența reunită a atîtor minuiitori ai condeului a stîrnit un asemenea interes încît cu două ore înainte de ora începerii, sala căminului cultural era arhiplină. Printre cei 800 de participanți se numărau membri ai cooperativei agricole de producție din comună, elevi, cadre didactice. Depășind limitele Viușoarei, interesul pentru această întîlnire a atras printre spectatori muncitori de la Industria Sirmei-Cimpia Turzii și țărani cooperatori din comunele învecinate Triteni, Frata și Mihăceni.

După salutul și urările de bun venit adresate oaspeților de către tovarășul Liviu Riureanu, secretar al Comitetului de cultură și artă al regiunii Cluj, scrii-

SECVENȚE

torii au citit din creația lor. Poetul Marcel Breslașu a recitat versuri închinete Griviței Roșii și eroilor ei. Apoi, pentru cei mici și mari, citeva fabule. Dumitru Almaș a ales pentru lectură un fragment din lucrarea Un om în furtună care relevă patriotismul înflăcărat care însuflețea două figuri reprezentative ale revoluției de la 1848: Nicolae Bălcescu și Avram Iancu. Dintre istorioarele ce îmbogățesc folclorul și pe care le-a repovestit celor mici într-un volumaș al colecției Traista cu povești, Alexandru Mitru a ales o întâmplare a lui Păcală — Satul aplecat. La rîndul său, Călin Gruia a citit o poveste plină de tîlc intitulată Oglinda. Din creația sa tinăra și plină de prospețime, Ion Crînguleanu a recitat citeva poezii cuprinse în volumul Lumina de dragoste — Partidul meu, Mama.

Petre Anghel — redactor la Editura tineretului — a prezentat în continuare, preocupările și liniile mari de dezvoltare ale literaturii pentru tineret, expunînd citeva teme cuprinse în planul de apariții pe anul 1966 al editurii.

Luările de cuvînt, întrebările și observațiile participanților au dat conținut unui dialog de un arzător interes. Ele au consolidat puntea de legătură dintre scriitorii și cititorii lor din lumea satelor, subliniind atenția cu care sînt întîmpinate operele ce îmbogățesc literatura noastră nouă, exigența sporită a cititorului din mediul rural.

În încheiere, scriitorul Dumitru Almaș a mulțumit publicului pentru participarea activă la discuții.

D. R.

rie 1966 ele au înscris 1380 de cititori noi și au difuzat 5980 de volume.

Manifestările de masă ce se organizează în satele noastre cunosc, în lunile de iarnă, o afluență sporită, bucurîndu-se de o caldă participare din partea tîranilor cooperatori, a elevilor și cadrelor didactice. În centrul atenției noastre au stat, în această perioadă, acțiunile închinete apropietei aniversări a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, popularizării și răspîndirii documentelor celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. și ale Plenarei din 11—12 noiembrie 1965 a C.C. al P.C.R. privind îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii, difuzării cărții agrozootehnice.

De un frumos succes s-au bucurat montajele literare *Partidul e în frunte*, realizat de biblioteca comunală din Sichevița, *Nemuritorul februarie*, organizat la Liubcova, Socol, Belobresca ș. a. și *Cîntare eroilor*, desfășurat la Pescari, Atinapari, Cimpia etc. Cu sprijinul inginerului agronom din comună, biblioteca din Zlatna a organizat o interesantă seară de întrebări și răspunsuri, pe tema: *Dezvoltarea agriculturii noastre socialiste în viitorul cincinal*. Acțiuni similare s-au desfășurat și în celelalte comune ale raionului.

Însoțită de expoziții, vitrine cu nouăți, liste de recomandare cu adnotări, standuri, cartea de literatură beletristică a fost prezentă în numeroase acțiuni. La tema *Cartea — prieten al omului* biblioteca din Cărbunari a prezentat volumele *Triunghiul de Pop* Simion și *Descoperirea familiei* de Ion Brad. Cel mai bun povestitor a fost, în comuna Zlatna, tema unui interesant concurs, iar *Chipul comunistului oglindit în literatura noastră contemporană*, tema unei seri literare desfășurate la centrul de raion Moldova Nouă.

Veronica Popescu

Cerințele actuale ale practicării unei agriculturi moderne, de înaltă productivitate, au înfrînit în mod covârșitor asupra solicitării cărților agrozootehnice în rîndurile tîrănimii. Bibliotecile și librăriile satești cunosc astăzi o afluență crescîndă. Pe fișele cititorilor bibliotecilor comunale ca și pe polițele din casele cooperativelor, se întîlesc tot mai multe cărți, din cele mai variate domenii.

Desfășurarea tradiționalei *Luni a cărții la sate* a constituit și în raionul Moldova Nouă prilejul unei bogate activități culturale în mediul rural. Cele 24 de biblioteci comunale și satești, frecventate anual de peste 11 000 de cititori, pun la dispoziția acestora un fond de cărți de aproape 70 000 de volume. Numai în perioada 1—15 februar-

Citeva cifre sînt semnificative în acest sens :

— Peste 11 760 000 de volume din tirajul total al publicațiilor tipărite în anul trecut (exclusiv manualele școlare) au fost dirijate spre librăriile din satele noastre.

— Valoarea cărților difuzate la sate în cursul anului 1965, se ridică la 67 000 000 lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 288% față de anul 1960 :

— Satele țării sînt deservite astăzi de cca. 700 de librării, peste 5 800 raioane de librării în magazinele mixte și universale, 28 autocaravane-librării, o librărie centrală „Cartea prin poștă” și 15 secții regionale similare.

— Documentele de partid și de stat, publicate în 1965, au fost răspîndite la sate în sute de mii de exemplare. *Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R.* a fost difuzat în 725 000 de exemplare; *Directivele cu privire la dezvoltarea economiei naționale pe perioada 1966—1970*, în 163 000 de exemplare; *Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu prezentat la Plenara C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965, cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii*, în 240 000 de exemplare. *Statutul cooperativei agricole de producție (proiect)*, în 180 000 de exemplare etc.

— Din domeniul literaturii agrozotehnice s-au difuzat 76 de titluri într-un tiraj de 654 000 de exemplare. Printre acestea amintim : *100 de întrebări și răspunsuri privind producerea furajelor* (30 000 de exemplare); *Combaterea bolilor și dăunătorilor culturilor de cîmp* (30 000 de exemplare); C. Bordeianu. *Metode de zootehnie practică* (25 000 de exemplare);

— De același interes se bucură literatura de popularizare a științei și tehnicii în rîndurile țărănimii. Broșurile editate de Consiliul pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice cunosoc o largă circulație la sate : *Facerea lumii* de V. Ciocîrlan, de pildă, a fost difuzată în 40 000 de exemplare; *Familia și religia* de T. R. Popescu și D. Brumariu în 40 000 de exemplare; *Radio-comunicațiile* de I. Boghițoiu în 15 000 de exemplare;

— Desigur că literatura română cunoaște cea mai largă solicitare și în mediul rural. Cîteva exemple sînt concludente în acest sens : *Poeziile* lui Eminescu, s-au difuzat în 50 000 de exemplare, *Povești, amintiri, povestiri* de I. Creangă, în 40 000 de exemplare,

Dănilă Prepeleac de I. Creangă, în 50 000 de exemplare, *Ion* de L. Rebreanu, în 28 000 de exemplare, *Hronnicul și cîntecul vîrstelor* de Lucian Blaga în 12 000 de exemplare.

— Nu mai puțin răspîndită este și literatura română contemporană : *Povestiri eroice* de Eusebiu Camilar, a fost difuzată, spre exemplu, în 22 000 de exemplare, *Risipitorii* (ed. II) de M. Preda în 10 000 de exemplare, *Șoseaua Nordului* (ed. II) de Eugen Barbu, în 9 000 de exemplare, *Roata norocului* de Const. Chiriță în 11 000 de exemplare.

— Varietatea preferințelor literare aduce în lumea satelor și creații remarcabile din literatura universală. Printre acestea amintim : E. M. Remarque *Pe frontul de vest nimic nou*, difuzată în 33 000 de exemplare, Dostoievski *Idiotul*, în 22 000 de exemplare, J. B. Priestley *Fundătura înșelătorilor*, în 12 000 de exemplare, Stendhal *Minăstirea din Parma*, în 30 000 de exemplare.

H. N.

După o interesantă și documentată expunere a profesorului Lucian Crișan, în comuna Teiuș (raionul Alba) a avut loc concursul *Dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii*. Răspunsurile bune date de concurenți — toți cititori vechi ai bibliotecii — au dovedit cunoașterea profundă a obiectivelor și sarcinilor ce stau în fața membrilor cooperativei agricole de producție în lumina documentelor celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. și a Plenarei din 11—12 noiembrie 1965 a C.C. al P.C.R.

În zilele *Lunii cărții la sate* s-a organizat la stația de radioamplificare din comună și o emisiune a bibliotecii în care au fost prezentate ultimele noutăți intrate în bibliotecă.

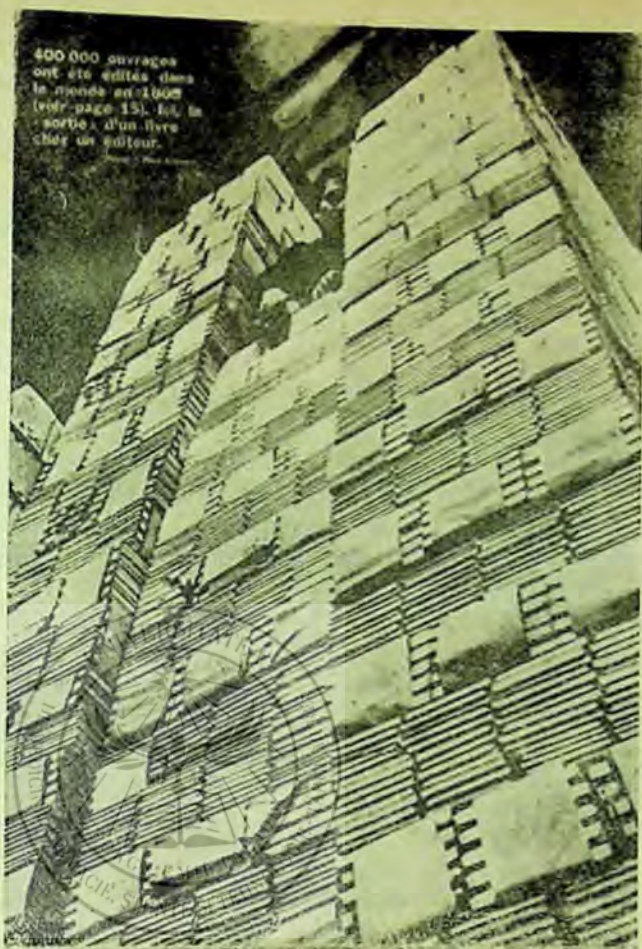
Tatiana Nagy

În comunele Țicleni și Mislea din raionul Cîmpulung (regiunea Ploiești) deschiderea *Lunii cărții la sate* a coincis cu o seară cultural-distractivă pentru tineret. Pe agenda manifestărilor prilejuite de această acțiune în raionul Cîmpulung s-au mai înscris : seara literară *Prin satele noastre azi*, medalionul *Mark Twain* și seara de poezie *Tineretea ne e dragă*.

CARTEA ÎN LUME

Numărul din septembrie 1965 al revistei *Le Courrier de l'UNESCO* este consacrat transformărilor esențiale pe care le-a suferit cartea în epoca noastră. Titlul generic al acestui număr al revistei aparține cărții *La révolution du livre* a lui Robert Escarpit, care semnează și articolul de fond. Celelalte articole ale numărului sînt completări, exemplificări sau statistici informative: cele mai interesante dintre ele sînt descrierile consacrate situației pe care o are cartea în țările „sub-dezvoltate”, în Asia de sud-est, în Africa și în America Latină. Cîteva scurte informații cuprind date cu privire la *fotocompunerea cărții* — procedeu care va înlocui în curînd tiparul mecanic prin reproducerea directă a textelor pe bandă de film, — precum și numeroase extrase din statisticile UNESCO, bibliografii și notițe informative care completează viziunea de ansamblu asupra situației actuale a cărții pe glob.

În articolul său, Robert Escarpit pornește de la constatarea transformărilor petrecute în „lumea cărții” în ultimele decenii și ajunge la concluzia că, în momentul de față, se desfășoară o revoluție esențială care schimbă conținutul și forma cărții în funcție de „civilizația maselor”: creșterea im-

(Fotografia este reprodusă din revista *Le Courrier de l'UNESCO*, 18, nr. 9, sept. 1965, cop. 1.)

portanței maselor în societate și interesul lor pentru cultură, dezvoltarea fără precedent a tehnicii și producției de masă, procesul de industrializare pe scară planetară și dezvoltarea uriașă a mijloacelor de comunicare au influențat la început indirect, dar apoi tot mai puternic, obișnuința „faptului scris”, înlocuindu-i unul după altul caracterele tradiționale pentru a-i schimba în cele din urmă, atât aspectul cît și destinația. Apariția *cărții de difuzare în masă* reprezintă faptul cultural cel mai important în cea de-a doua jumătate a secolului XX, deși — susține autorul — nu sîntem încă pe deplin conștienți de condițiile, importanța și consecințele acestui fenomen.

Robert Escarpit încearcă o definiție a cărții de difuzare în masă, opunînd-o cărții „clasice”, tradiționale, așa cum ne-am obișnuit să o considerăm de mai bine de un secol, și constată că saltul, deși nedesfășurat încă pînă la capăt, nu e mai puțin mare decît cel care desparte cartea tipărită de manuscris sau manuscrisul de tabla de lut. Ceea ce a făcut întotdeauna posibile aceste salturi calitative a fost dezvoltarea tehnicii care a schimbat la un moment dat, brusc, scara de difuzare a operelor scrise. Lărgirea publicului, în fiecare fază istorică, a avut drept consecință mai mult sau mai puțin imediată înnoirea conținutului propriu-zis al cărților, care la rîndul lui își caută o nouă formă și impune altă prezentare exterioară a lucrării. De aceea, revoluția de astăzi a cărții nu se definește numai printr-o anumită prezentare nouă („livre de poche”, „paper-back” sau broșura politică), sau numai prin creșterea continuă a tirajelor și nici prin ieftinirea prețurilor — fenomene care au apărut izolat și pînă acum — ci prin toate aceste schimbări și înnoiri laolaltă, ca trăsături caracteristice noi impuse de un nou conținut.

Cartea, ca obiect *produs*, se adaptează încetul cu încetul cerințelor industriei moderne, tirajului în serie și esteticii industriale. Dintr-un obiect relativ rar și destinat unui circuit restrîns, devine un produs în serie, destinat marilor mase de cititori. Deosebirea radicală între cartea de difuzare în masă și cartea „clasică” constă în *modul de producere* a lor. În istoria cărții tipărite se disting trei mari etape: prima, de la Gutenberg pînă în preajma anului 1800, timp în care procesul de producere a cărții a rămas aproximativ la fel, de la gesturile tipografului pînă la tirajele depășind rareori cîteva mii; a doua etapă, pornind de la revoluția industrială și pînă în zilele noastre (1800—1950), se caracterizează prin folosirea tipografiei mecanice și prin tiraje între zece și o sută de mii de exemplare.

Încă înainte de anul 1930 au apărut unele trăsături izolate ale cărții viitoare de care însă editorii, scriitorii și publicul nu și-au dat pe deplin seama, dar care reflectau sporadic necesitatea socială și tendința profundă către o „carte nouă”: cărțile de popularizare și de vulgarizare științifică, romanele de aventuri, broșurile de propagandă, cărțile în serie („le livre

du pauvre”) au unele din caracterele noi, însă în negativ: producția de masă părea să ducă la degradarea estetică și funcțională a cărții, iar prezentarea și uneori conținutul erau sacrificat profiturilor și cifrei de afaceri. Chiar instituțiile serioase erau frîmate de lipsa de fonduri, iar succesele facile ale literaturii de aventuri sau anecdotice au dus la discreditarea și devierea momentană a trăsăturilor care anunțau cartea nouă.

Cele patru criterii materiale care delimitează cartea de difuzare în masă sînt: ușurința de fabricare a ei, aspectul agreabil și mînuirea comodă, calitatea literară a produsului și prețul accesibil. Producția în serie e obținută atunci cînd cifra cheltuielilor fixe pentru apariția cărții devine neglijabilă prin mărirea tirajului, care poate fi mărit apoi oricît, după cererea publicului. Astfel, cartea de difuzare în mase deschide noi circuite de distribuire prin depășirea publicului „cult” și cuprinderea unei părți tot mai mari a publicului cititor, ceea ce mărește eficacitatea socială și semnificația practică a cărții, dar înseamnă mai ales trecerea ei din domeniul luxului în acela al indispensabilului. Această evoluție fundamentală a cărții nu se poate realiza pe plan comercial decît prin depășirea librăriei și anticariatelor, vechi cadre fixe de răspîndire a cărții. Prin apariția chioșcurilor, distribuirea la locul de muncă, vînzarea prin corespondență, distribuirea automată a manualelor, cartea pătrunde tot mai mult în viața omului.

O altă consecință a transformărilor ce se petrec azi în „lumea cărții” este modificarea nu numai materială a cărții ci și a conținutului ei: cartea clasică presupune un anumit public (cult și restrîns) și un dialog autor-cititor mai mult sau mai puțin legat prin formarea unei opinii literare determinată de contacte personale, de circuitul librăriilor și de critica literară. Acest circuit închis, care aducea după sine o anumită mentalitate este rupt, adică e deschis tuturor tendințelor, echilibrul stabilindu-se la media generală a intereselor societății: asistăm astfel, fără să ne mai dăm prea bine seama de imensitatea fenomenului, la contopirea definitivă a literaturii cu cea populară, la ștergerea treptată a granițelor dintre literatura de studiu „umanistă”, și cea spontană, orală, de circumstanță — prin apariția, deocamdată embrionară,

a posibilității nelimitate de a scrie: a scrie nu va mai fi un act supus altui material cît și spiritual unor convenții milenare, ci un act liber de valorificare comună a posibilităților omenești.

Din numeroasele referințe asupra producției mondiale a cărții, referințe bazate pe statisticile elaborate de UNESCO, aflăm că totalul general al titlurilor de cărți tipărite a fost în 1960 de 360 000, în 1961 de 375 000, în 1962 de 385 000, iar în 1963 de 400 000. Cărțile în limbile engleză, germană, franceză, și spaniolă totalizau, în 1962, aproximativ 36% din producția mondială; în același an, cărțile tipărite în țările socialiste — fără Republica Populară Chineză — echivalau, tot cu 36%, producția țărilor apusene. În ordinea numărului titlurilor publicate, șase țări depășesc 20 000 titluri pe an: U.R.S.S., China, Anglia, Republica Federală Germană împreună cu Republica Democrată Germană, Japonia și Statele Unite ale Americii. În alte șase țări, cifra titlurilor publicate anual trece de 10 000: Franța, India, Spania, Italia, Belgia și Olanda, Cehoslovacia. Numai producția acestor 12 țări reprezintă trei pătrimi din producția mondială a cărții. În frunte stă U.R.S.S. cu o producție anuală de peste 30 000 titluri (cifra în care nu se cuprind decât titlurile în limba rusă — nu și cele aparținînd celorlalte republici unionale — și numai titlurile destinate circuitului normal al distribuției comerciale). Dar recordul tirajului la cartea ieftină, cartea de buzunar (paper-back), îl dețin deocamdată Statele Unite ale Americii, unde, după o statistică din 1960, se vindeau zilnic 1 000 000 exemplare. Producția cea mai scăzută de carte tipărită este în Asia de sud-est, unde, la o populație de peste 800 milioane de persoane, reprezentînd un sfert din populația globului, se tipăresc anual numai 20 000 de titluri, reprezentînd 20 la sută din producția mondială de carte.

Aceste fenomene ale creșterii producției editoriale și ale răspîndirii masive a cărții sînt foarte evidente și în țara noastră. În anii revoluției culturale și ai formării culturii noi, socialiste, cartea a căpătat o tot mai mare însemnătate. Aceasta o demonstrează creșterea neconținută a tirajelor, îmbunătățirea permanentă a mijloacelor de realizare tehnică și estetică a cărților, apariția a numeroase colecții, destinate publicului larg.

Mihai BOGDAN

Cervantes în România

Uscățiv, înalt și îngindurat, întovărășit de silueta rubicondă cu priviri agere a lui Sancho Panca „Cavalerul tristei figuri” colindă pe Rosinanta sa de peste trei veacuri lumea. Desprins din paginile cărții care l-a făcut celebru pe autorul său din timpul vieții, eroul a devenit nu numai cea mai ilustră figură din literatura spaniolă, dar și simbolul unei atitudini față de viață, „donquijotismul” reprezentînd în diferitele etape ale istoriei moderne fie o neadaptare la condițiile existenței, fie înfruntarea lor eroică; simbol al cavalerismului ridicol sau al generozității și al măreției morale, eroul lui Cervantes e cvintesența unei nesfîrșite bogății umane, izvorite din experiențele „memai pomenite” prin care a trecut însuși genialul său creator. De aceea romanul a inspirat nenumărați scriitori, pictori și compozitori, a fost adaptat pentru a delecta pe copii și pe adolescenți, împlinind astfel dorința dar și certitudinea lui Cervantes, care în admirabila prefață a cărții scria că nu urmărirea decât să ofere bună dispoziție cititorilor săi, deschizîndu-le, adică, alte perspective ale vieții decît acelea ce puteau fi găsite în operele de erudiție seacă.

Scris, probabil, între 1598 și 1604, *Don Quijote de la Mancha* apărea în 1605, după ce Cervantes, erou în istorica bătălie de la Lepante, captiv vreme îndelungată la Alger, revenise în Spania și încercase să-și facă un drum în lumea literelor, scriind piese de teatru și nuvele. Succesul părții întâi a romanului a fost fulgerător și cartea a trecut hotarele Spaniei, spre Franța și Italia. Încurajat, scriitorul a reluat romanul și și-a trimis eroul spre noi aventuri. Partea a doua a apărut în 1615, după ce fuseseră publicate în 1613 *Nuvelele instructive*, iar în 1614 poemul *Călătorie în Parnas*; dar nu mai înainte de a fi apărut în 1614 o pastişă compusă de un anonim, care a făcut la rîndul ei carieră, fiind tradusă în 1704 de Lesage. *Don Quijote* a rămas opera majoră a lui Cervantes și ea s-a răspîndit pe întregul continent, fiind și scenarizată în Spania și în Italia. La începutul secolului al XIX-lea romanul cunoaște o nouă vogă, și va fi ilustrat de Gustave Doré și de Honoré Daumier, și va inspira un poem simfonic pentru orchestră lui Richard Strauss (1893).

În literatura română capodopera lui Cervantes își face intrarea în anii în care generația de absolvenți ai școlii lui Gheorghe Lazăr, viitori luptători în Revoluția din 1848, traduce în limba română cele mai reprezentative scrieri din literatura universală. Și în acest caz intermediarul folosit e francez (versiunea lui Florian): „*Don Chișot de la Manșa, partea I*“, tradus de Ion Eliade Rădulescu apare în 1839 în *Curierul românesc*, pentru ca în anul următor ambele volume să fie publicate separat. Care a fost semnificația traducerii romanului, o explică Eliade însuși într-o însemnare din *Curier de ambe sexe* din 1862; reaua educație primită de elevii școlilor de pe la 1836 îi corupea și astfel, „orice june cu aplecări bune din natură, cu aspirări nobile, fiind din natură simplu și credul, neavînd normă sau busolă deveni o specie de Don Quichotte sau de Sancho Panca, pentru că și cavalerul Tristei figuri de la Mancha, cum și scutierul lui, din natură nu era oameni răi, ci pe unul îl stricaseră cărțile de cavalerie (romanele cavalești, n.n.) ce citise și pe altul generozitatea scîlcită a domnului său, promițîndu-i ducate și insule... Epoca de la 1836 era epoca cavalerilor de Tristă figură; astăzi este epoca cavalerilor de industrie în toate ramurile societății, de la

baze pînă la punctul cel mai culminant“. Romanul și-a făcut, așadar, intrarea ca o operă de formidabilă forță satirică. După ce apar în Moldova două nuvele în *Calendarul curierului* (1874, 1876), capodopera lui Cervantes începe să fie publicată în *Convorbiri literare* (1881—1890) în traducerea, direct din spaniolă, a lui St. G. Virgolic. La începutul secolului al XX-lea se tipăresc fragmente din *Don Quijote* în presă și în volume separate. Mai importantă este încercarea lui Al. Popescu-Telega de a oferi publicului o traducere integrală, după originalul spaniol, dar volumele apărute în anii 1944—1945 nu izbutesc să includă toate capitolele. Acest deziderat nu va fi realizat decît în 1965, după ce în 1949 și 1957 au fost tipărite ediții prescurtate, destinate tineretului; în anul care precedă sărbătorirea actuală, Ion Frunzetti și Edgar Papu au tradus integral capodopera spaniolă, ediția fiind însoțită de un studiu al lui Ovidiu Drimba și fiind precedată de un cuvînt al Mariei Tereza Leon.

Studiile consacrate marelui scriitor spaniol au fost destul de numeroase și au ridicat variate probleme. De la prezentările generale datorate lui Eliade Rădulescu (1840—1842), St. G. Virgolic (1868), Nicolae Iorga (în *Istoria literaturilor române*, II), Al. Popescu-Telega, Tudor Vianu, George Călinescu, Al. Dima, la studiile comparate consacrate unor variate teme (ca *Shakespeare și Cervantes* de Nicolae Iorga, *Cervantes și Italia* de Al. Popescu-Telega sau *Omul în concepția lui Erasmus și Cervantes* de Nina Façon) specialiștii români s-au aplecat cu căldură și înțelegere asupra acestei opere magistrale, de renume mondial¹. De un interes deosebit este studiul care a semnalat existența unei drame române inspirate de un episod din capodopera spaniolă (semnat de Al. Popescu-Telega, 1948), așa cum un loc aparte îl ocupă creațiile în versuri ale poezilor români dedicate eroului nemuritor sau avînd drept temă un motiv cervantesc, ca acea *Visiune a lui Don Quijote* ieșită de sub pana lui Mihail Eminescu. Amintind acest nume, vedem cu prisosință că opera marelui scriitor al Spaniei a avut ecoul așteptat în cultura românească.

Alexandru Duju

¹ Pentru amănunte, vezi G. Baiculescu, Alexandru Duju și D. Sassu-Timerman, *Echos ibériques et hispano-américains en Roumanie. Bibliographie littéraire sélective*. Buc., 1959, p. 40—49.

TEME ȘI BIBLIOGRAFII PENTRU POPULARIZAREA CUNOȘTINȚELOR ȘTIINȚIFICE

Corpul omenesc — elemente cunoscute și necunoscute

Omul nu a descoperit, în decursul zbuciumatei istorii a cunoașterii numai fenomene și procese ale lumii exterioare, ci el s-a descoperit treptat și pe sine însuși. Anatomia și fiziologia corpului omenesc, așa cum sint astăzi constituite, reprezintă rodul unor lungi căutări, în cursul cărora erorile nu au fost puține.

Este bine ca manifestările pe această temă să folosească elemente sugestive din istoria anatomiei și fiziologiei umane. Totodată este indicat să se înfățișeze câteva aspecte caracteristice pentru nivelul actual al acestor științe, alături de problemele rezolvate scoțindu-se însă în evidență și cele care mai așteaptă încă să fie deslușite. Astfel se va da o imagine dinamică, în mers, a științei.

1. DOROBANȚU, I. *Cum este alcătuit corpul omenesc.* Buc., Editura științifică — C.R.C.C.S., 1962, 48 p. O lucrare elementară și bine sistematizată despre anatomia și fiziologia corpului omenesc, cu multe schițe ce pot fi prezentate la epidiascop. Probleme tratate: funcțiile vitale ale corpului omenesc; pielea și funcțiile ei; aparatul locomotor; tubul digestiv; respirația corpului omenesc; circulația singelui; aparatul excretor; glandele endocrine; sistemul nervos și organele de simț.

2. STRUNGARU, G-RIGORE. *Ce este ființa vie?* Buc., Editura științifică — C.R.C.C.S., 1963, 72 p. Se prezintă clar și documentat, însușirile de bază ale ființelor vii: mișcare, respirație, digestie, reproducere etc. La baza acestor însușiri stau substanțe și procese mai puțin evidente dar extrem de importante, ca, de exemplu, proteinele, cele mai caracteristice substanțe pentru ființele vii, schimburile și transformările neincetate ale metabolismului etc.

3. VANCEA, PETRE. *Este posibilă vederea cu degetele?* Fotoreceptori în piele. Cazuri care au stîrnit senzație. Știința, 34, nr. 6532, 16 februarie 1965, p. 4.

4. PETRESCU, LEONID. *Cum respirăm.* Buc., C.R.C.C.S., 1962, 40 p. Se

descriu, simplu și atrăgător, aparatul respirator, căile străbătute de aer în organism, respirația țesuturilor etc.

5. VEVERA, VALERIU. *Inima — originea contracției cardiace.* Știință și tehnică, 15, nr. 9, septembrie, 1963, p. 22—23.

6. BITTMAN, E. *Electricitatea corpului omenesc.* Buc., Editura științifică — C.R.C.C.S., 1965, 90 p. Broșura tratează despre sursele de electricitate din organismul uman și despre importanța lor pentru diagnosticarea diferitelor boli.

7. SARAGEA, M. D. *Metabolismul exprimă esența vieții.* Știință și tehnică, 16, nr. 12, decembrie 1964, p. 36—39.

8. MACOVSCI, EUGEN. *Cum se transformă hrana în putere.* Ediția a III-a. Buc., Editura științifică — C.R.C.C.S., 1962, 32 p. Alimentația, digestia și transformarea hranei în energie.

9. TEITEL, A. *Proteinele, cărămizile vieții.* Știință și tehnică, 15, nr. 9, septembrie 1963, p. 42—44.

10. MARCU, CARLI și MANU-CHIAN, E. *Biocatalizatorii.* Știință și tehnică, 15, nr. 12, decembrie 1963, p. 32—35. Articolul tratează despre enzime, vitamine și hormoni.

11. PETRESCU, LEONID. *Respirația și viața*. Buc., Editura tineretului, 1962. 232 p. Lucrare mai amplă, cu aceeași temă ca volumul de la punctul 4.

12. PETRESCU, LEONID. *Aventurile unui prinz*. Buc., Editura tineretului, 1965, 110 p. Se prezintă aparatul digestiv și mai ales procesul digestiei.

13. IFTIMOVICI, RADU. *Viața în eprubetă*. Buc., Editura științifică — C.R.C.C.S., 1964. 104 p. Se prezintă încercările ce s-au făcut de a menține vie, în afara mediului lor natural, „în eprubetă”, diferite elemente ale organismului: celule, țesuturi, ouă, embrioni etc., și de a obține, în aceste condiții, chiar dezvoltarea lor. Aceste experiențe sînt extrem de importante pentru combaterea virozelor, realizarea grefelor, lupta anticanceră etc., și pătrunderea în intimitatea unor procese biologice.

14. FĂGĂRAȘANU, ION. *Se vor încerca organele vitale ale omului*. Știința, 34, nr. 6 602, 27 aprilie 1965, p. 4.

15. SANDOR, ȘTEFAN. *Transplantați de țesuturi și organe*. File dintr-un jurnal neobișnuit. Buc., Editura științifică — C.R.C.C.S., 1963. 32 p. Sub forma vie a unui jurnal, se descriu cîteva procedee de transplantare a țesuturilor și organelor.

16. KREINDLER, ARTHUR. *Mecanismele vorbirii*. Buc., Editura știin-

țifică — C.R.C.C.S., 1963. 48 p. O broșură substanțială despre aparatul emițător de sunete al omului (laringe, faringe, cavitate bucală, limbă), despre aparatul de recepție (urechea internă, nervul acustic și centrul auditiv cerebral), despre tulburările vorbirii etc.

17. DAVIDESCU, GRIGORE. *Pe paleta vieții*. Buc., Editura științifică, 1965. 224 p. O carte de optică fiziologică, bogat ilustrată cu planșe alb-negru și color, scrisă extrem de frumos.

18. MILCU, ȘTEFAN și LUNGU, ALEXANDRU. *Hormonii și viața*. Buc., Editura științifică, 1965. 340 p. Lucrarea popularizează principalele cunoștințe de care dispunem astăzi în legătură cu glandele endocrine, subliniind și contribuția românească în endocrinologie.

19. VOICULESCU, I. C. și PETRICU, I. C. *Anatomia și fiziologia omului*. Ediția a II-a. Buc., Editura medicală, 1964. 768 p. Volumul este util atât bioloșilor și medicilor, cît și nespecialiștilor care vor să-și aprofundeze cunoștințele de anatomie și fiziologie umană. Capitele speciale sînt consacrate sistemului nervos, sistemului muscular, sistemului osos, aparatului respirator, aparatului circulator, glandelor cu secreție internă, metabolismului etc. O serie de figuri sugestive se pretează la proiecții la epidiascop.

I. M. ȘTEFAN

ÎN EDITURA POLITICĂ AU APĂRUT :

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., la Congresul Cooperativilor Agricole de Producție.

Cuvîntarea tovarășului Ion Gheorghe Maurer la Congresul Cooperativilor Agricole de Producție.

Studia bibliologica. Anul universitar 1964/1965. Buc., 1965. VI + 264 p.

Institutul pedagogic de 3 ani din București, Secția de biblioteconomie a Facultății de filologie a publicat la finele anului 1965 sub titlul de *Studia bibliologica*, o culegere de prelegeri, comunicări și referate ale cadrelor didactice ale acestei secții. În lumea lucrătorilor cu cartea, volumul prezintă realizarea unei inițiative lăudabile și utile. Eforturile colectivelui redacțional format din *Corneliu Dima-Drăgan*, asistent universitar, *Ilie Stanciu*, lector universitar și *George Vlădescu*, student în anul al III-lea s-au bucurat de sprijinul Bibliotecii Centrale de Stat, care a multiplicat volumul în atelierul său de tipografie.

După cum arată prof. dr. Anghel Manolache, prorectorul Universității din București, în cuvântul său introductiv intitulat sugestiv *La început de drum* și Dumitru Boriga, președintele Consiliului Așezămintelor Culturale din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în articolul: *Teoria și practica bibliologică în învățământul superior*, Secția de biblioteconomie, înființată în cadrul institutului în 1963 are menirea de a pregăti la nivel universitar viitoarele cadre de specialiști pentru bibliotecile noastre publice și științifice.

Documentarea și bibliologia sînt domenii științifice de mare specializare, care presupun o solidă bază teoretică și practică, un larg orizont cultural. Temele lucrărilor incluse în culegerea de față și modalitățile științifice de tratare a lor, dovedesc pe deplin munca rodnică și activitatea științifică depusă în acest sens de cadrele didactice care alcătuiesc nucleul de specialitate al secției.

Volumul cuprinde materialul sistematizat în trei mari capitole și anume: I. *Disciplinele bibliologice în învățământul superior*; II. *Comunicări ale cadrelor didactice de la secția de biblioteconomie*; III. *Referate ale studenților secției de biblioteconomie*.

Capitolul întâi cuprinde patru studii semnate de nume binecunoscute în sectorul științe bibliologice din țara noastră. Prof. dr. Dan Simonescu în *Bibliografia, disciplină de învățămînt superior* subliniază rolul deosebit al acesteia în organizarea muncii de cerce-

tare științifică, arătînd totodată metodele ei specifice. Lectorul universitar Nicolae Mironescu, director al Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România, prezintă în prelegerea sa (ținută la deschiderea cursului de *Organizare a fondului de cărți și a cataloagelor*, anul II) intitulată *Introducere în biblioteconomie* principiile moderne ce stau la baza acestei discipline și raportul ei cu celelalte științe sociale. Prelegerea lectorului universitar Ilie Stanciu este consacrată inițierii studenților în munca ce o vor desfășura după absolvire într-unul din cele mai importante sectoare active dintr-o bibliotecă: îndrumarea lecturii, analizînd rolul bibliotecarului în procesul instructiv-educativ al lecturii în munca cu cititorii. Corneliu Dima-Drăgan, asistent universitar, expune în articolul *Conținut și metodă în organizarea activității practice și de seminar la disciplinele bibliologice* experiența dobîndită în cei doi ani de activitate a catedrei la seminariile studenților.

Capitolul al doilea cuprinde patru comunicări și anume: *Incunabulele din bibliotecile Republicii Socialiste România*, de prof. dr. Dan Simonescu (p. 57—76); *Preocupări bibliologice în opera lui Nicolae Iorga*, de conf. univ. Barbu Theodorescu (p. 77—98); *Privire istorică asupra rezultatelor obținute prin metoda anchetei și statisticii în cercetarea biblioteconomică* urmată de un *Proiect pentru o cercetare monografică în domeniul biblioteconomiei*, de lector univ. Ilie Stanciu (p. 99—120); *Așezarea publicațiilor în sistemul accesului liber la raft*, de Corneliu Dima-Drăgan (p. 121—130).

Comunicarea profesorului Dan Simonescu relevă importanța unui tezaur cultural valorificat în zilele noastre prin pregătirea și publicarea Catalogului național al incunabulelor păstrate în bibliotecile noastre. Conf. univ. Barbu Theodorescu era cel mai în măsură — mergînd pe linia unor vechi și susținute preocupări — să ne descrie pasiunea pentru lectură și acțiunea depusă de marele nostru cărturar și istoric Nicolae Iorga pentru organizarea de biblioteci.

Capitolul al treilea (p. 133—262) cuprinde trei referate (*Tehnica clasificării Colon*; *Catalogul pe subiecte*; *Inceputul perioadei moderne în dez-*

voltarea bibliotecilor românești) întocmite de studenții George Vlădescu, Florica Dumitrescu și Marian Chirulescu din cadrul Secției de biblioteconomie.

Dorothea Sassu-Țimerman

Cărți pentru copii 1944—1964. Bibliografie selectivă adnotată. Buc., Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă. Consiliul așezămintelor culturale, 1965. 140 p. (Biblioteca activistului cultural).

Destinată tuturor celor pe care-i preocupă literatura pentru cei mici, lucrarea *Cărți pentru copii* întocmită de I. Stanciu, M. Ionescu și V. Popovici este demnă de toată atenția. Această bibliografie constituie un instrument eficace pentru toți lucrătorii cu cartea, atât pentru cei ce se preocupă de istoria literaturii, cât și pentru cei care fac propaganda cărții în rândul cititorilor, precum și pentru pedagogi.

Marea dezvoltare pe care a luat-o în țara noastră literatura pentru copii a făcut posibilă și necesară o asemenea lucrare. După cum remarcă în cuvântul introductiv prof. Ilie Stanciu „în cei douăzeci de ani de la eliberarea țării noastre de sub jugul fascist au apărut mai multe cărți pentru copii decât în tot decursul veacurilor de activitate tipografică premergătoare”. Acest fapt e ilustrat prin însăși bibliografia în discuție, în care sînt selectate peste 550 de titluri de lucrări originale pentru copii.

Alcătuirea bibliografiei a pus serioase probleme autorilor ei, deoarece nu aveau în față modele care să le faciliteze investigațiile și organizarea materialului. Această muncă de pionierat a fost dusă la bun sfîrșit de alcătuitori, fără a putea evita în întregime însă arbitrarul unor categorisiri și aprecieri referitoare la lucrările recenzate. Criteriul vârstei cititorilor cărora se adresează cărțile, criteriu care stă la baza bibliografiei, este, desigur, cel mai justificat într-o astfel de lucrare. În felul acesta s-a ținut seama de realitate, de problemele ce se pun în fața bibliotecarilor, a librarilor, educatorilor și părinților în alegerea lucrărilor celor mai potrivite pentru lectura copiilor. Totodată, acest criteriu răspunde unor deosebiri științifice fundamentate, puterea de înțelegere a micilor cititori cunoscînd deosebiri esențiale, de la o vîrstă la alta.

În cadrul acestor grupe mari, bibliografia organizează materialul pe specii literare — poezie, basme, legende, povestiri din viața animalelor, povestiri și romane și teatru. Pentru subgrupa povestiri și romane clasificările sînt făcute și după criterii tematice. Desigur că autorii bibliografiei au avut de înfruntat multe greutăți, diferențierea între un gen sau altul fiind adesea greu de stabilit, mai ales dacă ținem seama de faptul că în literatura pentru cei mici, basmul și realitatea se îmbină adesea. Stabilirea unei granițe distincte între cărțile beletristice și cele de informare pentru copii este la fel de anevoioasă, deoarece fiecare carte destinată celor mici cuprinde și o anumită parte informativă.

Dar dincolo de aceste clasificări discutabile, *Bibliografia selectivă a lucrărilor pentru copii* este un instrument eficace de informare datorită marelui număr de titluri cuprinse și scurtelor prezentări asupra cărților, care indică nu numai tema, ci adesea dau și informații asupra subiectului. Unele prezentări conțin și sumare aprecieri asupra importanței temei, a realizării artistice a cărții, ceea ce ajută și la stabilirea unei ierarhizări a lucrărilor. Indicele de autori cu care se încheie lucrarea constituie de asemenea un mijloc de informare asupra largului front al scriitorilor pentru copii din țara noastră.

Desigur că selecția întreprinsă de alcătuitorii bibliografiei a dus în mod necesar la ignorarea unor lucrări socotite mai puțin importante. Totuși, ar fi fost folositor să fie prezentate și unele lucrări care se impun prin tematică sau prin realizare deosebită, cum sînt *Petrică și ursul* de I. Hobană, *Palatul primăverii* de V. Mănuceanu, *Basme* de M. Lungianu, *Oul năzdrăvan* de Ion Istrati ș. a.

Cu toate aceste observații, bibliografia *Literatura pentru copii* constituie un important instrument de lucru al bibliotecarului în activitatea sa cu cititorii-copii. Lucrarea îl poate ajuta în completarea fondului de cărți, în alcătuirea listelor de recomandare, în pregătirea unor manifestări cu ajutorul cărții. Această muncă de investigare și selecționare se oprește în pragul anului 1965. Continuarea ei, pe perioade mai scurte — anual sau trimestrial, ar fi la fel de binevenită. Acest început bun obligă la o continuare la fel de minuțioasă.

Viniciu Gafița

LUCRĂRI DE INFORMARE

America Latină. Îndreptar politic-economic. Buc., Editura politică, 1965. 280 p.

Îndreptarul politic-economic *America Latină* oferă cititorilor informații interesante despre populația, natura și bogățiile republicilor latino-americane, despre trecutul și prezentul lor, despre principalele probleme social-politice ale fiecăreia dintre ele.

Cititorul se va opri cu interes asupra paginilor închinată Cubei, Argentinei, Braziliei, Republicii Dominicane, Republicii Chile, Guyanei Britanice și altor țări.

Cartea este ilustrată și prevăzută cu hărți în alb-negru ale tuturor republicilor latino-americane.

Versiunea românească este precedată de studiul *Orizont latino-american*, semnat de S. Verona.

★

CASTRO, JOSUÉ de. *Geografia foamei. Dilema braziliană: piine sau oșel.* Buc., Editura politică, 1965. 320 p.

Autorul, om de știință brazilian de renume mondială, președintele F.A.O., prezintă condițiile de muncă și de viață din diferite regiuni ale Braziliei. Meritul lui Josué de Castro constă în faptul că el nu se limitează la studierea aspectelor fiziologice ale foamei, ci caută să scoată la iveală cauzele economice și sociale ale fenomenului. De asemenea, el abordează problema, deosebit de actuală, a căilor de dezvoltare armonioasă a țărilor rămase în urmă din punct de vedere economic, țări printre care se numără și Brazilia.

Interesantă prin tema pe care o tratează și scrisă într-un stil accesibil unor pătri largi, cartea lui Josué de Castro va suscita un viu interes în rândurile cititorilor.

★

PREDA, E. și POPIȘTEANU, C. *Dialog cu trei continente.* Buc., Editura politică, 1965. 96 p.

Cartea analizează relațiile României socialiste cu țările în curs de dezvoltare din Asia, Africa și America Latină, țări care încep să joace un rol tot mai important pe arena internațio-

nală. Expunând principiile care guvernează aceste relații, lucrarea se oprește totodată asupra aspectelor concrete pe care le iau legăturile României cu țările respective pe tărîm politic, diplomatic, economic, științific-cultural

★

VERONA, SERGIU. *Cambodgia, Laos, Vietnamul de Sud.* Buc., Editura politică, 1965. 163 p.

Lucrarea apare în colecția „Actualitatea” și prezintă un bogat documentar asupra vieții economice, sociale, politice din aceste trei țări ale Asiei de sud-est și a luptei pentru eliberare și independență națională.

Trecînd în revistă situația existentă în vechea Indochină, autorul scoate în evidență trăsăturile comune ale popoarelor care trăiau atunci în aceste teritorii și deosebirile marcate de ele pe măsura dezvoltării lor istorice.

În ultima parte a lucrării, consacrată Vietnamului de Sud, se analizează situația actuală prin prisma cauzelor care au dus la declanșarea războiului, politica S.U.A. în această zonă, reacția opiniei publice mondiale etc.

★

Sistemul socialist de salarizare și normarea muncii. Buc., Editura științifică, 1965. 296 p.

Lucrarea are meritul deosebit de a prezenta într-o imbinare armonioasă fundamentarea teoretică a sistemului socialist de salarizare și problemele concrete ale aplicării acestuia.

Într-un scurt capitol introductiv se fundamentează teoretic repartitia după muncă, după care se trece la analiza problemelor organizării și normării muncii în întreprinderile socialiste, punîndu-se accentul pe căile îmbunătățirii normării muncii în vederea creșterii productivității muncii.

Păstrînd cu stricteță rigurozitatea științifică a argumentării, lucrarea este scrisă într-un limbaj accesibil și se adresează cadrelor tehnice și economice care se ocupă cu problemele de muncă și salarii, din întreprinderi, di-

recții generale, ministere etc., conducătorilor direcți ai întreprinderilor și secțiilor de producție. Lucrarea se adresează, de asemenea, cadrelor didactice și studenților din învățământul superior economic, din învățământul postuniversitar al inginerilor, precum și propagandiștilor și cursanților din învățământul de partid.

★

ANDONIE, G. ST. *Istoria matematicii în România*. Vol. 1. Buc., Editura științifică, 1965. 416 p.

Istoria matematicii în România, care va apărea în trei volume, eșalonat, începând din 1965, tratează exhaustiv dezvoltarea științelor matematice în țara noastră din cele mai vechi timpuri și până în prezent.

Materialul este structurat pe baza criteriilor cronologice istorice; sint tratate și influențele exercitate asupra matematicii românești în dezvoltarea de către știința matematică mondială, precum și contribuția școlii matematice românești la patrimoniul matematicii universale.

Autorul aduce fapte inedite, unele precizări în chestiunile cronologice care nu erau pe deplin clarificate sau chiar infirmări privind unele date stabilite eronat.

Prima lucrare de acest gen, *Istoria matematicii în România* se adresează unui public larg.

★

Lexiconul tehnic român. Vol. 17. Buc., Editura tehnică, 1965. 670 p.

Cu acest volum se încheie ampla lucrare lexicografică de informație enciclopedică în domeniile tehnicii și ale științelor tehnice — *Lexiconul tehnic român*.

El constituie un sprijin important pentru știința și tehnica din țara noastră, contribuind la unificarea și fixarea terminologiei tehnice românești. Lexiconul cuprinde un vast material documentar din cca. 70 de discipline de bază. Termenii definiți în Lexicon se referă la descrierea mașinilor, aparatelor, instalațiilor, operațiilor, fenomenelor și a altor probleme întâlnite frecvent în producție și în cercetarea științifică. Pentru fiecare termen director sint indicate specialitatea sau specialitățile cărora le aparține. Textele sint ilustrate cu figuri, ceea ce permite înțelegerea lor de un cerc mai larg de cititori. La realizarea acestei

lucrări au contribuit citeva sute de colaboratori — academicieni, membri corespondenți ai Academiei, doctori în științe, cadre universitare de înaltă calificare, ingineri și tehnicieni care activează nemijlocit în aproape toate ramurile industriale.

★

Manualul inginerului. Vol. 1. Buc., Editura tehnică, 1965. 1436 p.

Lucrare așteptată cu interes de specialiștii din toate ramurile de activitate, *Manualul inginerului* este a treia publicație de acest fel în literatura noastră tehnică, după traducerea *Manualului inginerului* de Hütte în 1949-1951 și *Manualul inginerului* apărut în 1954-1955.

Elaborată de un colectiv de autori alcătuit din cunoscuți oameni de știință și ingineri, sub conducerea prof. ing. Gh. Buzdugan, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, noua lucrare este mult îmbunătățită și completată față de manualul de acum zece ani.

Manualul pune la dispoziția inginerilor și tehnicienilor noștri rezumatul principalelor noțiuni de matematică, fizică, mecanică, rezistența materialelor, chimie. Păstrându-și caracterul de lucrare de documentare și referință, primul volum grupează în cele peste 1400 de pagini expuneri și definiții succinte, date caracteristice din domeniile matematicii și fizicii.

În partea referitoare la matematică sint cuprinse: Tabele matematice; Aritmetica și algebra; Analiza matematică; Funcții de o variabilă complexă; Calculul numeric și grafic; Calculul vectorial, tensorial și teoria cîmpurilor; Geometria analitică și diferențială; Teoria probabilităților și statistica matematică.

În partea a doua a volumului, consacrată fizicii, sint inserate probleme privind mărimile și unitățile de măsură, analiza dimensională, similitudinea fizică, probleme de acustică, optică, electricitate, electrotehnică, electronică, fizică statistică și mecanică cuantică, fizică moleculară, căldură, fizică nucleară, particule elementare.

Expunerile sint însoțite de numeroase tabele, desene și diagrame. Noul manual este o lucrare de informare de mare actualitate pentru cadrele de tehnicieni și ingineri din specialitățile matematice și fizică.

REBREANU, LIVIU. *Nuvele*. Vol. 1—3. Buc., Editura pentru literatură, 1965. Vol. 1. 372 p.; vol. 2. 304 p.; vol. 3. 328 p. (Biblioteca pentru toți, 297—299).

Cele trei volume, apărute recent, string într-o redactare pusă la punct atât nuvele cunoscute din edițiile anterioare cât și unele mai puțin luate în seamă.

Critica actuală subliniază ideea că, deși inegale și uneori nerealizate pe plan estetic, *nuvelele* sale fac o altă impresie astăzi decât la apariție deoarece se dovedesc a fi în parte schițele marilor sale romane. Comparată cu nuvelistica epocii (Sadoveanu, Brătescu-Voinești, Gîrleanu) proza scurtă a lui Rebreanu evită lirismul excesiv al contemporanilor. Tudor Vianu recunoștea încă din 1921 acest caracter cînd scria: „Față de romantismul naționalist al momentului L. Rebreanu pare un pozitivist“ (Viața românească, XIII, 1921, nr. 1, p. 95).

Lumea nuvelor lui Rebreanu, în mare măsură e cea rurală, în speță lumea satului ardelean. Conflictele sînt vii și puternice.

În *Ofilire*, o țărăncă tînără, săracă, Saveta, e sedusă și apoi părăsită de feciorul preotului din sat, student. Saveta ispășește pedeapsa încercîndu-se în riu. În *nuvela Răfuiala* Toma Lotru se însoară cu Rafila, o fată orfană și săracă, crescută mai mult din mila satului. După înșurătoare Toma nu poate uita că Rafila iubise înainte pe Tănase Ursu, un flăcău tare chipeș și sărac, ce amintește de Ion al Glanețului. Pentru că Rafila e mereu tristă, soțul bănuiește că nu l-a uitat pe Tănase și întîlnindu-l la o nuntă îl omoară. Analiza e mai adîncă decît în alte nuvele cu notații directe, elementare, de un realism crud.

În *Proștii* Rebreanu schițează o atitudine de compătimire și ușoară revoltă împotriva societății burgheze. Niște țărani pleacă de la miezul nopții spre gară ca să nu piardă trenul. La ghișeu sînt insultați cu apelativul „proștii“ și bruscați de funcționar și vardist. Cînd vor să se urce în tren conductorul îi împinge pe scări și-i lovește spunîndu-le: „Mai la vale, proștilor, sînt vagoane pentru boi“. Replica țărănilor e lapidară dar neputincioasă. Ei blestemă pe funcționari și se resemnează.

O altă categorie din nuvelele lui Rebreanu relatează aspecte din viața orașului, inspirate din lumea periferiilor sau a orășenilor cu o poziție nu prea avansată pe scara ierarhiei sociale burgheze.

În *Culcușul* sînt descrise locurile de întîlnire ale unor „orășeni“ de la periferie care scormonesc prin gunoaie, adună resturi de mîncare sau buzunăresc pe trecători. Personajele sînt pitorești și bine individualizate. Stilul e sobru și notațiile reținute. Tot fără comentarii, într-o epică obiectivă, apare morala aspră a lumii interlope, descrisă în *Golanii*. Gonea Bobocul trăiește de pe urma unei femei, o oarecare Margareta. El îi reține o mare parte din venituri pe care femeia le agonisește de la clienții recrutați cu abilitate. Dar Margareta îl părăsește pentru Aristică, mult mai tînăr și mai puternic.

Cele mai bune nuvele ale lui Rebreanu sînt inspirate din realitățile crude ale războiului: *Hora morții*, *Catastrofa*, *Ițic Strul*, *dezertor*. Aceste nuvele sînt un fel de preludii ale prozei sale de mai tîrziu. *Catastrofa* pune problema opțiunii naționale ca și romanul *Pădurea spinzuraților*. Poate cea mai realizată nuvelă a operei sale, *Ițic Strul*, *dezertor*, oglindește omenia fundamentală a soldatului simplu în conflict cu ideile șovine. Evreul Ițic Strul e declarat, fără temei, spion și se hotărăște suprimarea lui în orice chip. Caporalul Ghinoagă e însărcinat să-l omoare dar inima omenoasă a caporalului, țaran simplu, nu poate să execute un asemenea ordin. El îl conduce pînă la liniile dușmane. Dar Ițic nu dezertează ci se spînzură.

Rebreanu apare în *Nuvele* ca un mare prozator realist care a sacrificat lirismul și scrisul înflorat în favoarea notației psihologice, analitice, exacte. Operă de ucenicie literară, de schițare a viitoarelor sale romane, nuvelele lui Rebreanu apar pentru prima dată strînse într-un singur ciclu editorial.

Emil Manu

BACALBAȘA, ANTON. *Scrieri alese*. Vol. 1—2. Buc., Editura pentru literatură, 1966. Vol. 1. 343 p.; vol. 2. 362 p.

Noua ediție a scrierilor lui Anton Bacalbașa, îngrijită de Virgiliu Ene, este cea mai cuprinzătoare din cite

au apărut pînă acum, adunînd cele mai reprezentative scrieri ale autorului lui Moș Teacă.

Ediția cuprinde proze publicate în volumele *Moș Teacă din cazarmă*, *Din viața militară*, precum și numeroase foiletoane politice, culturale, literare, adunate pentru prima dată în volum din publicațiile vremii (*Drepturile Omului*, *Democrația socială*, *Moftul român*, *Moș Teacă* etc.) De asemenea se publică pentru prima dată *Bibliografia* completă a scrierilor lui Anton Bacalbașa și note privitoare la pseudonimele scriitorului.

Anton Bacalbașa a fost unul dintre ziaristii cei mai cunoscuți ai timpului, militant în slujba ideilor socialiste și un umorist apreciat; *Moftul român*, revista condusă de el și de Caragiale fiind una din cele mai răspindite reviste umoristice de la sfîrșitul veacului trecut.

Moș Teacă, creația sa cea mai caracteristică pe acest tărîm, s-a înscris cu succes în ansamblul criticii antimilitariste a vremii.

Prin figura căpitanului Teacă, ce are la bază tipul real al ofițerului din armata burghezo-moșierească, Anton Bacalbașa demască nu un element izolat ci o întreagă instituție cazonă, care, prin ordinele, dispozițiile și regulamentele ei inumane, mutila sufletele oamenilor simpli în scopul de a-i face manechine, fără inimă și gândire, bune de a intra oricînd „în foc” și a înfige tesacul chiar în propriii părinți pentru a apăra monarhia și clasele avute.

„Ar fi nedrept să afirmăm că Moș Teacă este numai militar” scrie autorul în revista *Moș Teacă*. „Lărgindu-i cercul de activitate, studiindu-l de aproape, el poate fi cu aceeași ușurință prefect, profesor de universitate, medic, comisar comunal, arhimandrit, avocat, senator, comerciant de coloniale, orice — pentru că în toate breslele acestea întîlnim însușirile de mai sus, în unele mai mult, în altele mai puțin”.

În al doilea volum al ediției, consacrat exclusiv publicisticii cu caracter politic, antidinastic, antiburghezo-moșieresc, în general, întîlnim o galerie de pamflete cu adresa precisă care prevestesc, prin incisivitatea și îndrăzneala lor, pamfletele generației viitoare ai cărei corifei vor fi T. Arghezi și N. D. Cocea.

Pamflete antidinastice ca cele intitulate: *Furt... fără efracție*, *Băiatul*

României, *De nuntă*, *Țăranii la oraș*, *Noului născut* se înscriu printre cele mai reprezentative lucrări ale genului.

Foiletoanele lui Bacalbașa, privite în ansamblu, au valoare nu numai prin asprul rechizitoriu la adresa claselor exploataoare ci și prin faptul că autorul arată celor mulți calea ce duce la eliberarea lor socială: „Aceia cărora li e dat să îndeplinească viitoarea revoluție sînt muncitorii, proletarii de tot felul”, cărora, în funcția de gazetar al presei de stînga, le cerea să se grupeze „într-un partid al lor deosebit de toate celelalte”. Trebuie amintită în acest sens activitatea febrilă pe care a desfășurat-o Anton Bacalbașa în rîndurile proletariatului român cu ocazia primului congres al cercurilor și cluburilor muncitorești cînd a luat ființă Partidul social-democrat al muncitorilor din România.

Întrucît anul trecut s-au împlinit 100 de ani de la nașterea scriitorului, Editura pentru literatură publică prezenta ediție ca un omagiu adus luptei în care Anton Bacalbașa a fost alături de proletariat pentru făurirea unui viitor luminos.

Gh. Zarafu

TOIU, CONSTANTIN. *Moartea în pădure*. Cronică a unei zile. Buc., Editura pentru literatură, 1965. 313 p.

După o îndelungată exersare în reportaj și schiță, ca într-un fel de punere la punct a instrumentelor de lucru, Constantin Toiu a scos la lumină primul său roman. Faptul de a se fi format în specii literare care impun o permanentă raportare la fenomenele vieții contemporane presupune dintr-început plasarea romanului în problemele actualității.

Într-o acțiune epică precipitată este prezentată perioada grea a anilor imediat următori războiului. Intriga romanului se consumă pe parcursul unei singure zile și aceasta impune scriitorului rememorări ample, reconstituirea unor momente petrecute uneori cu ani în urmă.

Între momentul în care inginerul Teodorescu și brigadierul silvic care-l însoțea sînt găsiți împușcați, după ce propusese direcțiunii fabricii de cherestea extinderea exploatării forestiere în Valea Milei și momentul în care cuibul de sabotori înarmați adăpostiți în această pădure este desființat, nu trece decît o singură zi. În aceste clipe de extremă încordare, mulți își pun

pentru prima dată întrebarea decisivă, de a adera la construirea unei noi societăți sau de a se izola. Și prin faptele lor, oameni ca doctorul Brega nu ezită în a alege drumul alături de făuritorii de viață nouă. Acest om, care ani în șir, înaintase ministerului său rapoarte privind starea jalnică a dispensarelor, cu aparatură rudimentară și medicamente insuficiente, fără să izbutească altceva decât să fie de fiecare dată mutat disciplinar, înțelege în sfârșit, că la baza situației sanitare mizere a populației s-a aflat nu incapacitatea unui ministru, ci un sistem social rău alcătuit.

Acești ani ai înfruntărilor politice își creează eroii, cu nimic mai prejos eroilor legendari ai ținutului dinspre Vrancea unde se desfășoară acțiunea romanului. Așa este Sandu, secretarul organizației de bază, Spiridon, Măgălic, omul care după ce ascusese un tun rămas la marginea satului încă din timpul războiului îl pune în funcțiune trăgând în dușmani, doctorul Brega care, observând că podul peste drumul forestier a fost distrus, fuge înaintea trenului și reușește să-l oprească înălțurind un accident care putea fi catastrofal ș.a. Fiecare dintre ei își riscă viața cu sentimentul că prin sacrificiul lor, vor putea asigura un viitor luminos generațiilor următoare.

Dacă sub acest aspect Constantin Toiu surprinde aspecte inedite, reușește să construiască caractere complexe, în altele el rămâne tributary celor mai facile șabloane scriitoricești. Întreaga desfășurare a idilei dintre doctorul Brega și Constanța Cheroiu stă sub semnul banalului și al inutilității, pentru a nu mai vorbi despre moartea lui Sandu, ucis în ultimele pagini ale romanului, cu scopul evident de a forța emoția cititorului.

Scăderile nu întunecă însă mesajul profund uman și semnificațiile multiple ale romanului.

Constantin Eretescu

HEMINGWAY, E. **Pentru cine bat clopotele.** Buc., Editura pentru literatură universală, 1965. 603 p.

Trecând peste împrejurarea — greu de acceptat pentru că n-are aerul să fie verosimilă — că Hemingway a devenit materie de studiu pentru istoria literară, el, care părea prin inepută vitalitate și orgoliu sportiv sortit unei perpetue tinereți, ceea ce inte-

resează în acest roman (ca și în alte romane ale sale) este reflexul autobiografic, șansa de inițiere în enigmaticele unei existențe tumultuoase. Robert Jordan eroul cărții, sub numeroase rapoarte un alter-ego al romancierului, nu întârzie să-și recunoască afinitatea cu părintele lui spiritual iar aventura pe care o trăiește se inserează sub cerul vast al agitatei, freneticei biografii hemingwayene.

Desigur atât n-ar fi suficient să justifice aprecierile de care se bucură *Pentru cine bat clopotele*. Cînd istorici literari de prestigiu consideră romanul, apărut în 1940, reprezentativ pentru virtuțile epice ale scriitorului ei au în vedere cîteva motive esențiale. Vom încerca să le trecem foarte succint în revistă.

Cel mai important dar, repet, nu singurul de reală greutate, ține de contextul în care își manifestă Robert Jordan „setea de eficacitate”, cu alte cuvinte nevoia de acțiune. Evident nu orice fel de acțiune ci acțiune responsabilă, servind clar unei cauze nobile. Jordan vine nu întâmplător în Spania războiului civil și nu întâmplător împărtășește convingeri politice revoluționare, situîndu-se din tot sufletul alături de comuniști în marea bătălie pe care republicanii spanioli o angajaseră cu fascismul.

Profesor de spaniolă la o universitate americană Robert Jordan își dă seama că războiul bate la ușă și că din vina democrațiilor burgheze, plătite și conciliante, în Spania se hotărăște destinul libertății, al civilizației amenințate de barbarie.

Romanul evocă din încheștarea acestor ani doar trei zile. Jordan sosește în grotă lui Pablo într-o simbătă după-amiază pentru ca împreună cu grupa lui să arunce în aer, trei zile mai tîrziu, un pod situat în munți, dincolo de Segovia. Aceste aproape 70 de ore îl integrează pe Jordan în timpul istoric și îi dau prilejul să acționeze, să-și manifeste capacitatea de solidarizare cu cei primejduiți, să iubească și să moară.

Frontul e relativ departe, sarcina grupului din care face parte Fernando, Pilar, Rafael e simplă la prima vedere. Numai că grupul a fost reperat, e supus bombardamentelor, urmării și hărțuțiilor. Jordan după ce aruncă în aer podul e rănit grav și cum n-are șanse să poată fi evacuat rămîne pe poziție să întîmpine pe franchiști. Moartea lui e un act de eroism grav,

sobru, asemănător unui poem de Lorca. Sfirșitul lui Jordan trist și nedrept, nu sună însă deprimant. Sentimentul deprinderii și gravitatea virilă a scriitorului se dovedesc a fi incompatibile. Așa încît Robert Jordan moare demn, convins că jertfa lui nu e zadarnică: „Am luptat un an întreg pentru convingerile mele. Dacă învingeam aici, învingeam pretutindeni. Lumea e frumoasă și merită să lupti pentru ea, și-mi pare rău că o părăsesc”.

Cartea are într-însa o ardență proprie ambianței iberice și un soi de incandescentă supravegheată ce sugerează climatul luptei, profunzimea crezurilor, nădejdea și pasiunea, voința și minia. Forța morală a partizanei Pilar, atașamentul senzual al Mariei, jovialitatea lui Rafael trăiesc în paginile romanului, vii și proaspete. Adie peste rinduri și respiră din cuvinte o sinceră prețuire a nimbului de umanitate ce aureolează această umanitate însingurată.

Pentru cine bat clopotele nu e o carte a iubirii, nici un roman de război și cu atât mai puțin un roman de introspecție. Dar e cite ceva din toate acestea laolaltă. O carte despre eroism și omenie, despre viață și moarte, bucurie și amarăciune și, desigur o carte despre prezent și viitor.

H. Zalis

LEONOV, LEONID. *Nuvele*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1965. 398 p.

Este vorba de o reîntîlnire plăcută. Numele lui Leonid Leonov amintește cititorilor romanele Soti, Bursucii, Skutarevski, Pădurea rusească, precum și citeva piese între care *Caleașca de aur*, toate întimpinate cu interes mărturisit.

Prin tălmăcirile amintite și alte încă citeva, aproape toată opera lui Leonov a fost cunoscută publicului din țara noastră. Rămînea neîmplinită o parte din novelistica scrisă înainte de anul 1930 și nuvela *Evghenia Ivanovna* — creație destul de recentă. Volumul de curînd apărut însumează tocmai aceste lipsuri, punînd la îndemîna cititorilor într-o traducere de foarte bună calitate, 7 nuvele — lucrări absolut pilduitoare pentru arta de prozator a lui Leonov.

Tuatamur, prima nuvelă din volum, este o operă scrisă în anul 1922, deci una din operele primei perioade ale creației scriitorului. Subiectul ei, locul de desfășurare a acțiunii și pro-

filul personajului principal dau de la început senzația lecturii unui poem eroic oriental, echivalent pe plan european cu creațiile trubadurilor. Și într-adevăr, nuvela lui Leonov, prin forma ei, prin modul de expunere a ideilor în care epicul se împletește cu liricul într-o sinteză desăvîrșită, are patosul poemelor eroice. Spre deosebire însă de acestea, nuvela lui Leonov este străbătută de adînci semnificații sociale. Personajul central — care a dat și numele nuvelei — se detașează cu putere din cadru, devenind viu. Folosind metafora și minuînd-o ca un adevărat maestru, scriitorul dă acestei lucrări un sens vizionar, plin de evocări ale spațiului și forței omenești. Alături de aceste calități, scrisul lui Leonov se remarcă și prin plastica descrierilor, concise și cu puternice caractere evocatoare.

A doua nuvelă a volumului *Insemnări ale unor episoade întocmite în orașul Goguleov de către Andrei Petrovici Koviakin*, învederează cu acest titlu de cronică o lucrare de analiză. Pătrunzînd în paginile ei cititorul descoperă într-adevăr o analiză minuțioasă a unei lumi, a unei vieți petrecute înainte de revoluție într-un mic tîrg provincial. Din gama de personaje care se perindă, începînd cu patronii, funcționarii și terminînd cu pompierii, se distinge ca un portret figura lui Koviakin. Prin acest personaj limitat, integrat perfect în lumea plină de conformism și prejudecăți în care se mișcă, Leonov descrie o întregă categorie socială, stigmatizînd-o. Koviakin, pentru care schimbarea denumirii unei străzi sau plantarea citorva mesteceni constituie adevărate reforme, este tipul omului superficial, produs al unui anumit mod de a fi. El citește rar cite o carte, în schimb scrie versuri și face considerații științifice asupra unor lucruri pe care nu le-a văzut niciodată.

Arta lui Leonov în această nuvelă constă în primul rînd în procedeu. Ironia, satira și umorul se amestecă magistral, construînd o adevărată monografie a Goguleovului, tîrgușorul în care se petrece acțiunea.

Următoarele trei nuvele *Apa Neagră*, *Răzbuarea* și *Noaptea albă*, lucrări realizate în jurul anului 1928, sînt puncte de vîrf ale novelisticii lui Leonov, ajunsă la maturitatea artistică deplină. Realismul aspru al autorului amintește izvorul său dostoevskian și gorkian, opera celor doi mari cunosători ai sufletului omeneș.

LITERATURĂ PENTRU COPII

Deși create aproape în același timp și în cadrul aceluiași contur dramatic, cele trei nuvele uzează fiecare de procedee artistice aparte. Se distinge, în special, *Noaptea albă*. Scenele sînt construite aici ca niște imagini cinematografice, dinamice, cu mai multe planuri, care apar cititorului simultan sau pe rînd, îngăduindu-i să-și imagineze efectiv desfășurarea acțiunii, permițîndu-i să pătrundă amănuntele dar în același timp să controleze și ansamblul. Noaptea petrecută de ofițeri în casa văduvei Anisia este un exemplu concludent.

Celebră în creația scriitorului a rămas nuvela *Lăcustele*. Ea aduce în fața cititorului dramatica luptă a populației turcmenne împotriva flagelului lăcustelor. Ritmul povestirii, pornit lent, cunoaște pe parcurs o accelerare treptată, sufocantă în cele din urmă. Este vorba din nou de un procedeu artistic magistral. În această nuvelă lupta împotriva unui flagel comun duce la contopirea energiilor personale într-un singur șuvoi masiv de energie colectivă biruitoare

Ultima nuvelă a volumului, *Evghenia Ivanovna*, este o operă asupra căreia autorul a stăruit în mod deosebit. Realizată în 1938 ea a fost reluată de șase ori, cunoscînd ultima variantă în 1963. Evghenia Ivanovna, departe de țară datorită căsătoriei făcute cu un arheolog englez, se sîrșește roasă de dorul patriei. Simplă și corectă, legată sufletește de soțul ei, Evghenia își consumă drama în tăcere. Dorul de patrie, cu întregul său cortegiu de chemări, începe desigur cu amintirile copilăriei, cu cele mai simple și aparent banale amintiri. Treptat însă fiecare lucru se transformă în emoție, în mustrare și suferință.

Prin intermediul personajului creat, Leonov glorifică dragostea de patrie, considerînd-o singura bază adevărată a dragostei de umanitate. Viața Evgheniei și a soțului ei Pickering este o caldă și emoționantă pledoarie pentru om.

Parcurend paginile acestei culegeri de nuvele cititorul va descoperi din nou pe analistul de mare clasă, pe creatorul unor personaje cu excepțională evidentă spirituală și fizică, pe omul care știe să creeze cu simplitate însăși realitatea în formele ei cele mai izbitoare și s-o transmită memoriei, ca pe o sinteză a unor idei înalte.

Dorin Iancu

ARGHEZI, TUDOR. *Bună dimineața, primăvară*. Buc., Editura tineretului, 1965. 116 p.

Poetul iubit al tuturor categoriilor de cititori, mari și mici, este iarăși prezent în librării cu o nouă carte: *Bună dimineața, primăvară*.

Dacă avem în vedere faptul că, de astădată, poetul dorește să se adreseze, în primul rînd, copiilor, volumul deschizîndu-se cu poezia *Bună dimineața, primăvară* — capătă o semnificație deosebită. Întrucît, scriitorul cu sufletul cel mai tînăr, cum el însuși mărturisește undeva, se adresează, prin graiul măiestru al *Cuvintelor potrivite* celei mai tinere generații în curs de formare și dezvoltare, copiilor și adolescenților.

Astfel, cartea cuprinzînd peste șaptezeci de creații poetice, selectate din toate volumele apărute anterior, se reține ca un eveniment editorial aparte.

Cele mai reprezentative creații pentru copii ca: *Prisaca, Arici, arici bogorici, Zdreanșă, Iada, Hoțul, Iscoada, Cîntec de adormit Mișura, Tilharul pedepsit, Pui de greier și altele* — se întîlnesc în cartea recent apărută, alături de creații inedite, scrise în ultima vreme: *Bună dimineața, primăvară, Pițigoi, Închinare, Lui Gheorghită, mamă și A fost*.

Creațiile poetice cu un profund caracter patriotic, cum sînt: *Dacica, Voadă Tepeș, Noi moștenim, Închinare, Lui Gheorghită, mamă*, au darul să trezească în sufletul și mintea cititorului copil sau tînăr, sentimente și convingeri de statornică și înălțătoare dragoste față de istoria și fiii acestei țări, pe care poetul o asemuiește, într-o poezie recentă, cu o mamă bună (*Maică țară*).

Apărută în condiții grafice deosebite, într-o inspirată interpretare plastică ieșită din creionul și paleta pictorului Piliuță, cartea poetului Tudor Arghezi *Bună dimineața, primăvară*, dragăstos și însuflețitor mesaj adresat tinereții, entuziasmului, optimismului, se așază în raftul bibliotecii copiilor și tinerilor, alături de celelalte lucrări: Eminescu, Creangă, Coșbuc, Slavici, Ispirescu, Topîrceanu, Gîrleanu, apărute în seria de „Clasici bogat ilustrați” pentru copii.

O mențiune aleasă pentru „cuvîntul înainte” al poetului A. E. Baconsky

care-l ajută pe cititor să înțeleagă în ce constă măreția acestui monument care ne aparține, cu care, cu deplină justificare, ne mindrim.

1. Bică

CAZIMIR, OTILIA. *A murit Luchi*. Buc., Editura tineretului, 1966. 142 p.

A murit Luchi e, fără îndoială, un roman autobiografic. Visătoarea Luchi, mica eroină a cărții, care deschide cu mirare și încintare ochii asupra unei lumi plină de surpriză, de culoare și frumuseți, nu e decît autoarea însăși. Așa cum arată în ultimul capitol, odată ajunsă la vârsta școlii, Luchi dispare, și în locul ei se naște eleva Alexandra Casian, care se va apleca singurcioasă asupra slovelor și cifrelor, devenind prin muncă și talent poeta de mai târziu. Numele de Otilia Cazimir, adoptat azi și în viața de toate zilele — căci nimeni, nici chiar intimii familiei nu mai apelează la numele înscris în acte — i-a fost dat, de redacția revistei „Viața Românească” din Iași, ca pseudonim literar; tinereii și talentatei eleve de liceu care trimitea versuri nesemnate. Se spune că ar fi fost născocit de Mihail Sadoveanu și G. Ibrăileanu care apreciau încă de pe atunci lucrările poetei. Născută în satul Cotul Vameșului, lângă Roman, autoarea va evoca în ciclul *Casa de la țară* amintirile legate de această perioadă a copilăriei. „Badana” micul copil de țăran, pentru care suferința delicată era „badana” adică pastrama, i-a rămas în minte, ca și „Tana”, o soră a bunicii, plecată în lume cu cel care-i era drag. Și un drum la Brad este descris în același ciclu, el fiind tot de locurile vizitate în prima copilărie.

Dar cele mai multe amintiri cuprinse în romanul *A murit Luchi* se leagă de anii petrecuți în casele de pe strada Bucșenescu din Iași. Mica Alexandra avea patru ani cînd familia Casian s-a statornicit în Iași, pe o stradă liniștită, purtînd numele poetului Bucșenescu, de care amintește și Alecsandri în scrisorile către Negruzzi. Aici, într-o curte prelungă, mărginită de tufe de liliac și ulmi bătrîni, se va desfășura viața micuței Luchi, între „Casa de la poartă” și „Casa cu cerdac”, care cu toată bătrînețea ce le apasă, rezistă eroic timpului și astăzi. La „Casa de la poartă” după cum ne arată amintirile, locuia domnul

„Neculai Frunză”, chiriașul care știa latinește și avea întotdeauna pregătite diferitele bunătăți pentru fetița proprietarilor. Tot de aici a asistat copila la o ploaie de gheață, care o răzbuună de observațiile pe care i le făcuse mai înainte dl. Frunză, deoarece aruncase un șimbure de cireășă pe jos. Împreună cu dl. Neculai, și dusă de mîna de el, Luchi face unele plimbări prin orașul atît de puțin cunoscut și atît de complicat care era pentru ea Iașul acelor vremi.

Dar copilăria nu are numai momente fericite. Uneori, alături de frații și surorile mai mari care nu reușesc să ia decît note „mărunțele”, întreaga atmosferă a casei o apasă și pe ea, lăsîndu-i un gust amar. Lacrimi în ochi îi va aduce și rînirea lui Moti, moțanul în care fiul vecinilor trage cu pușca deoarece îl socotea unul din dușmanii hulubilor lui. Și tot de aici Luchi va privi cu ochi mirați și cu sufletul îndoliat, cum prietena ei, Țîpra, e dusă la cîmîțir într-un sicriu ca o jucărioară, în plinsetele întregii străzi, deoarece n-a fost „cuminte” și nu s-a ascuns repede cînd a trecut pe acolo o manifestație rasistă pusă la cale de unii politicieni ai acelor timpuri.

Și astfel, moment cu moment, figură cu figură, de-a lungul cărții se încheagă o lume întreagă, văzută cu înțelegerea și cu sufletul curat al copilului pentru care cele mai mărunte întîmplări pot lua proporții de catastrofă, iar cele importante rămîn adesea un semn de întrebare pentru mai târziu. Cartea *A murit Luchi* a fost tipărită pentru prima oară în 1942. În noua ediție autoarea a eliminat unele capitole care i s-au părut insuficient realizate, a revăzut altele și a adăugat cîteva noi amintiri. Fărmecele de neegalat al lucrării stă în finețea observației, în adîncimea cugetării, în plasticitatea exprimării. Deși autoare de schițe, foiletoane și chiar a unui vodevil jucat la Iași în 1924, Otilia Cazimir rămîne poetă prin sensibilitatea cu care privește și înțelege lumea. Iar în *A murit Luchi* lumea copilăriei este prezentată prin tot ce are ea mai frumos, mai gingaș, mai specific. Alături de atît de cunoscutul volum de poezii *Baba iarna intră-n sat* Otilia Cazimir a dat copiilor, prin romanul *A murit Luchi* o nouă carte plină de frumuseți, care a intrat în tezaurul celor mai de seamă lucrări ale literaturii noastre.

G. Viniciu

Ancheta „Cititorii și cartea”

Centrala editurilor și difuzării cărții, în colaborare cu oficiul difuzării cărții din Centrocoop, au inițiat o anchetă printre cititori, pentru a cunoaște opiniile, preferințele și solicitările acestora în legătură cu producția editorială, cu mijloacele de propagandă și de răspundere a cărții.

Ancheta, concepută sub forma unui chestionar, solicită răspunsuri la probleme privind: modul de procurare a cărților citite, sumele cheltuite (în medie) pe lună pentru cumpărarea de cărți, aprecieri asupra temelor abordate de scriitori ca și a realizării lor artistice, sugestii de includeri în planurile editoriale, care să „acopere” eventuale goluri tematice, de reeditări, păreri asupra aspectului grafic, a eficacității mijloacelor de informare și publicitate.

După cum se poate remarca, laturile sociologice ale raporturilor *carte-cititor* preocupă îndeaproape pe inițiatorii anchetei.

Ancheta „Cititorii și cartea” va consulta peste 34 000 muncitori, ingineri și tehnicieni din industrie, construcții și transporturi, 34 000 membri ai cooperativelor agricole de producție, peste 4 500 cercetători științifici, 3 000 de medici și farmaciști, 2 000 oameni de literatură și artă, peste 15 000 cadre didactice din învățământul superior, de cultură generală, tehnic și profesional, 15 000 funcționari din aparatul de stat, 12 000 de lucrători din comerț, peste 40 000 elevi și studenți, 5 000 de gospodine etc.

Peste 5 000 de bibliotecari vor fi de asemenea solicitați să aducă contribuția competenței lor în materie, a experienței dobândite în munca permanentă cu cititorii și cu cartea. Răspunsurile lor, exprimate cu seriozitate și simț de răspundere la toate punctele cuprinse în chestionar, vor fi de un mare ajutor în alegerea lucrărilor ce se vor tipări în anii viitori. De asemenea ei pot ajuta pe cei care au nevoie de unele informații bibliografice, de precizări privind anii de apariție, ediții, titlul exact sau numele autorilor.

Este cazul să mai amintim că răspunsurile la chestionar vor putea oferi unele indicații privind aprovizionarea bibliotecilor cu cărți, vor oglindi și frecvența lor de către diferitele categorii de cititori etc.

CALENDAR (APRILIE—MAI—IUNIE 1966)

1 APRILIE — 100 de ani de la înființarea (1866) Societății Literare Române, devenită în 1867 Societatea Academică Română, iar în 1879 Academia Română. În 1948, Academia Română a fost reorganizată pe baze noi, socialiste, devenind Academia Republicii Socialiste România.

— 85 de ani de la nașterea (1881) poetului român OCTAVIAN GOGA (m. 1938).

Goga, Octavian. *Poezii*. [Vol.] I—II. Editura pentru literatură, 1965. (Biblioteca pentru toți, 280—281).

Goga, Octavian. *Poezii*. Editura tineretului, 1964, 208 p.

Goga, Octavian. *Poezii*. Editura pentru literatură, 1963. LII + 484 p.

Goga, Octavian. *Versuri*. E.S.P.L.A., 1957, 291 p.

★

4 APRILIE 1945 — Eliberarea Ungariei de sub jugul fascist. Sărbătoarea națională a poporului ungar.

★

13 APRILIE — 80 de ani de la nașterea (1886) pictorului român N. N. TONITZA (m. 1940).

Comarnescu, Petru. N. N. Tonitza. (Omul și opera). Editura tineretului, 1962, 296 p. (Oameni de seamă).

Tonitza, Nicolae. *Nicolae Tonitza*. [Album]. Meridiane, 1963, 32 p.

Șerban, Raul. *Nicolae Tonitza*. [Monografie]. Meridiane, 1965, 84 p. (Maestrul artei românești).

★

15 APRILIE — Se împlinesc 400 de ani de la moartea (1566) poetei franceze LOUISE LABE (n. 1525).

Labé, Louise (Louise Charly). *Sonete. Sonnets*. ESPLA., 1957, 60 p.

★

16 APRILIE — 80 de ani de la nașterea (1886) lui ERNST THÄLMANN, militant al mișcării muncitorești germane și internaționale, asasinat mișelește de către hitleriști (m. 1944).

— 50 de ani de la moartea (1916) scriitorului român NICOLAE GANE (n. 1838).

Gane, N. *Nuvele*. E.S.P.L.A., 1959. XXX + 198 p.

★

21 APRILIE — 150 de ani de la nașterea (1816) romancierei engleze CHARLOTTE BRONTË (m. 1855).

Brontë, Charlotte. *Jane Eyre*. Editura pentru literatură universală, 1962, 584 p. (Clasicii literaturii universale).

★

22 APRILIE — 96 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin (1870).

★

23 APRILIE — 350 de ani de la moartea (1616) lui WILLIAM SHAKESPEARE, mare dramaturg englez (n. 1564).

Vezi: Călăuza bibliotecarului, 17, nr. 4, april. 1964, p. 244—248.

— 350 de ani de la moartea (1616) marelui scriitor spaniol MIGUEL CERVANTES (n. 1547).

★

24 APRILIE — Ziua internațională de luptă a tineretului împotriva colonialismului, pentru coexistență pașnică.

★

30 APRILIE 1949 — Se formează primele detașamente de pionieri din Republica Socialistă România.

★

1 MAI — ZIUA SOLIDARITĂȚII INTERNAȚIONALE A CELOR CE MUNCESC.

— Se împlinesc 100 de ani de la nașterea (1866) lui NESTOR URECHIA, inginer și scriitor român (m. 1931).

★

2 MAI — Ziua tineretului din Republica Socialistă România.

★

5 MAI — 148 de ani de la nașterea lui KARL MARX (1818).

★

6 MAI — 5 ani de la moartea (1961) poetului român LUCIAN BLAGA (n. 1895).

Blaga, Lucian. *Poezii*. Buc., Editura pentru literatură, 1966. 534 p.

Vezi și: Călăuza bibliotecarului, 18, nr. 4, april. 1965, p. 255.

★

8 MAI — 45 DE ANI DE LA CREAREA PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

9 MAI 1945 — Capitularea Germaniei hitleriste.

— 1877 — S-a proclamat independența de stat a României.

★

9 MAI 1945 — Eliberarea Cehoslovaciei de sub jugul hitlerist. Sărbătoarea națională a poporului cehoslovac.

★

10 MAI — 20 de ani de la moartea (1946) lui POMPILIU CONSTANTINESCU, critic literar român (n. 1901).

— Se împlinesc 100 de ani de la nașterea (1866) naturalistului EMANOIL TEODORESCU, membru al Academiei Republicii Socialiste România (m. 1949).

★

13 MAI — 160 de ani de la moartea (1806) lui SAMUIL MICU (Clain), istoric și filolog român (n. 1745).

Micu, Samuil. *Scurtă cunoștință a istorii românilor*. Editura științifică, 1963. 238 p.

— 10 ani de la moartea (1956) scriitorului sovietic rus A. FADEEV (n. 1901).

Fadeev, A. *Cutremurul*. Cartea Rusă, 1954. 16 p.

Fadeev, Aleksandr Aleksandrovici. *Înfrângerea*. E.S.P.L.A. — Cartea Rusă, 1960. XII + 200 p.

Fadeev, A. *Metelița*. Editura tineretului, 1949. 30 p.

Fadeev, Aleksandr Aleksandrovici. *Tînăra gardă*. Editura tineretului, 1963. 708 p.

Fadeev, Aleksandr Aleksandrovici. *Ultimul din neamul Udeghe*. Editura tineretului, 1963. 575 p.

— 50 de ani de la moartea (1916) lui ȘALOM ALEHEM, scriitor clasic de limbă idiș (n. 1859).

Șalom Alehem (Șalom Rabinovici). *Opere alese*. E.S.P.L.A., 1959. 668 p. (Clasicii literaturii universale).

Șalom Alehem (Șalom Rabinovici). *Opere alese*. Vol. 2. *Stele rătăcitoare*. Editura pentru literatură universală, 1964. 576 p.

Șalom Alehem. *Opere alese*. E.S.P.L.A., 1955. 668 p.

Șalom Alehem. *Băiatul Motl*. Cartea Rusă, 1949. 155 p.

Șalom Alehem. *Șalom Alehem. Halal de mine, sint orfan*. Editura tineretului, 1956. 232 p.

15 MAI 1848 — A avut loc la Blaj istorica adunare pe Cîmpia Libertății.

★

17 MAI — 80 de ani de la nașterea (1886) lui EMIL ISAC, poet și publicist român (m. 1954).

Isac, Emil. *Scrieri alese*. E.S.P.L.A., 1960. 288 p.

Isac, Emil. *Poezii alese*. Editura tineretului, 1956. 104 p. (Biblioteca școlară).

Isac, Emil. *Poezii alese*. E.S.P.L.A., 1954. 199 p.

★

22 MAI — 10 ani de la moartea (1956) scriitorului român ION CĂLUGĂRU (n. 1902).

Călugăru, Ion. *Casa șoarecilor*. E.S.P.L.A., 1958. 320 p.

Călugăru, Ion. *Copilăria unui ne-trebnic*. Editura pentru literatură, 1962. XX + 316 p.

Călugăru, Ion. *Lumina primăverii*. E.S.P.L.A., 1955. 435 p.

Călugăru, Ion. *Oței și piine*. E.S.P.L.A., 1960. 708 p.

Călugăru, Ion. *Trustul*. Editura tineretului, 1956. 228 p.

— 75 de ani de la nașterea (1891) lui JOHANNES ROBERT BECHER, poet și scriitor german antifascist (m. 1958).

Becher, Johannes R. *Versuri alese*. E.S.P.L.A., 1954. 191 p.

Becher, Johannes R. *Poezii*. Editura tineretului, 1962. 168 p.

★

25 MAI — Ziua eliberării Africii.

★

27 MAI — 145 de ani de la uciderea (1821) lui TUDOR VLADIMIRESCU, conducătorul răscoalei din 1821 (n. 1780).

Berindei, Dan și Mutașcu, Traian. *Aspecte militare ale răscoalei populare din 1821*. Editura militară, 1962. 228 p.

Dragomir, Mișu. *Tudor din Vladimir*. Poem. Editura tineretului, 1954. 120 p.

Gheorghiu, Mihnea. *Intîmplări din marea răscoală* [a lui Tudor din Vladimir]. Poem. E.S.P.L.A., 1953. 80 p.

Constant, Paul. *Tudor Vladimirescu*. Roman. Editura tineretului, 1960. 384 p.

— 50 de ani de la moartea (1916) lui IVAN FRANKO, scriitor ucrainian (n. 1856).

★

28 MAI — 70 de ani de la moartea (1896) scriitorului român GEORGE BARRONZI (n. 1828).

★

1 IUNIE — Ziua internațională a copilului.

★

2 IUNIE — 150 de ani de la nașterea (1716) lui C. A. ROSETTI, importantă figură a vieții culturale și politice din țara noastră (m. 1885).

★

5 IUNIE — 95 de ani de la nașterea (1871) lui NICOLAIE IORGA, istoric român, publicist și om politic, asasinat de către legionari (1940).

★

7 IUNIE — 250 de ani de la moartea (1716) stolnicului CONSTANTIN CANTACUZINO, diplomat, istoric și geograf român (n. 1650).

★

11 IUNIE 1948 — Marea Adunare Națională a votat legea naționalizării principalelor mijloace de producție.

★

12 IUNIE — 10 ani de la moartea (1956) lui IOACHIM BOTEZ, prozator român (n. 1884).

★

13 IUNIE — 50 de ani de la luptele muncitorilor din Galați împotriva războiului (1916).

★

23 IUNIE — 75 de ani de la nașterea (1891) scriitorului ceh B. VANČURA (m. 1942).

★

20—25 IUNIE 1960 — Au avut loc lucrările celui de-al VIII-lea Congres al P.C.R. (Congresul al III-lea al P.M.R.).

★

28 IUNIE — 50 de ani de la moartea (1916) marelui pictor român ȘTEFAN LUCHIAN (n. 1868).

Erată: Afișul din numărul anterior a fost executat de ALMA REDLINGER.

В Н О М Е Р Е

Ишк. Кристиан В. РОСКЕ: <i>Сельскохозяйственная информация и документация в помощь научному исследованию и сельскохозяйственному производству (I)</i>	136
Петре КРЭЧА: <i>Новые задачи столицы перед документацией (Организация и управление технической документацией Институтом технической документации)</i>	146
Думитру ТРАНКА: <i>Румынская книга за границей (краткий исторический очерк)</i>	153
Иозефина ЛЕЙБОВИЧ: <i>Специальная библиография и научное исследование. (Важнейшие румынские библиографии по специальности: Их роль в облегчении работы научного сотрудника. Необходимость координации библиографической деятельности в этой области)</i>	156
Р. ВЕРОНА: <i>Румынский тезаурус координатного индексирования (в области документации и библиотекведения)</i>	160
С. ЧЕРБАН: <i>Информационные материалы в библиотеках</i>	161
Г. ХАНЕШ: <i>Контроль выдаваемых на дом книг в библиотеках со свободным доступом к полкам (Из опыта библиотек Германской Демократической Республики)</i>	162
Михаил БОГДАИ: <i>Книга в мире. (Мировая издательская деятельность и перспективы ее развития, по сентябрьскому номеру /И 9, 1965/ журнала „Le Courrier de l'UNESCO“)</i>	173
Ал. ДУЦУ: <i>Сервантес в Румынии. (Краткий исторический обзор издания произведений Сервантеса в Румынии)</i>	175

EXTRAIT DU SOMMAIRE

Ing. Cristian V. ROSKE: <i>L'information et la documentation au service de la recherche scientifique et de la production agricole. (I)</i>	136
Petre CRACEA: <i>Nouveaux objectifs de la documentation. (L'organisation et l'orientation de la documentation technique par l'Institut de documentation technique)</i>	146
Dumitru TRANCA: <i>Le livre roumain à l'étranger. (Bref historique)</i>	153
Josephine LEIBOVICI: <i>La bibliographie spécialisée et la recherche scientifique. (Principales bibliographies spécialisées roumaines. Leur rôle dans la recherche scientifique. Nécessité de la coordination de l'activité bibliographique dans ce domaine)</i>	156
R. VERONA: <i>Un „thesaurus“ roumain pour l'indexage coordonné. (Une liste de termes du domaine de la documentation et de la bibliographie)</i>	160
S. CERBAN: <i>Instruments d'information dans les bibliothèques</i>	161
G. HANES: <i>Le contrôle des prêts dans les bibliothèques à accès libre aux rayons. (De l'expérience des bibliothèques de la République Démocratique Allemande)</i>	162
Mihai BOGDAN: <i>Le livre dans le monde. (La production éditoriale dans le monde et ses perspectives-d'après „Le Courrier de l'Unesco“, 18, No. 9, sept. 1965).</i>	173
Al. DUȚU: <i>Cervantes en Roumanie. (Bref historique de l'édition de l'oeuvre de Cervantes en Roumanie)</i>	175

S U M M A R Y

Cristian V. ROSKE: <i>Agricultural information and documentation a help to scientific research and agricultural production (I)</i>	136
Petre CRACEA: <i>New aims for the documentation. (Organization and directing of technical documentation by the Institute for Technical Documentation)</i>	146
Dumitru TRANCA: <i>The Rumanian book abroad (Short account)</i>	153
Josephine LEIBOVICI: <i>Special bibliography and scientific research. (Main Rumanian special bibliographies. Their importance for the researcher's work. Necessity of co-ordinating this bibliographic activity)</i>	156
R. VERONA: <i>Rumanian treasury for co-ordinate indexing. (In the field of documentation and librarianship)</i>	160
S. CERBAN: <i>Means of information in libraries</i>	161
G. HANES: <i>Checking of loans in libraries with open shelf. (From the German Democratic Republic libraries' experience)</i>	162
Mihai BOGDAN: <i>The book all over the world. (World editorial output and its outlooks according to Le Courrier de l'Unesco, 18, nr. 9, September 1965)</i>	173
Al. DUȚU: <i>Cervantes in Rumania. (Short account of Cervantes' work publishing in Rumania)</i>	175

COLEGIUL DE REDACȚIE: BAICULESCU George, GRUIA Ștefan (redactor șef), GRÜNBERG Aron (redactor șef-adjunct), IOVANOV Eugen, LUPU Atanase, MIRONESCU Nicolae, POPESCU-BRĂDICENI Angela, RAȘ Nicolae, TOMESCU Mircea

CITITORI !

Cărțile pe care nu le găsiți la librăria sau la magazinul din comuna dv. le puteți procura adresind o simplă carte poștală la Secția „Cartea prin poștă” din orașul reședință de regiune, la următoarele adrese :

Regiunea ARGEȘ

I.C.I. Pitești, str. Tîrgul din Vale, 23

Regiunea BACĂU

I.C.R. Bacău, str. Tineretului, 44

Regiunea BANAT

I.C.I. Timișoara, str. E. Ungureanu, 17

Regiunea BRAȘOV

I.C.R. Brașov, str. Lungă, 233

Regiunea BUCUREȘTI

Librăria „Cartea prin poștă”, str. Sergent Nuțu Ion, 8—12

Regiunea CLUJ

I.C.I. Cluj, str. F-ca de Chibrituri, 1

Regiunea CRIȘANA

I.C.I. Oradea, str. Martirilor Deportați, 32—34

Regiunea DOBROGEA

I.C.I. Constanța, str. Griviței, 233

Regiunea GALAȚI

I.C.R. Galați, str. 11 Iunie, 25

Regiunea HUNEDOARA

I.C.I. Deva, str. George Enescu, 40

Regiunea IAȘI

I.C.R. Iași, str. Manta Roșie, 74

Regiunea MARAMUREȘ

I.C.I. Baia Mare, Bd. București, 37

Regiunea MUREȘ—AUTONOMĂ MAGHIARĂ

I.C.I. Tg. Mureș, str. Pavlov, 3

Regiunea OLTENIA

I.C.I. Craiova, str. Rampei, 35

Regiunea PLOIEȘTI

I.C.R. Ploiești, Bd. Grivița Roșie, 23

Regiunea SUCEAVA

I.C.I. Suceava — Burdujeni, str. 9 mai

Prin comenzi anticipate obțineți cartea de care aveți nevoie, imediat după apariție.

Cărțile comandate se livrează contra ramburs în numerar sau, pentru biblioteci, întreprinderi etc., pe virament.

BIBLIOTECARI! AFIȘAȚI LA LOC VIZIBIL
ANUNȚUL DE MAI SUS

J. M. F. P. 161.

41 000